

07.09.2021

Kokousaika 07.09.2021 16:15 - 20:53

Kokouspaikka Fredriksberg, B-talo (Konepajankuja 3, 2. kerros) / Sähköinen kokous

Läsnä

Jäsenet

Arhinmäki, Paavo	apulaispormestari
Suomalainen, Nina (etänä)	esteellinen: 127 § varapuheenjohtaja esteellinen: 127 §
Ahde, Hilikka	
Ahmed, Mahad	
Alanko-Kahiluoto, Outi (etänä)	esteellinen: 127 §
Harkimo, Joel (etänä)	
Honkasalo, Veronika	
Huff, Shawn	
Kärkkäinen, Eeva (etänä)	
Laaksonen, Heimo (etänä)	esteellinen: 127 §
Makkonen, Teija	
Niskanen, Dani (etänä)	
Tuomi-Nikula, Tuomas	

Muut

Laitio, Tommi	kulttuurin ja vapaa-aajan toimialajohtaja
Laine-Hendolin, Kirsti (etänä)	hallintojohtaja esteellinen: 127 §
Loikkanen, Tarja	liikuntajohtaja esteellinen: 127 §
Männistö, Mari	kulttuurijohtaja
Vatka, Mikko	nuorisosiainjohtaja
Vänttinen, Katri (etänä)	kirjastopalvelujen johtaja esteellinen: 127 §
Eranka, Essi (etänä)	viestintä- ja markkinointipäällikkö tiedottaja
Nera, Miska	hallintoasiantuntija
Savolainen, Mia	hallintosihteeri
Ocampo, Victor (etänä)	tekninen avustaja
Malmberg, Mika (etänä)	nuorisoneuvoston edustaja talous- ja suunnittelupäällikkö

07.09.2021

---

	asiantuntija poistui 19:45, poissa: 131 - 139 § liikuntapalvelupäällikkö asiantuntija saapui 17:11, poistui 17:17, läsnä: 115 §
Salospohja, Tuuli (etänä)	
Korell, Taina (etänä)	yksikön päällikkö asiantuntija saapui 18:00, poistui 18:20, saapui 19:40, poistui 19:46, läsnä: 127 ja 130 §
Kunnas, Veikko (etänä)	kulttuurin edistämisen päällikkö asiantuntija saapui 18:00, poistui 18:20, saapui 19:40, poistui 19:46, läsnä: 127 ja 130 §
Huurre, Petteri (etänä)	liikuntapaikkapäällikkö asiantuntija saapui 18:45, poistui 19:39, läsnä: 129 §
Fröberg, Stefan (etänä)	ulkoilupalvelupäällikkö asiantuntija saapui 18:45, poistui 19:39, läsnä: 129 §
Kuusela, Matti (etänä)	tilapalvelupäällikkö asiantuntija saapui 18:45, poistui 19:39, läsnä: 129 §
Toivonen, Markku (etänä)	kumppanuuspäällikkö asiantuntija saapui 19:40, poistui 19:46, läsnä: 130 §
Puheenjohtaja	
Paavo Arhinmäki	apulaispormestari 104 - 126 §, 128 - 139 §
Hilkka Ahde	127 §
Esittelijät	
Tommi Laitio	kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja 104 - 110 §, 126 - 127 §, 129 - 133 §
Tarja Loikkanen	liikuntajohtaja

07.09.2021

	Mikko Vatka	111 - 117 §, 136 - 139 § nuorisosiainjohtaja
	Mari Männistö	118 §, 134 § kulttuurijohtaja
	Kirsti Laine-Hendolin	119 - 125 §, 135 § hallintojohtaja 128 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Miska Nera	hallintoasiantuntija 104 - 139 §

07.09.2021

---

§	Asia	
104	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
105	Asia/2	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan päätösten seuraaminen
106	Asia/3	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sinikka Vepsän ym. talousarvioaloitteesta erillismäärärahan varaamiseksi vapaaehtoisten julkisen liikenteen matkakulujen ja aterian korvaamiseksi
107	Asia/4	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Paavo Arhinmäen ym. talousarvioaloitteesta määrärahan osoittamiseksi koronan jälkihoito-ohjelmaan, jolla tuetaan lapsia ja nuoria
108	Asia/5	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Paavo Arhinmäen ym. talousarvioaloitteesta Helsingissä on maailman toimivimmat lähiöt -investointisuunnitelman laatimiseksi
109	Asia/6	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Ville Jalovaaran talousarvioaloitteesta koskien korotusta rikkoutuneiden muurien ja vastaavien kaupunkirakennelmien korjausmäärärahoihin
110	Asia/7	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mia Nygård-Peltolan talousarvioaloitteesta koskien Puna- vuoren Sepänpuiston kunnostamista sekä muiden Helsingin puistojen kunnostustarpeiden arvioinnista
111	Asia/8	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Jukka Järvisen ym. talousarvioaloitteesta koskien Käpylinnan käyttöönottoa
112	Asia/9	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Ulla-Maija Urhon ym. talousarvioaloitteesta kuplahallin pystyttämiseksi Ruukinlahden puistoon vuonna 2021
113	Asia/10	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Holopaisen ym. talousarvioaloitteesta koskien liikuntainvestointien kasvattamista kahdella miljoonalla eurolla
114	Asia/11	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Ville Jalovaaran ym. talousarvioaloitteesta padel-kentän saamiseksi Vuosaareen
115	Asia/12	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle

07.09.2021

- valtuutettu Sami Muttilaisen ym. talousarvioaloitteesta erityisuimakortin laajentamiseksi lymfedeemaa sairastaviin
- 116 Asia/13 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran ym. talousarvioaloitteesta Lauttasaaren Humauksen meriuimalan laitureiden korjaamiseksi
- 117 Asia/14 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Tapio Klemetin ym. talousarvioaloitteesta Paloheinän latujen lumetusjärjestelmän laajentamisen suunnittelusta
- 118 Asia/15 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran ym. talousarvioaloitteesta liikenneopetusta antavan liikennepuiston perustamiseksi itäiseen Helsinkiin
- 119 Asia/16 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Jussi Chydeniuksen ym. talousarvioaloitteesta helsinkiläisten kulttuuri- ja taidealan freelancereiden tukemiseksi
- 120 Asia/17 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sami Muttilaisen ym. talousarvioaloitteesta koskien freelancereiden ja kulttuuritoimijoiden tukemista poikkeusaikana
- 121 Asia/18 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Veronika Honkasalon ym. talousarvioaloitteesta koskien vapaan kentän taiteilijoiden tukemista koronavirukseen yli
- 122 Asia/19 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran talousarvioaloitteesta koskien teatteritoimintaan soveltuvia kevyitä näyttämörakenteita isoihin puistoihin
- 123 Asia/20 Kulttuurin ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sami Muttilaisen talousarvioaloitteesta koskien äänitekniikan palkkaamista Maunula-talolle
- 124 Asia/21 Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sami Muttilaisen ym. talousarvioaloitteesta teknisen henkilökunnan palkkaamiseksi Vuotaloon
- 125 Asia/22 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sami Muttilaisen ym. talousarvioaloitteesta koskien ohjelman tuottamista Espan puistoon
- 126 Asia/23 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Pilvi Torstin ym. talousarvioaloitteesta PD-rahoituksen eli myönteisen erityiskohtelun rahoituksen kaksinkertaistamiseksi vuodelle 2022

07.09.2021

-
127	Asia/24	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan esitys kaupunginhallitukselle liikunnan ja kulttuurin laitosavustuksista vuodelle 2022
128	Asia/25	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hinnoitteluperiaatteet vuodelle 2022
129	Asia/26	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan talousarvioehdotus vuodeksi 2022 ja taloussuunnitelmaehdotus vuosiksi 2022–2024
130	Asia/27	Koronasta palautumiseen myönnetyn vuoden 2021 lisämäärärahan jakosuhteet ja avustuksen periaatteet
131	Asia/28	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sami Muttilaisen ym. valtuustoaloitteesta Harjun nuorisotalon korjaus- ja käyttösuunnitelman laatimisesta
132	Asia/29	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Tuomas Rantasen ym. asukastalojen kehittämistä koskevista valtuustoaloitteista
133	Asia/30	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran ym. valtuustoaloitteesta koskien kaupungin toiminta-avustusta saavien yhteisöjen eettisiä periaatteita avustuksen saamisen edellytyksenä
134	Asia/31	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Katju Aron ym. nuorten häirintäyhteyskanavan perustamista koskevasta valtuustoaloitteesta
135	Asia/32	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Atte Harjanteen ym. valtuustoaloitteesta koskien purettavien kiinteistöjen taidekäytön edistämiseksi Helsingissä
136	Asia/33	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Vesa Korkkulan ym. aloitteesta ulkokoripallon harrastuksen mahdollisuuksien parantamiseksi
137	Asia/34	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Laura Finne-Elosen ym. valtuustoaloitteesta heikoista jäistä varoitettavien kylttien käyttöönottamiseksi
138	Asia/35	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Fatim Diarran ym. valtuustoaloitteesta koskien kesäajan palveluita ja virkistysmahdollisuuksia Rajasaarella
139	Asia/36	Soutustadionin katsomo- ja oheistilojen vuokraaminen perustettavan yhtiön lukuun

§ 104

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta valitsi pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Eeva Kärkkäinen ja Mahad Ahmed sekä varatarkastajiksi jäsenet Outi Alanko-Kahiluoto ja Dani Niskanen.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 105

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan päätösten seuraaminen

Päätös

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten tekemiä päätöksiä:

Toimialajohtaja

23.8.2021, 53 §

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan yleisölle avoimien asiakastilojen ja toimintojen rajoitukset koronavirustilanteesta johtuen alkaen 20.8.2021

26.8.2021, 54 §

339021 Kulttuurinen, digitaalinen ja muu harrastustoiminta kausihankinnat syksy 2021/Harrastamisen Suomen malli puitejärjestelyn lisätyöt

Kirjastopalvelukokonaisuus

Aluekirjastopalvelujen johtaja

Kirjastoautojen pysäkkien ilta-aikataulut 1.9.2021 alkaen

Kulttuuripalvelukokonaisuus

Taidemuseon johtaja

24.8.2021, 28 §

Taideteoslaina HAM Helsingin taidemuseolta Prins Eugens Waldemarsuddelle, Ett eget rum - Konstnärsrollen under det sena 1800-talet, 11.9.2021 - 23.2.2022, Prins Eugens Waldemarsudde

24.8.2021, 29 §

Taideteoslaina HAM Helsingin taidemuseolta Tampereen taidemuseolle, Magnus Enckell, 2.10.2021 – 30.1.2022, Tampereen taidemuseo

24.8.2021, 30 §

Taideteoslaina HAM Helsingin taidemuseolta Jyväskylän taidemuseolle, Värinäkyjä - Yrjö Saarinen, 17.9.2021 - 9.1.2022 Jyväskylän taidemuseo

Kulttuurin edistämisen päällikkö

24.8.2021, 8 §

Cirko - Uuden Sirkuksen Keskus ry:n vuoden 2021 toiminta-avustuksen maksatuksen aikaistaminen

24.8.2021, 9 §

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kulttuuripalvelukokonaisuuden kulttuurin edistäminen -palvelun työsuhteisten henkilöiden oikeus toteuttaa hankintoja viranhaltijan vastuulla

Liikuntapalvelukokonaisuus

Liikuntajohtaja

25.8.2021, 29 §

Huoltorakennuskontin sijoittaminen Kulosaarenkentän alueelle

2.9.2021, 30 §

Maa-alueen vuokraaminen Pikku Huopalahden venekerho ry:lle talvisäilytysalueeksi

Liikuntapaikkapäällikkö

30.8.2021, 36 §

Maa-alueen vuokraus Brahenkentältä Louhintahiekka Oy:lle

2.9.2021, 37 §

Vöbökit Oy:n Itäkeskuksen uimahallista vuokraaman kahvilatilan vuokrasopimuksen päättäminen

Liikuntapaikkapäällikkö

25.8.2021, 15 §

Tapahtuma-avustusten 2021 myöntäminen

Ulkoilupalvelupäällikkö

23.8.2021, 50 §

Aluspaikan vuokraaminen Herttoniemen Amiraali Cronstedtin torilta

2.9.2021, 51 §

Maa-alueen vuokraaminen Koivusaaresta Hevossaaren Hampparit ry:lle kanoottien säilytystä varten

2.9.2021, 52 §

Vesiliikennelaituripaikan vuokraaminen käyttöoikeudella Nordic Shoreline Oy:lle Kauppatorin Keisarinluodonlaiturilta

Nuorisopalvelukokonaisuus

Nuorisoasiainjohtaja

24.8.2021, 24 §

Tutkimuslupa, Verkkopalvelu Zekki tukena nuorten hyvinvoinnin edistämisessä

Liikuntajaosto

31.8.2021, § 16

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

31.8.2021, § 17

Esitys kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle liikunnan laitosavustuksista 2022

31.8.2021, § 18

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaoston syyskauden kokoussajat vuonna 2021

31.8.2021, § 19

Liikunnan avustusta saaneiden toimijoiden tilinpidontarkastus vuoteen 2019 pistokokeena

31.8.2021, § 20

Esitys kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle koronasta palautumiseen myönnetyn vuoden 2021 lisämäärärahan jakosuhteesta ja periaatteista

Nuorisajaosto

31.8.2021, § 18

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

31.8.2021, § 19

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisajaoston syyskauden kokoussajat vuonna 2021

31.8.2021, § 20

Nuorisotoiminnan avustusta saaneiden toimijoiden tilinpidontarkastus vuoteen 2019 pistokokeena

31.8.2021, § 21

Esitys kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle koronasta palautumiseen myönnetyn vuoden 2021 lisämäärärahan jakosuhteesta ja periaatteista

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

07.09.2021

Asia/2

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hallintosäännön 19 luvun 3 §:n 2 momentin mukaan toimialalautakunta tai apulaispormestari voi ottaa lautakunnan käsiteltäväksi asian, jossa sen alainen toimielin tai viranhaltija on tehnyt päätöksen. Toimialajohtaja voi ottaa toimialalautakunnan käsiteltäväksi asian, jossa sen alainen viranhaltija on tehnyt päätöksen.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan viranhaltijapäätökset julkaistaan kokonaisuudessaan internetissä, siltä osin kuin ne eivät sisällä salassa pidettäviä ja henkilötietoja, osoitteessa:

<https://www.hel.fi/kulttuurin-ja-vapaa-ajantoimiala/fi/paatoksenteke/viranhaltijapaatokset/>

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 106

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sinikka Vepsän ym. talousarvioaloitteesta erillismäärä- rahan varaamiseksi vapaaehtoisten julkisen liikenteen matkakulujen ja aterian korvaamiseksi

HEL 2021-002870 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei näe tarvetta erillismäärärahalle vapaaehtoisten julkisen liikenteen matkakulujen ja aterian korvaamiseksi. Nykyinen vapaaehtoistoiminnan ohje ja käytänteet mahdollistavat harkinnanvaraisen matkakulujen ja aterian korvaamisen, mikäli vapaaehtoisen tehtävän hoitaminen sitä edellyttää.

Vapaaehtoistoiminnalla tarkoitetaan vapaaehtoisuuteen ja vastikkeettomuuteen perustuvaa toimintaa, joka ei täytä normaalin työsuhteen tunnusmerkistöä. Henkilöt osallistuvat toimintaan oman valintansa ja motivaationsa mukaisesti, eivätkä he saa toiminnasta palkkaa tai tavoittele taloudellista etua. Vapaaehtoistoimintaa tehdään yhteisön, ympäristön tai muun kuin lähiomaisen hyväksi. Vapaaehtoistoimintaan osallistuvilla henkilöillä ei korvata palkkatyössä olevaa henkilökuntaa, vaan vapaaehtoistoimintaan osallistuvilla on omat sovitut tehtävät, joita he tekevät palkatun henkilöstön apuna tai lisäksi. Helsingin kaupunki näkee vapaaehtoistoiminnan tärkeänä ja merkityksellisenä asiana. Vapaaehtoiset tekevät mittaamattoman arvokasta toimintaa toisten ihmisten ja kaupungin hyväksi.

Vapaaehtoistoiminnan perusedellytyksenä on toiminnan vastikkeettomuus, joten toimintaan osallistuvalla henkilöllä ei makseta mm. palkkiota, päivärahaa tai ateriaetuja. Vapaaehtoista voidaan kiittää eri tavoin, mutta sitä ei tule sopia etukäteen korvaukseksi tehtävästä. Kiittämisen tulee olla aina tavanomaista ja kohtuullista. Kiittäminen voi olla kahvi- tai virvoketarjoilua toiminnan aikana tai yhteinen ruokailu. Tarjoilua ei saa sopia korvaukseksi tehtävästä, koska se muuttaisi sen veronalaiseksi ateriaeduksi.

Vapaaehtoistehtävän hoitamisesta aiheutuneet kulut voidaan kuitenkin korvata. Mikäli vapaaehtoisen tehtävä edellyttää matkustamista tehtävän aikana kuten asiakkaan saattamista palvelupisteeseen tai lääkärikäynnille, niin vapaaehtoistoiminnan järjestäjä voi antaa vapaaehtoiselle asiointilipun tai vastaavan matkalipun tehtävän suorittamisen ajaksi. Vähävaraisille henkilöille tulisi olla yhdenvertaiset mahdollisuudet osal-

listua vapaaehtoistoimintaan, eikä toiminnasta saa koitua vapaaehtoiselle ylimääräisiä kustannuksia. Kyseessä ei kuitenkaan ole palkitseminen toiminnasta, vaan tehtävään liittyvien kulujen korvaaminen.

Nykyinen vapaaehtoistoiminnan ohje ja käytänteet mahdollistavat mm. matkalipun antamisen vapaaehtoiselle tehtävän suorittamisen ajaksi, sekä kahvi- tai virvoketarjoilun tai yhteisöllisen ruokailun. Ruokailuihin liittyvä tarjoaminen on pääsääntöisesti ollut joululounas tai muun tapahtuman yhteydessä, sekä kahvien tarjoaminen vapaaehtoisten kokouksissa tai tehtävän suorittamisen aikana. Koko Helsingin kaupungin vapaaehtoistoiminnan suhteen matkalipun tarjoaminen tehtävän ajaksi on mittakaavaltaan pientä. Vapaaehtoistoiminnan tavat ovat keskenään erilaisia ja siksi on toiminnan järjestäjän vastuulla arvioida, onko kyseinen tehtävä sellainen, jossa on tarvetta huomioida ohjeiden mukainen tarjoilu sekä matkalippu. Vapaaehtoiset toimivat pääsääntöisesti lähellä omaa asuinalueaan, koska mahdollisuuksia toimia on laajasti ja Helsingin kaupungin toimipaikkoja runsaasti eripuolella kaupunkia.

Toistaiseksi harkinnanvaraisuus julkisen liikenteen matkalipun ja aterian/virvokkeiden tarjoamisessa vapaaehtoiselle on toimintamallina riittävä, varsinkin koska kustannukset eivät oletetusti ole mittavia nykyisillä toiminnoilla. On kuitenkin tärkeää seurata tilanteen kehittymistä ja tarvittaessa varaamalla erillistä määrärahaa julkisen liikenteen matkailukulujen sekä virvoke- ja ateriakulujen kattamiseksi.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Eliisa Saarinen, kehittämisasiantuntija, puhelin: 310 64884
eliisa.saarinen(a)hel.fi
Kristiina Stenman, kehittämisasiantuntija, puhelin: 310 46940
kristiina.stenman(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, erillismäärärahan varaaminen vapaaehtoisten julkisen liikenteen matkakulujen ja aterian korvaamiseksi, Vepsä Sinikka

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt 22.9.2021 mennessä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle Sinikka Vepsän ja 9 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien erillismäärärahan varaamista vapaaehtoisten julkisen liikenteen matkakulujen ja aterian korvaamiseksi. Aloite on kokonaisuudessaan liitteenä.

Talousarvion laatimisohejden mukaisesti lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa.

Talousarvioaloitteesta on pyydetty lausuntoa myös sosiaali- ja terveyslautakunnalta.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Eliisa Saarinen, kehittämissiantuntija, puhelin: 310 64884
eliisa.saarinen(a)hel.fi
Kristiina Stenman, kehittämissiantuntija, puhelin: 310 46940
kristiina.stenman(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, erillismäärärahan varaaminen vapaaehtoisten julkisen liikenteen matkakulujen ja aterian korvaamiseksi, Vepsä Sinikka

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 107

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Paavo Arhinmäen ym. talousarvioaloitteesta määrärahan osoittamiseksi koronan jälkihoito-ohjelmaan, jolla tuetaan lapsia ja nuoria

HEL 2021-002866 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Lautakunta kannattaa aloitetta, mutta toteaa, että sen tavoitteita ei ole mahdollista toteuttaa kaupunginhallituksen antaman alustavan raamin (23.8.2021) puitteissa ja aloitteen toteuttaminen vaatisi siksi erillisen rahoituksen. Mikäli talousarvioehdotusten jatkokäsittelyn yhteydessä kaupunginvaltuusto päättää toteuttaa tilapäisiä ja kestoaltaan rajallisia määrärahakohdennuksia koronapandemian synnyttämän hyvinvointivielan korjaamiseksi, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa erillistä, määrärahaista lisämäärärahan kohdentamista lasten ja nuorten harrastustoimintaan, nuorten mielenterveyden tukitoimiin, nuorten työllistämistöimiin sekä kohdennettuun nuorisotyöhön.

Koronaepidemia on vaikeuttanut erityisesti jo valmiiksi haavoittuvassa asemassa olevien lasten ja nuorten tilannetta. Koronakevään 2020 aikana vajaa viidennes lapsista ja nuorista lopetti lähes kaiken harrastamisen. Mielen hyvinvoinnin haasteet ovat yleistyneet ja epidemia on lisännyt yksinäisyyden ja alakuloisuuden kokemuksia. Harrastukset ja mielekäs vapaa-aika tukevat lasten ja nuorten hyvinvointia sekä vahvistavat identiteettiä. Harrastamisen edistämisen toimenpiteet ovat myös mielenterveyden ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin kannalta merkittäviä tekoja.

Helsingissä koronaviruspandemian vuoksi tehdyt rajoitukset näkyivät selvästi lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien toteutumisessa. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala vastaa kaupungissa laajasti lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksista ja harrastuksia järjestävien toimijoiden toimintaedellytyksistä. Koska palvelut olivat laajasti kiinni ja harrastustoiminta pysäytetty, ei esimerkiksi nuorisotaloille, kulttuuriharrastuksiin tai liikuntaseurojen toimintaan ollut mahdollisuutta osallistua.

Kaupungin koronakoordinaatioryhmässä sekä Suomen valtion hybridistrategiassa on korostettu lasten ja nuorten vapaa-ajan harrastusmahdollisuuksien turvaamista aina epidemiatilanteen niin mahdollistaessa. Vaikuttaa kuitenkin selvältä, että pandemiasta johtuneet rajoitukset ovat aiheuttaneet harrastajakatoa ja merkittäviä taloudellisia ja

toiminnallisia haasteita toimintaa järjestäville yrityksille ja yhteisöille. Vuonna 2020 kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta myönsi 900 000 euroa osana kolmivuotisavustuksia liikkumisen lisäämiseksi ja lasten ja nuorten matalan kynnyksen harrastustoiminnan edistämiseksi. Samana vuonna avattiin myös koronatoimenpiteenä mahdollisuus hakea pikaavustuksia liikunnan, nuorisotoiminnan ja kulttuurin uudenlaisen toiminnan, yhteisöllisyyden ja etätekemisen digitaaliseen tai muilla keinoin edistämiseen. Avustussumma oli kokonaisuudessaan 300 000 euroa, josta hakijan maksimiavustus 5 000 euroa. Myös liikunnan avustuspäärärahoista varattiin 230 000 euroa korona-avustuksiin, joista osa kohdennettiin lasten ja nuorten harrastustoimintaan. Lisäksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on päättänyt, että se ei tule perimään takaisin yhteisöille myönnettyjä toiminta-avustuksia koronapandemiasta johtuvien toiminnan muutosten vuoksi. Kaupunginvaltuusto on lisännyt 16.6.2021 päätöksellään 3,5 miljoonaa euroa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan avustuspäärärahoihin, josta merkittävä osa tullaan esittelijän ehdotuksen mukaan suuntaamaan lasten ja nuorten harrastustoimintaan.

Harrastuksia järjestävät toimijat ovat esittäneet laajasti huolta harrastuspudokkuudesta. Esimerkiksi Olympiakomitea on selvitykseensä nojaten esittänyt erityisen huolensa lasten ja nuorten harrastustoimintaa koskien perustuen lisenssimäärien vähenemiseen. Selvityksen mukaan vuonna 2020 seurat hankkivat 50 000 lisenssiä vähemmän kuin edeltävänä vuonna ja alle 18-vuotiaiden osalta lisenssien määrä vähentyi 27 000:lla, mikä merkitsee 8 % tiputusta.

Helsingissä ja Suomessa yleisesti ottaen harrastamisen tilanne on ennen pandemiaa ollut melko hyvä. Vuoden 2019 kouluterveyskyselyn mukaan alakoululaisista 90,9 % harrastaa jotakin viikoittain, kun yläkoululaisilla luku on peräti 96,2 %.

Helsingissä käynnistettiin 19.4.2021 Suomen harrastamisen mallin mukainen toiminta, jossa kulttuurin ja vapaa-ajan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialat järjestävät yhteistyössä kumppaneiden kanssa harrastustoimintaa 3.–9.-luokkalaisten omalla koululla koulupäivän jälkeen. Harrastuksia luonnehtii maksuttomuus, matala kynnyks, yhdenvertaisuus, lapsi-, nuori- ja perhelähtöisyys sekä harrastusten laadukkuus ja turvallisuus. Yksi mallin tavoitteista on tavoittaa myös harrastamaton 10% lapsista ja nuorista. Syyskuussa 2021 toiminta on käynnissä 92 helsinkiläisessä koulussa ja tulee laajenemaan syksyn 2021 aikana kaikkiin 102 helsinkiläiseen peruskouluun.

Suomen harrastamisen mallin käynnistyminen on konkreettinen ja laaja-alainen toimenpide harrastusmahdollisuuksien edistämiseksi ja sen takaamiseksi, että kaikilla lapsilla ja nuorilla olisi mahdollisuus harrastukseen.

Koronapandemian jälkihoidossa tulee kiinnittää kaupungin yhteisin, laaja-alaisin toimenpitein huomiota siihen, että nuorten jaksamisesta ja mielenterveydestä pidetään huolta. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla tämä tarkoittaa alueellisen nuorisotyön vahvistamista nuorten määrän kasvaessa, nuorten työllistämisen edistämistä, harrastamisen tukitoimia sekä myös kohdennettua nuorisotyötä ja tukea niille nuorille, jotka sitä eniten tarvitsevat. Nuorisopalveluissa jo käytössä olevan PD-mallin vaikuttavuutta pyritään parantamaan paikkatietoa hyödyntämällä.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta katsoo, että lasten ja nuorten harrastustoiminnan palautumiseksi koronan jälkihuollossa tulee hyödyntää Suomen mallin mukaista harrastustoimintaa, tukea harrastustoimintaa järjestävien yhteisöjen toimintaedellytyksiä toiminta- ja muilla avustuksilla sekä vahvistaa alueellista ja kohdistettua nuorisotyötä niiden nuorten tukemiseksi, jotka ovat pahiten kärsineet koronatilanteen aiheuttamista rajoituksista.

Lautakunnan mukaan jälkihuollossa on myös hyvä tarkastella eri ikäryhmien ja alueiden harrastamisaktiivisuutta ja erityisesti harrastuspu-dokkuutta.

Käsittely

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Korvataan lausuntoehdotuksen toisen kappaleen ensimmäinen lause seuraavasti:

Lautakunta kannattaa aloitetta, mutta toteaa, että sen tavoitteita ei ole mahdollista toteuttaa kaupunginhallituksen antaman alustavan raamin (23.8.2021) puitteissa ja aloitteen toteuttaminen vaatisi siksi erillisen rahoituksen.

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Eeva Kärkkäinen, Heimo Laaksonen, Teija Makkonen, Dani Niskanen, Nina Suomalainen

Ei-äännet: 8

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Paavo Arhinmäki, Joel Harkimo, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Tuomas Tuomi-Nikula

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 5–8.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Martti Rasa, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28748
martti.rasa(a)hel.fi
Reetta Sariola, kehittämissyksikön päällikkö, puhelin: 310 32987
reetta.sariola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, Määrärahan osoittaminen koronan jälkihoito-ohjelmaan, jolla tuetaan lapsia ja nuoria, Arhinmäki Paavo

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että kaupunginhallituksen 23.8.2021 päättämän talousarvioraamin sisällä ei ole mahdollista tehdä erillistä kohdennusta harrastustoiminnan järjestäjien jälkihoito-ohjelmaan aloitteen kuvaamalla tavalla. Mikäli talousarvioehdotusten jatkokäsittelyn yhteydessä kaupunginvaltuusto päättää toteuttaa tilapäisiä ja kestoaltaan rajallisia määrärahaohdennuksia koronapandemian synnyttämän hyvinvointivielan korjaamiseksi, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa erillistä, määrärahaista lisämäärärahan kohdentamista lasten ja nuorten harrastustoimintaan, nuorten mielenterveyden tukitoimiin, nuorten työllistämistöimiin sekä kohdennettuun nuorisotyöhön.

Koronaepidemia on vaikeuttanut erityisesti jo valmiiksi haavoittuvassa asemassa olevien lasten ja nuorten tilannetta. Koronakevään 2020 aikana vajaa viidennes lapsista ja nuorista lopetti lähes kaiken harrastamisen. Mielen hyvinvoinnin haasteet ovat yleistyneet ja epidemia on lisännyt yksinäisyyden ja alakuloisuuden kokemuksia. Harrastukset ja mielekäs vapaa-aika tukevat lasten ja nuorten hyvinvointia sekä vahvis-

tavat identiteettiä. Harrastamisen edistämisen toimenpiteet ovat myös mielenterveyden ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin kannalta merkittäviä tekoja.

Helsingissä koronaviruspandemian vuoksi tehdyt rajoitukset näkyivät selvästi lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien toteutumisessa. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala vastaa kaupungissa laajasti lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksista ja harrastuksia järjestävien toimijoiden toimintaedellytyksistä. Koska palvelut olivat laajasti kiinni ja harrastustoiminta pysäytetty, ei esimerkiksi nuorisotaloille, kulttuuriharrastuksiin tai liikuntaseurojen toimintaan ollut mahdollisuutta osallistua.

Kaupungin koronakoordinaatioryhmässä sekä Suomen valtion hybridistrategiassa on korostettu lasten ja nuorten vapaa-ajan harrastusmahdollisuuksien turvaamista aina epidemiatilanteen niin mahdollistaessa. Vaikuttaa kuitenkin selvältä, että pandemiasta johtuneet rajoitukset ovat aiheuttaneet harrastajakatoa ja merkittäviä taloudellisia ja toiminnallisia haasteita toimintaa järjestäville yrityksille ja yhteisöille. Vuonna 2020 kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta myönsi 900 000 euroa osana kolmivuotisavustuksia liikkumisen lisäämiseksi ja lasten ja nuorten matalan kynnyksen harrastustoiminnan edistämiseksi. Samana vuonna avattiin myös koronatoimenpiteenä mahdollisuus hakea pikaavustuksia liikunnan, nuorisotoiminnan ja kulttuurin uudenlaisen toiminnan, yhteisöllisyyden ja etätekemisen digitaaliseen tai muilla keinoin edistämiseen. Avustussumma oli kokonaisuudessaan 300 000 euroa, josta hakijan maksimiavustus 5 000 euroa. Myös liikunnan avustuserärahoina varattiin 230 000 euroa korona-avustuksiin, joista osa kohdennettiin lasten ja nuorten harrastustoimintaan. Lisäksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on päättänyt, että se ei tule perimään takaisin yhteisöille myönnettyjä toiminta-avustuksia koronapandemiasta johtuvien toiminnan muutosten vuoksi. Kaupunginvaltuusto on lisännyt 16.6.2021 päätöksellään 3,5 miljoonaa euroa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan avustuserärahoihin, josta merkittävä osa tullaan esittelijän ehdotuksen mukaan suuntaamaan lasten ja nuorten harrastustoimintaan.

Harrastuksia järjestävät toimijat ovat esittäneet laajasti huolta harrastuspudokkuudesta. Esimerkiksi Olympiakomitea on selvitykseensä nojaten esittänyt erityisen huolensa lasten ja nuorten harrastustoimintaa koskien perustuen lisenssimäärien vähenemiseen. Selvityksen mukaan vuonna 2020 seurat hankkivat 50 000 lisenssiä vähemmän kuin edeltävänä vuonna ja alle 18-vuotiaiden osalta lisenssien määrä vähentyi 27 000:lla, mikä merkitsee 8 % tiputusta.

Helsingissä ja Suomessa yleisesti ottaen harrastamisen tilanne on ennen pandemiaa ollut melko hyvä. Vuoden 2019 kouluterveyskyselyn

mukaan alakoululaisista 90,9 % harrastaa jotakin viikoittain, kun yläkoululaisilla luku on peräti 96,2 %.

Helsingissä käynnistettiin 19.4.2021 Suomen harrastamisen mallin mukainen toiminta, jossa kulttuurin ja vapaa-ajan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialat järjestävät yhteistyössä kumppaneiden kanssa harrastustoimintaa 3.–9.-luokkalaisten omalla koululla koulupäivän jälkeen. Harrastuksia luonnehtii maksuttomuus, matala kynnys, yhdenvertaisuus, lapsi-, nuori- ja perhelähtöisyys sekä harrastusten laadukkuus ja turvallisuus. Yksi mallin tavoitteista on tavoittaa myös harrastamaton 10% lapsista ja nuorista. Syyskuussa 2021 toiminta on käynnissä 92 helsinkiläisessä koulussa ja tulee laajenemaan syksyn 2021 aikana kaikkiin 102 helsinkiläiseen peruskouluun.

Suomen harrastamisen mallin käynnistyminen on konkreettinen ja laaja-alainen toimenpide harrastusmahdollisuuksien edistämiseksi ja sen takaamiseksi, että kaikilla lapsilla ja nuorilla olisi mahdollisuus harrastukseen.

Koronapandemian jälkihoidossa tulee kiinnittää kaupungin yhteisin, laaja-alaisin toimenpitein huomiota siihen, että nuorten jaksamisesta ja mielenterveydestä pidetään huolta. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla tämä tarkoittaa alueellisen nuorisotyön vahvistamista nuorten määrän kasvaessa, nuorten työllistämisen edistämistä, harrastamisen tukitoimia sekä myös kohdennettua nuorisotyötä ja tukea niille nuorille, jotka sitä eniten tarvitsevat. Nuorisopalveluissa jo käytössä olevan PD-mallin vaikuttavuutta pyritään parantamaan paikkatietoa hyödyntämällä.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta katsoo, että lasten ja nuorten harrastamistoiminnan palautumiseksi koronan jälkihuollossa tulee hyödyntää Suomen mallin mukaista harrastustoimintaa, tukea harrastustoimintaa järjestävien yhteisöjen toimintaedellytyksiä toiminta- ja muilla avustuksilla sekä vahvistaa alueellista ja kohdistettua nuorisotyötä niiden nuorten tukemiseksi, jotka ovat pahiten kärsineet koronatilanteen aiheuttamista rajoituksista.

Lautakunnan mukaan jälkihuollossa on myös hyvä tarkastella eri ikäryhmien ja alueiden harrastamisaktiivisuutta ja erityisesti harrastuspu-dokkuutta.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta 22.9.2021 mennessä lausuntoa Paavo Arhinmäen ja 12 muun valtuutetun talousarvioaloitetta määrärahan osoittamiseksi koronan jälkihoito-ohjelmaan, jolla tuetaan lapsia ja nuoria. Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Talousarvion laatimisohjeiden mukaisesti lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa.

Talousarvioaloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kasvatus- ja koulutuslautakunnalta sekä sosiaali- ja terveyslautakunnalta.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Martti Rasa, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28748
martti.rasa(a)hel.fi
Reetta Sariola, kehittämissyksikön päällikkö, puhelin: 310 32987
reetta.sariola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, Määrärahan osoittaminen koronan jälkihoito-ohjelmaan, jolla tuetaan lapsia ja nuoria, Arhinmäki Paavo

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 108

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Paavo Arhinmäen ym. talousarvioaloitteesta Helsingissä on maailman toimivimmat lähiöt -investointisuunnitelman laatimi- seksi

HEL 2021-002882 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti yksimielisesti panna asian
pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Matti Kuusela, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87783
matti.kuusela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, Helsingissä on maailman toimivimmat lähiöt -
investointisuunnitelma, Arhinmäki Paavo

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että kaupunki investoi merkittävästi lähiöihin. Lautakunta ei kuitenkaan kannata investointisuunnitelmaa, joka on erillinen jo suunnitelluista kehittämissuunnitelmista tai kehitysohjelmista. Lautakunta katsoo, että mahdollisia lisäkohteenuksia pitäisi suunnata kaupunki-uudistusalueiden kaupunkitilan laadun ja palvelujen parantamiseen. Yleisesti lautakunta katsoo, että koko kaupungin kannattaa jatkaa palveluverkkotarkastelua yhteistyössä asukkaiden, yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Tietoa palvelujen saavutettavuudesta ja laadusta tulee käyttää vuosittain investointien kohdentamisessa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää koko kaupungin kattavan palvelutason arvioinnin tekemistä tärkeänä. Toimialan palveluilla on paljon liityntäpintoja erityisesti kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja kaupunkiympäristön palveluiden tilojen ja alueiden kanssa. Vapaa-ajan palvelujen parantaminen on keskeinen osa syrjäytymisen ehkäisemistä ja asuinalueiden yhdenvertaisuuden ja houkuttelevuuden toteutumista.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi 14.01.2020 palveluverkon suunnitteluperiaatteet ja lähellä olevien vapaa-ajan palvelujen suunnitteluperiaatteet, joiden mukaan kulttuurin ja vapaa-ajan palvelujen suunnittelua ohjaa jatkossa tavoite, että seuraavien palvelujen tulisi löytyä helsinkiläisille läheltä:

- turvallinen kokoontumis- ja harrastustila nuorille, esimerkiksi nuorisotila
- kirjasto
- mahdollisuus omatoimiseen liikkumiseen ja liikuntaan
- julkinen taide
- varattava liikuntatila, esimerkiksi koulun liikuntasali
- kaupunginosa- ja kulttuuritapahtumat mahdollistavia paikkoja

Suunnitteluperiaatteet eivät ole palvelulupaus, vaan ne ohjaavat jatkossa tehtäviä palveluverkon tarkasteluja ja investointeja. Suunnitteluperiaatteet parantavat mahdollisuuksia arvioida eri alueiden palvelutasoa. Valmistelutyö osoitti myös selvästi tarpeen tarkentaa kaupungin omaa palvelustrategiaa.

Toimialan keskeisenä painopisteenä ja sitovana tavoitteena vuonna 2021 on palvelustrategiatyö, jossa toimialan palvelukokonaisuudet tuottavat konkreettiset kuvaukset palvelujen tuottamisen strategiasta ja tämän työn lopputuloksena määritellään, mitä palveluja kaupunki tuottaa itse, mitä se tavoittelee avustustoiminnallaan, missä palveluissa se tekee yhteistyötä ja mitkä palvelut se rajaa oman toimintansa ulkopuolelle.

Palvelustrategiatyön tavoitteena on kehittää yhteistyötä muun toimijaverkoston (ekosysteemi) kesken. Yhteistyön kehittäminen tarkoittaa toimialan omien palvelujen kyvykkyyksien tunnistamista suhteessa muun kulttuurin ja vapaa-ajan toimijaverkoston kyvykkyysiin ja vahvuuksiin. Kaupungin tekemät palvelustrategiset valinnat vaikuttavat suoraan yleishyödyllisten yhteisöjen ja yritysten toimintamahdollisuuksiin.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala tekee kiinteätä ja säännöllistä yhteistyötä tilatarpeiden ja alueiden suunnittelussa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja kaupunkiympäristön toimialan eri palveluiden kanssa.

Helsingin, Kuopion ja Turun kaupungit ovat käynnistäneet syksyllä 2020 DigiPAVe 2.0 -yhteishankkeen, joka tähtää palveluverkkosuunnittelun digitalisaatioon. Hankkeessa edetään kasvatuksen ja koulutuksen toimialan koulu ja varhaiskasvatus palvelut edellä. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala näkee tärkeäksi laajentaa jatkossa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palveluihin ja siihen otetaan ekosysteemi näkökulma kaupungin oman palvelutuotannon rinnalle. Helsinki, Turku, Tampere, Vantaa, Espoo ja Oulu ovat myös yhdessä tilanneet Turun yliopistolta selvityksen koronan vaikutuksesta palvelujen ja tilojen käyttöön.

Helsingin kaupunki on valittu mukaan ympäristöministeriön Lähiöohjelmaan vuosiksi 2020–2022. Valtion poikkihallinnollisella Lähiöohjelmalla vahvistetaan esikaupunkialueiden kokonaisvaltaista kehittämistä ja ehkäistään niiden eriytymistä. Helsingin Lähiöohjelma-hankkeet sijoittuvat kaupunkiudistusalueille. Helsinki on käynnistänyt uudenlaisen poikkitoimialaisen kaupunkiudistuksen mallin, jonka pilottialueiksi on valittu Malminkartano-Kannelmäki, Malmi sekä Mellunkylä. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on aktiivisesti mukana kaupunkiudistusalueiden suunnittelussa. Toimiala on mm. avannut uuden matalan kynnyksen harrastushallin Malminkartanoon, on nostanut Kontulan ostoskeskuksessa sijaitsevien palvelujen uudistamisen yhdeksi merkittävimmistä investointihankkeistaan sekä osallistuu Malmin entisen lentokentän tilapäiskäyttöön virkistäytymiseen, ulkoiluun ja tapahtumiin.

Toimialan suunnitteluperiaatteiden ja palvelustrategian jatkoksi on tarkoitus käynnistää toimialan tilojen osalta palveluverkkosuunnitelma, jossa huomioidaan myös kaupungin yhteisen toimitilastrategian linjaukset. Kulttuurin ja vapaa-ajan talousarvioehdotuksessa ei ole varauduttu koko kaupungin kattavan palvelutason arvioinnin tekemiseen vaadittaviin hankintoihin, mutta osallistuminen arviointiin on mahdollista työajan kohdentamisella hankkeeseen. Palvelutason arvioinnin osalta tärkeätä olisi, että siitä muodostuisi työkalu jatkuvaan arviointiin erillisen raportin sijaan.

Palveluverkkolinjaukset ja palvelustrategia yhdessä kaupungin strategian, käyttötalouden raamin ja investointibudjetin kanssa muodostavat kehykset palveluverkon suunnittelulle.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt 22.9.2021 mennessä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle Paavo Arhinmäen ja 14 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta Helsingissä on maailman toimivimmat lähiöt -investointisuunnitelman laatimiseksi. Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

07.09.2021

Lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa. Lausunnoissa on selvitettävä, miten aloitteessa esitetyt toimenpiteet on otettu huomioon talousarvioehdotuksessa.

Aloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kasvatus- ja koulutuslautakunnalta, kaupunkiympäristölautakunnalta ja sosiaali- ja terveyslautakunnalta.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Matti Kuusela, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87783
matti.kuusela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, Helsingissä on maailman toimivimmat lähiöt - investointisuunnitelma, Arhinmäki Paavo

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 109

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Ville Jalovaaran talousarvioaloitteesta koskien korotusta rikkoutuneiden muurien ja vastaavien kaupunkirakennelmien kor- jausmäärärahoihin

HEL 2021-001531 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta näkee, että nykyisten investointimäärärahojen puitteissa ei ole mahdollista toteuttaa aloitteen mukaisia korjaustoimia. Yleisesti kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää liikunta- paikkarakentamiseen varattujen investointien ja käyttötalouspuolen korjausmäärärahojen korottamista tärkeänä. Lautakunta korostaa, että rahavarauksien korotusten lisäksi samalla pitää varmistaa henkilöstön riittävyys suunnitteluun, hankintaan, totuttamiseen ja valvontaan.

Liikuntapaikkarakentamisen investointiohjelmassa on vuosittain varattu 600 000 euroa pienten hankkeiden toteutussopimuksen mukaisesti kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hallinnassa olevien alueiden pienten peruskorjausluontoisten hankkeiden toteutukseen.

Liikuntapaikkarakentamisen investointiohjelmassa on sopeutettu talousarvion kymmenen vuoden investointiraamiin 30 miljoonan euroa, joka tarkoittaa, että priorisoituja ja tarkoituksen mukaisia hankkeita ei voida toteuttaa elinkaaren ja alueiden kehityksen kannalta optimaalisena aikana.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Matti Kuusela, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87783
matti.kuusela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, Korotus rikkoutuneiden muurien ja vastaavien kaupunkirakennelmien korjausmäärärahoihin, Jalovaara Ville

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Postiosoite
PL 51400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Fredriksberg, Konepajankuja 3
Helsinki 51

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 87770

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

07.09.2021

Asia/6

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt 22.9.2021 mennessä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle Ville Jalovaaran talousarvioaloitteesta koskien korotusta rikkoutuneiden muurien ja vastaavien kaupunkirakennelmien korjausmäärärahoihin. Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Talousarvion laatimisohjeiden mukaisesti lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa.

Aloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kaupunkiympäristölautakunnalta.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Matti Kuusela, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87783
matti.kuusela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, Korotus rikkoutuneiden muurien ja vastaavien kaupunkirakennelmien korjausmäärärahoihin, Jalovaara Ville

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 110

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mia Nygård-Peltolan talousarvioaloitteesta koskien Pu- navuoren Sepänpuiston kunnostamista sekä muiden Helsingin puistojen kunnostustarpeiden arvioinnista

HEL 2021-002904 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei kannata investointimäärärahojen suuntaamista Sepänpuiston kunnostamiseen, koska näkee suurempia tarpeita muissa puistoissa ja liikunta-alueilla.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hallinta-alueella sijaitsevan Tehtaanpuistonkentän perusparannus toteutettiin 2017, muita toimenpiteitä ei ole Tehtaanpuistonkentälle investointiohjelmassa seuraavan kymmenen vuoden aikana.

Erilaisia kunnostustarpeita liikuntapaikoihin, venesatamiin ja ulkoilualueisiin liittyen arvioidaan ja tarpeet sopeutetaan käytettävissä oleviin liikunta-alueiden uudisrakentamisen ja peruskorjauksen investointien määrärahoihin.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Matti Kuusela, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87783
matti.kuusela(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, Sepänpuisto kunnostettava, Nygård-Peltola Mia

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt 22.9.2021 mennessä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle Mia Nygård-

07.09.2021

Peltolan talousarvioaloitteesta koskien Punavuoren Sepänpuiston kunnostamista. Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Talousarvion laatimissuhteiden mukaisesti lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa.

Aloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kaupunkiympäristölautakunnalta.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Matti Kuusela, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87783
matti.kuusela(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, Sepänpuisto kunnostettava, Nygård-Peltola Mia

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 111

**Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
valtuutettu Jukka Järvisen ym. talousarvioaloitteesta koskien Käpy-
linnan käyttöönottoa**

HEL 2021-002876 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei puolla Käpylän Käärmetalossa sijaitsevan Käpylinnan käyttöönottamista liikunnan tarpeisiin eikä tähän esitetä määrärahoja vuoden 2022 talousarvioon.

Liikunnan palvelukokonaisuus (aiemmin Liikuntavirasto) luopui Käpylinnan liikuntatilojen vuokraamisesta vuonna 2018. Päätökseen vaikuttavat tilojen vaatimaton koko ja käyttäjämäärät suhteessa liikuntatiloissa tarvittuun henkilökuntamäärään sekä Liikuntaviraston maksamaan kaupungin sisäiseen vuokraan. Lisäksi Käpylinnaan kohdistui vuonna 2018 merkittäviä korjaus- ja investointitarpeita, joiden vaatimien resursien kohdentaminen kaupungin muihin liikuntakohteisiin oli perusteltua kaupungin liikuntapoliittisten tavoitteiden saavuttamisen kannalta.

Käpylinnan liikuntatilat koostuvat kolmesta pienestä ja erillistä liikuntatilasta (kuntosali, liikuntasali ja uima-allas). Näistä erityisesti yksittäisten ja erillisten vesiliikunta-altaiden tai -tilojen ylläpito on toiminnallisesti sekä taloudellisesti haastavaa. Tämän seurauksena on viime vuosina suljettu muun muassa useita yksityisten tahojen ylläpitämiä pieniä vesiliikunta-, kuntoutus- ja terapia-altaita. Liikuntapalvelukokonaisuus katsoo, että yksittäisten vesialtaiden tai -tilojen rakentamisen sijaan uimaharrastusmahdollisuuksia tulisi jatkossa kehittää keskittämällä toimintoja suuremmiksi uimahalli- ja maauimalakokonaisuuksiksi.

Tällä hetkellä aktiivisista uimapaikkarakennushankkeista Pirkkolan pletin peruskorjaus valmistuu arvion mukaan vuonna 2022 ja Jätkäsaaren Bunkkerin uimahallitilat lähivuosina. Bunkkerintilat parantavat merkittävästi vesiliikunnan harrastamisen edellytyksiä Helsingissä. Kaupunkikonserniin kuuluva Urheiluhallit Oy suunnittelee Mäkelänrinteen uintikeskuksen ja Malmin uimahallin laajennusta lähivuosina. Lisäksi kaupungin omista uimahalleista sekä Yrjönkadun uimahalli että Itäkeskuksen uimahalli ovat perusparantamisen tarpeessa tällä vuosikymmenellä. Nämä investoinnit tulevat kasvattamaan merkittävästi liikuntapaikkarakentamisen investointimäärärahoja sekä liikunnan ylläpito- ja avustuskustannuksia.

Kaupungin sisällä Käpylinnalle on viime vuosina etsitty aktiivisesti muuta käyttöä ja sitä on suunniteltu peruskorjattavaksi muun muassa päiväkodiksi. Näistä aikeista kuitenkin luovuttiin kustannusarvion valmistuttua, sillä hintaa pidettiin liian korkeana. Tällä hetkellä Käpylinnalle selvitetään uutta käyttöä asemakaavoitustyön kautta. Käpylinna on osana Käärmetaloa Helsingin kaupungin asunnot Oy:n hallinnoima kohde.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, Käpylinna käyttöön, Järvinen Jukka

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa 22.9.2021 mennessä kaupunginhallitukselle valtuutettu Jukka Järvisen ja 19 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta Käpylinnan käyttöönottamisesta. Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Tämä lausunto noudattelee kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan aiempia kannanottoja.

11.2.2020 kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on Sinikka Vepsän valtuustoaloitteeseen antamassaan lausunnossaan todennut, että se ei pidä erillisten vesiliikuntatilojen rakentamista Koskelan seniorikeskukseen liikuntapalveluiden kannalta tarkoituksenmukaisena. Niin ikään lautakunta on todennut, että yksittäisten ja erillisten vesiliikuntatilojen ylläpito on hankalaa sekä kallista.

3.10.2017 kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi § 55 lausunnon valtuutettu Yrjö Hakasen toivomusponnosta vesiliikuntamahdollisuuden huomioimiseksi Koskelan sairaala-alueen suunnittelussa. Lausunnossa

vesiliikunnan ja muiden liikuntatilojen tarve nähtiin tärkeänä kaupungin kasvun kannalta, mutta liikuntapaikkojen saavutettavuustarkastelussa Koskelan alueella ei tullut ilmi heikompaa asetelmaa vesiliikuntapalveluiden kohdalta verraten kaupungin muihin alueisiin.

Niin ikään 3.10.2017 kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta totesi § 54 lausunnossaan koskien valtuutettu Sirkku Ingervon toivomuspontta Käpylinnan korvaavista tiloista Koskelassa, että tulevina vuosina Bunkkerin liikuntatilojen valmistuminen lisää kaupungin kokonaisvesipinta-alaa ja vapauttaa samalla muualta erityisryhmille ja senioreille soveltuvia allas-tiloja.

Talousarvion laatimissohjeiden mukaisesti lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa.

Talousarvioaloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kasvatus- ja koulutuslautakunnalta sekä kaupunkiympäristölautakunnalta.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, Käpylinna käyttöön, Järvinen Jukka

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 112

**Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
valtuutettu Ulla-Maija Urhon ym. talousarvioaloitteesta kuplahallin
pystyttämiseksi Ruukinlahden puistoon vuonna 2021**

HEL 2020-008029 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei puolla kaupungin oman kuplahallin hankkimista ja pystyttämistä Ruukinlahden puistoon vuonna 2021, eikä esitä investointia varten määrärahoja vuoden 2022 talousarvioon.

Helsingissä on tällä hetkellä 76 tekonurmikenttää tai -aluetta (ks. liite). Näistä 36 on liikuntapalvelukokonaisuuden hallinnassa ja 28 jalkapalloseurojen tai niiden omistamien yhtiöiden rakentamia ja hallinnoimia. Liikuntapalvelukokonaisuudella ei ole omia ylipainehalleja, eikä niiden hankkimista pidetä tarkoituksenmukaisena muun muassa niiden energiankulutuksen sekä talviturvallisuuteen liittyvien riskien vuoksi. Kaupungilla on kaksi omaa täysimittaista kiinteää jalkapallohallia (Tali ja Myllypuro). Jalkapalloseuroilla on yhdeksän erikokoista ylipainehallia, jotka pääosin puretaan kesäajaksi (ks. liite).

Seurojen tekonurmet ja ylipainehallit on muutamaa lukuun ottamatta rakennettu liikuntapalvelukokonaisuudelta vuokratuille kentille. Näissä seura on toteuttanut kustannuksellaan sekä tarvittavan tekonurmen että ylipainehallien osalta tarvittavat rakennelmat ja varsinaisen hallin. Jätkäsaaren uudessa liikuntapuistossa kaupunki suoritti maanrakennustyöt ja Pallo-Pojat Juniorit/ PPJ Jalkapallohalli Oy edellä mainitulla tavalla varsinaisen kentän ja ylipainehallin.

Ruukinlahden lisäksi ylipainehallihankkeita on tällä hetkellä vireillä ainakin Kumpulanlaaksossa (Käpylän Pallo/Käpylän Nurmikenttä Oy, valmistuu syksyllä 2021), Vuosaaren liikuntapuistossa (FC Viikingit/ Vuosaaren Jalkapallohalli Oy) ja Laajasalon liikunta-puistossa (Laajasalon Palloseura LPS/ Laajasalon Jalkapallonurmi Oy).

Kaupunginhallituksessa käsitellyssä olevassa puistojen ja liikunta-alueiden investointiraamissa ko. määräraha on 10 000 000 euroa. Liikuntapalvelukokonaisuuden näkemyksen mukaan ylipainehallit tulisivat nykyisessä resurssitilanteessa ja seurojen tasa-arvoisen käsittelyn näkökulmasta rahoittaa aikaisempaan tapaan eli muiden toimijoiden kuin kaupungin toimesta.

Liikuntapalvelukokonaisuus kannattaa kuitenkin periaatteellisesti kuplahallin sijoittamista Lauttasaareen, kuten se teki 10.3.2020 antamassaan lausunnossa valtuutettu Nygårdin valtuusaloitteeseen. Hankkeen edistämiseksi kaupungin asemakaavoituksella on parhaillaan käsitellyssä muutosehdotus, joka mahdollistaisi kuplahallin pystyttämisen Ruukinlahdenpuistoon. Suunnitellun aikataulun mukaan uuden asemakaavan olisi tarkoitus tulla voimaan huhti-toukokuussa 2022. Asemakaavaehdotukseen kohdistuvat mahdolliset valitukset siirtäisivät uuden asemakaavan voimaantuloa.

Uuden asemakaavaehdotuksen hyväksymisen jälkeen Ruukinlahdenpuiston kuplahallille suunnitellulla alueella tulee suorittaa maanrakennus- ja kunnostustöitä, jotta hallin pystyttäminen on mahdollista ja turvallista. Näiden töiden ajoittamisessa tulee huomioida puiston muut kunnostustyöt, joihin kuuluvat puiston itäosassa koirapuiston, ja siihen liittyvien reitistöjen sekä hulevesialtaiden toteuttaminen. Kaupunkiympäristön toimiala on ajoittanut viimeksi mainitut työt vuosille 2022 ja 2023. Edellä mainituista syistä johtuen kuplahallin pystyttäminen on ajankohtaista aikaisintaan loppuvuodesta 2022.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, Kuplahalli Lauttasaaren Ruukinlahden puistoon, Urho Ulla-Maija
- 2 Kartta_tekonurmikentät_Helsinki
- 3 Kartta_ylipainehallit_Helsinki

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa 22.9.2021 mennessä kaupunginhallitukselle valtuutettu Ulla-

07.09.2021

Marja Urhon ja neljän muun valtuutetun talousarvioaloitteesta kuplahallin pystyttämiseksi Ruukinlahden puistoon kaupungin varoilla.

Talousarvion laatimisohjeiden mukaisesti lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa.

Talousarvioaloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kaupunkiympäristölautakunnalta.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, Kuplahalli Lauttasaaren Ruukinlahden puistoon, Urho Ulla-Maija
- 2 Kartta_tekonurmikentät_Helsinki
- 3 Kartta_ylipainehallit_Helsinki

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 113

**Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
valtuutettu Mari Holopaisen ym. talousarvioaloitteesta koskien lii-
kuntainvestointien kasvattamista kahdella miljoonalla eurolla**

HEL 2021-002885 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Liikuntainvestointien lisääminen on kannatettava aloite yhdenvertai-
suuden, tasa-arvon ja liikkumisedellytysten turvaamisen näkökulmasta.

Helsingin kaupungin ylläpitämä liikunta- ja ulkoilupaikkaverkosto on
pääpiirteittäin varsin laaja ja kattava. Liikuntapalvelukokonaisuuden
keskeisenä haasteena tällä hetkellä on jo olemassa olevien liikunta- ja
ulkoilupaikkojen toimivuudesta sekä turvallisuudesta huolehtiminen.
Useat kohteet on rakennettu 1900-luvun lopulla ja niihin kohdistuu
merkittäviä korjauspaineita, mikä ilmenee liikuntapaikkojen kattavana
korjausvelkana. Velan pienentäminen nykyistä kattavimmilla investointi-
rahoilla pienentäisi riskiä liikuntapaikkojen sulkemisesta huonon kun-
non takia ja kaventaisi tulevaisuuden peruskorjaustarpeita, kun ilmene-
viin ongelmakohtiin pystyttäisiin puuttamaan mahdollisimman aikaisin.

Helsingin tilanne ei ole uniikki. Valtakunnallisesti tarkasteltuna käytössä
olevista liikuntapaikoista valtaosa on rakennettu 1980–1990-luvuilla,
mikä tarkoittaa, että suuri määrä liikuntapaikkoja odottaa ensimmäistä
peruskorjaustaan. Vuonna 2020 tehdyn valtakunnallisen liikuntapaikko-
jen korjausvelkaselvityksen mukaan arviolta kolmasosa liikuntapaikois-
ta on investointitarpeessa. Selvityksen tarkastelu perustui LIPAS-
tietokannan aineistoon (5/2020). Kunnista 65 % arvioi liikuntaolosuhtei-
den kunnostamistarpeen tai korjausvelan erittäin merkittäväksi tai var-
sin merkittäväksi ongelmaksi omassa kunnassaan.

Helsingin monipuolisesta liikunta- ja ulkoilupaikkaverkostosta huolimatta
eri liikkumismuotojen katvealueita esiintyy. Esimerkiksi uimahallien,
ulkokuntasalien, tekojääratojen, uimalaitureiden tai lähiliikuntapaikkojen
saatavuus ei ole yhtä hyvä eripuolilla Helsinkiä. Investointimäärärahoja
lisäämällä voidaan eri asuinalueista tehdä tasa-arvoisempia liikunta-
mahdollisuuksien näkökulmasta. Samaten liikunta- ja ulkoilupaikkojen
määrän kasvattaminen edistäisi kaupungin Liikkumishjelman tavoittei-
den saavuttamista. Esimerkiksi liikkumisinfrastruktuurin parantaminen
ja laajentamisen tekisi kaupunkiympäristöä selkeästi enemmän liikku-
maan kannustavaksi.

Liikunta vapaa-ajan harrastuksena on keskimäärin yleistynyt Suomessa viime vuosina. Kansanterveydellisestä tarkasteltuna väestön kokonaisaktiivisuus on kuitenkin vähentynyt tavalla, jonka seurauksena vain murto-osa väestöstä liikkuu terveytensä kannalta riittävästi. Mikäli eri-ikäisten liikkumisen määrään halutaan vaikuttaa tehokkaasti, on tärkeää vaikuttaa fyysiseen ympäristöön varsinaisten liikuntapaikkojen ohella myös laajemmasta näkökulmasta. Konkreettisia arjen liikkumisympäristöjä ovat muun muassa varhaiskasvatyksiköiden ja peruskoulujen pihat, jalankulku- ja pyörätiet, asuinalueet ja luonto. Fyysisen aktiivisuuden näkökulma tulee huomioida kaavoitusprosessin kaikissa vaiheissa. Liikuntapaikkoja on tarkoituksenmukaista sijoittaa eri ikäisen väestön arkielinpiirien läheisyyteen.

Liikuntapalvelukokonaisuuden haasteet eivät kuitenkaan ratkea kokonaisuudessaan pelkästään investointimäärärahojen kertaluonteisella lisäyksellä. Helsingin väkiluku kasvaa ja uusia asuinalueita rakennetaan sekä vanhoja laajennetaan vuosittain. Väestöpohjan laajentumisen myötä ja kaupungin liikuntapoliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi on tärkeää pitää asianmukaisesti huolta jo olemassa olevista liikunta- ja ulkoilupaikoista sekä rakentaa näitä johdonmukaisesti lisää.

Alati kasvava kaupunki on ehdottomasti positiivinen asia. Samalla se kuitenkin kasvattaa entisestään liikuntapalvelukokonaisuuden investointimäärärahojen tarvetta. Liikunta- ja ulkoilupaikkojen infrastruktuurin kunnossapito edellyttää nimittäin jatkuvaa ylläpitämistä ja säännöllistä uudistamista. Esimerkiksi uimahallit tulisi peruskorjata noin 20 vuoden välein ja tekonurmimaton käyttöikä on hieman vajaat 10 vuotta. Samaten uusien liikunta- ja ulkoilupaikkojen rakentaminen kasvattaa aina myös liikuntapalveluiden käyttömenoja, kuten sähkö-, vesi-, jäte- ja henkilöstökuluja. Näin ollen investointimäärärahojen kertaluonteisen kasvattamisen ohella tulisi huolehtia myös siitä, että liikuntapalveluiden investointi- ja käyttötalousmäärärahoja kasvatetaan tasaisesti pitkällä aikavälillä.

Käsittely

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Poistetaan toisesta kappaleesta sanat "kahdella miljoonalla eurolla".

Kannattaja: Eeva Kärkkäinen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

liikuntajohtaja

07.09.2021

Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

Tuuli Salospohja, liikuntapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87500
tuuli.salospohja(a)hel.fi

Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, liikuntainvestointien kasvattaminen, Holopainen Mari

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Liikuntainvestointien lisääminen kahdella miljoonalla eurolla on kannatettava aloite yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja liikkumisedellytysten turvaamisen näkökulmasta.

Helsingin kaupungin ylläpitämä liikunta- ja ulkoilupaikkaverkosto on pääpiirteittäin varsin laaja ja kattava. Liikuntapalvelukokonaisuuden keskeisenä haasteena tällä hetkellä on jo olemassa olevien liikunta- ja ulkoilupaikkojen toimivuudesta sekä turvallisuudesta huolehtiminen. Useat kohteet on rakennettu 1900-luvun lopulla ja niihin kohdistuu merkittäviä korjauspaineita, mikä ilmenee liikuntapaikkojen kattavana korjausvelkana. Velan pienentäminen nykyistä kattavimmilla investointirahoilla pienentäisi riskiä liikuntapaikkojen sulkemisesta huonon kunnan takia ja kaventaisi tulevaisuuden peruskorjaustarpeita, kun ilmeneviin ongelmakohtiin pystyttäisiin puuttumaan mahdollisimman aikaisin.

Helsingin tilanne ei ole uniikki. Valtakunnallisesti tarkasteltuna käytössä olevista liikuntapaikoista valtaosa on rakennettu 1980–1990-luvuilla, mikä tarkoittaa, että suuri määrä liikuntapaikkoja odottaa ensimmäistä peruskorjaustaan. Vuonna 2020 tehdyn valtakunnallisen liikuntapaikkojen korjausvelkaselvityksen mukaan arviolta kolmasosa liikuntapaikoista on investointitarpeessa. Selvityksen tarkastelu perustui LIPAS-tietokannan aineistoon (5/2020). Kunnista 65 % arvioi liikuntaolosuhteiden kunnostamistarpeen tai korjausvelan erittäin merkittäväksi tai varsin merkittäväksi ongelmaksi omassa kunnassaan.

Helsingin monipuolisesta liikunta- ja ulkoilupaikkaverkostosta huolimatta eri liikkumismuotojen katvealueita esiintyy. Esimerkiksi uimahallien, ulkokuntasalien, tekojääratojen, uimalaitureiden tai lähiliikuntapaikkojen saatavuus ei ole yhtä hyvä eripuolilla Helsinkiä. Investointimäärärahoja lisäämällä voidaan eri asuinalueista tehdä tasa-arvoisempia liikuntamahdollisuuksien näkökulmasta. Samaten liikunta- ja ulkoilupaikkojen määrän kasvattaminen edistäisi kaupungin Liikkumisohjelman tavoitteiden saavuttamista. Esimerkiksi liikkumisinfrastruktuurin parantaminen ja laajentamisen tekisi kaupunkiympäristöä selkeästi enemmän liikumaan kannustavaksi.

Liikunta vapaa-ajan harrastuksena on keskimäärin yleistynyt Suomessa viime vuosina. Kansanterveydellisesti tarkasteltuna väestön kokonaisaktiivisuus on kuitenkin vähentynyt tavalla, jonka seurauksena vain murto-osa väestöstä liikkuu terveytensä kannalta riittävästi. Mikäli eri-ikäisten liikkumisen määrään halutaan vaikuttaa tehokkaasti, on tärkeää vaikuttaa fyysiseen ympäristöön varsinaisten liikuntapaikkojen ohella myös laajemmasta näkökulmasta. Konkreettisia arjen liikkumisympäristöjä ovat muun muassa varhaiskasvatyüksiköiden ja peruskoulujen pihat, jalankulku- ja pyörätiet, asuinalueet ja luonto. Fyysisen aktiivisuuden näkökulma tulee huomioida kaavoitusprosessin kaikissa vaiheissa. Liikuntapaikkoja on tarkoituksenmukaista sijoittaa eri ikäisen väestön arkielinpiirien läheisyyteen.

Liikuntapalvelukokonaisuuden haasteet eivät kuitenkaan ratkea kokonaisuudessaan pelkästään investointimäärärahojen kertaluonteisella lisäyksellä. Helsingin väkiluku kasvaa ja uusia asuinalueita rakennetaan sekä vanhoja laajennetaan vuosittain. Väestöpohjan laajentumisen myötä ja kaupungin liikuntapoliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi on tärkeää pitää asianmukaisesti huolta jo olemassa olevista liikunta- ja ulkoilupaikoista sekä rakentaa näitä johdonmukaisesti lisää.

Alati kasvava kaupunki on ehdottomasti positiivinen asia. Samalla se kuitenkin kasvattaa entisestään liikuntapalvelukokonaisuuden investointimäärärahojen tarvetta. Liikunta- ja ulkoilupaikkojen infrastruktuurin kunnossapito edellyttää nimittäin jatkuvaa ylläpitämistä ja säännöllistä uudistamista. Esimerkiksi uimahallit tulisi peruskorjata noin 20 vuoden välein ja tekonurmimaton käyttöikä on hieman vajaat 10 vuotta. Samaten uusien liikunta- ja ulkoilupaikkojen rakentaminen kasvattaa aina myös liikuntapalveluiden käyttömenoja, kuten sähkö-, vesi-, jäte- ja henkilöstökuluja. Näin ollen investointimäärärahojen kertaluonteisen kasvattamisen ohella tulisi huolehtia myös siitä, että liikuntapalveluiden investointi- ja käyttötalousmäärärahoja kasvatetaan tasaisesti pitkällä aikavälillä.

Esittelijän perustelut

Postiosoite
PL 51400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Fredriksberg, Konepajankuja 3
Helsinki 51

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 87770

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

07.09.2021

Kaupunginkanslia on pyytänyt kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa 22.9.2021 mennessä kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Holopaisen ja 13 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien liikuntainvestointien kasvattamista kahdella miljoonalla eurolla. Aloite kokonaisuudessaan liitteenä.

Talousarvion laatimisohjeiden mukaisesti lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa.

Talousarvioaloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kaupunkiympäristölautakunnalta.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi
Tuuli Salospohja, liikuntapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87500
tuuli.salospohja(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, liikuntainvestointien kasvattaminen, Holopainen Mari

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 114

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Ville Jalovaaran ym. talousarvioaloitteesta padel-kentän saamiseksi Vuosaareen

HEL 2021-002888 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei puolla kaupungin oman padel-kentän rakentamista Vuosaareen eikä siihen ole esitetty määrärahoja vuoden 2022 liikunta-alueiden investointibudjettiin.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialaan kuuluvan liikuntapalvelukonaisuuden tekemä selvitys padelin tilanteesta ja tulevaisuudesta Helsingissä valmistui maalikuussa 2021. Selvityksessä todetaan, että padelin pelaamista kohtaan on olemassa merkittävää kysyntää, mutta lajin harastusmahdollisuudet Helsingissä ovat rajalliset. Samoin selvityksessä todetaan, että padel kiinnostaa yrittäjiä: liikuntapalvelukokonaisuus vastaanotti keväällä useita kymmeniä tiedusteluja mahdollisuudesta rakentaa ulkopadel-kenttiä kaupungin omistamille alueille. Tiedusteluja saapui myös kaupunkiympäristön toimialalle.

Edellä mainituista lähtökohdista liikuntapalvelukokonaisuus päätyi linjaukseen, että kaupungin ei ole mielekästä lähteä itse rakentamaan padel-kenttiä, vaan edistää alan ja sinne pyrkivien yrittäjien toimintaedellytyksiä. Tätä liikuntapalvelukokonaisuus toteutti kartoittamalla keväällä 2021 hallinnassaan olevista liikunta- ja urheilupuistoista sekä ulkoilualueilta padelille sopivia lokaatioita. Ensimmäisessä vaiheessa soveltuvia alueita löytyi Kurkimäen, Latokartanon ja Siltämäen liikuntapuistoista sekä Paloheinän ulkoilualueelta. Lisäalueiden kartoitus on tarkoitus toteuttaa syksyllä 2021.

Kurkimäen, Latokartanon, Siltämäen ja Paloheinän alueet kilpailutettiin keväällä 2021 ilmoittautumismenettelyä käyttäen. Liikuntapalvelukokonaisuus vastaanotti neljälle kohteelle yhteensä 23 hyväksyttyä tarjousta 10:ltä eri toimijalta. Sopivimmaksi katsottujen toimijoiden kanssa aloitettiin neuvottelut kesäkuussa 2021 ja päätös alueiden vuokraamisesta on tarkoitus tehdä kuluvan loppuvuoden aikana. Kenttien olisi tarkoitus olla asiakkaiden käytössä keväällä 2022.

Päätös padel-kenttien rakentamisen rajaamisesta kaupungin ulkopuolisille toimijoille on perusteltavissa ennen kaikkea taloudellisesta ja liikuntapoliittisesta näkökulmasta. Ulkopadel-kentän rakentamiskustan-

nuksiksi mainitaan usein noin 20 000 – 30 000 euroa. Kyseinen hinta käsittää kuitenkin vain kentän näkyvän osan rakentamisen, kun taas käytännössä toimivan kentän pystyttäminen edellyttää lähes poikkeuksetta maatoiden tekemistä. Näiden myötä yhden kentän kokonaishinnaksi muodostuu useimmiten noin 100 000 – 150 000 euroa.

Kenttien rakentamisen myötä syntyy lisäksi henkilöstö- ja huoltokuluja. Liikuntapalvelukokonaisuudella ei tällä hetkellä ole riittäviä resursseja toteuttaa padel-kenttähankkeita ilman sen investointi- ja käyttötalousmäärärahojen merkittävää korottamista. Lisäksi liikuntapoliittisesti on syytä huomioida, että padel-kenttien investoinnista säästyvät resurssit on mahdollista sijoittaa toisiin liikuntahankkeisiin, joihin on haasteellisempaa löytää kaupungin ulkopuolisia investoijia.

Covid-19 -pandemia aika on muuttanut liikuntakulttuuria usealla tavalla. Yksi ilmiöistä on mailapeliin suosion kasvu, mikä ei rajoitu pelkästään padeliin. Liikuntapalvelukokonaisuus on osittain tästä syystä edistänyt mailapeliin asemaa esimerkiksi osoittamalla investointimäärärahoja kaupungin tenniskenttien kunnostamiseen sekä tukemalla Helsingin Mailapelikeskuksen urheiluhallihanketta.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, Padel-kenttä Vuosaaren, Jalovaara Ville

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa 22.9.2021 mennessä kaupunginhallitukselle valtuutettu Ville Jalovaaran ja yhden muun valtuutetun talousarvioaloitteesta padel-kentän rakentamiseksi Vuosaaren. Aloite kokonaisuudessaan liitteenä.

07.09.2021

Talousarvion laatimisoheiden mukaisesti lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa.

Talousarvioaloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kaupunkiympäristölautakunnalta.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, Padel-kenttä Vuosaareen, Jalovaara Ville

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 115

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sami Muttilaisen ym. talousarvioaloitteesta erityisuima- kortin laajentamiseksi lymfedeemaa sairastaviin

HEL 2021-002875 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli liikuntapalvelupäällikkö Tuuli Salospohja. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Tuuli Salospohja, liikuntapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87500
tuuli.salospohja(a)hel.fi
Tajja Savolainen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 87932
tajja.savolainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, erityisuimakortin laajentaminen lymfedeemaa sairastaviin, Muttilainen Sami

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei puolla talousarvioaloitetta erityisuimakortin laajentamisesta lymfedeemaa sairastaviin.

Helsinkiläisillä, joilla on vamma tai pitkäaikaissairaus, on ollut mahdollisuus lunastaa erityisuimakortti vuodesta 1987 lähtien. Erityisuimakortin tavoitteena on aktivoida helsinkiläisiä vammaisia ja pitkäaikaissairaita henkilöitä omaehtoisen vesiliikunnan pariin tavanomaista edullisemmän hinnan avulla. Myöntökriteereissä painottuu se, että vesiliikunnalla tu-

lee olla henkilön toimintakyvylle erityistä hyötyä verrattuna muihin mahdollisiin liikuntamuotoihin.

Erityisuimakortin myöntämiskriteerit, niihin liittyvät aloitteet ja ehdotukset sekä kortin hinnan päivittäminen käsitellään tavallisesti noin kahden vuoden välein perustettavassa moniammatillisessa työryhmässä. Työryhmän keskeisenä tehtävänä on valmistella esitys erityisuimakortin myöntämiskriteereistä ja hinnasta. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää myöntämiskriteereistä ja toimialajohtajalle on delegoitu toimivalta päättää hinnoista (kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 8.9.2020, § 123).

Edellisen kerran erityisuimakortin kriteerejä käsiteltiin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa 19.1.2021 (Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 19.1.2021, § 6). Ennen lautakunnan käsittelyä liikuntajohtajan nimeämä erityisuimakorttityöryhmä toimi ajalla 25.5.2020 – 30.11.2020 käsitellen kaikki nykyiset erityisuimakortin myöntämiskriteerit, hakuprosessin sekä ohjeistuksen. Aloitteiden ja muiden huomiointipyyntöjen perusteella työryhmä käsitteli lisäksi seuraavat muutostoiveet erityisuimakortin myöntämiskriteereihin: lymfaturvotus (oire), autismikirjo aikuisilla, munuaissiirteen saaneet, uniapnea ja EU:n vammaiskortti.

Moniammatilliseen työryhmään kuului liikuntapalveluiden asiantuntijoiden lisäksi sosiaali- ja terveystoimialan asiantuntijoista ylläääkärei, fysioterapian osastonhoitaja, sairaanhoitaja ja terveydenhoitaja sekä Helsingin kaupungin vammaisasiamies. Lisäksi työryhmällä on ollut käytävissä oman työyhteisönsä asiantuntijat konsultointeja varten. Moniammatillisella työryhmätyöskentelyllä on haluttu varmistaa, että erityisuimakortin kriteerejä ovat valmistelleet henkilöt, jotka parhaiten pystyvät arvioimaan eri diagnoosi- ja vammaisryhmien tarvetta erityisuimakorttiin sekä sitä, onko vesiliikunnasta näiden henkilöiden toimintakyvylle erityistä hyötyä verrattuna muihin mahdollisiin liikuntamuotoihin.

Aloitteiden ja muiden huomiointipyyntöjen perusteella työryhmä käsitteli edellisen kerran kokoontuessaan myöntämiskriteerien laajentamista lymfaturvotuksesta kärsiviin henkilöihin. Tällöin työryhmä ei kannattanut lymfaturvotusoireen lisäämistä erityisuimakortin myöntämisperusteiksi, sillä lymfaturvotuksen hoidossa ensisijaista on kompressiohoito ja yleisesti liikunta, eikä vedellä elementtinä ole merkittävää lisähyötyä. Lymfaturvotuksen osalta erityisuimakorttityöryhmä pyysi kannanottoa myös HUS:n fysiatrian poliklinikan erikoislääkäriltä, jonka mukaan lymfaturvotuksen hoidossa tukisukat, asentohoito ja yleisesti liikunta ovat ensisijaisia hoitokeinoja. Liikunnan puolelta vesiliikunta soveltuu kyllä hyvin, kun lihaspumppuvaikutuksen lisäksi tulee hydrostaattisen paineen vaikutus, mutta tutkimuspuolelta ei kuitenkaan löydy juurikaan vertailevia tutkimuksia vesiliikunnan ja kuivan maan liikunnan välillä

turvotuksen hoidossa. Tutkimusnäytön valossakin voi siis ajatella, että lymfaturvotuksesta kärsivät voi jättää erityisuimakortin myöntämiskriteerien ulkopuolelle.

Erityisuimakortin laajentaminen lymfaturvotuksesta kärsiviin henkilöihin lisäisi merkittävästi erityisuimakorttihakemuksia ja kustannuksia, sillä asiantuntija-arvioiden perusteella potilasmäärät ovat suuria. Lymfaturvotuksesta kärsivien henkilöiden määrää ei tarkkaan tiedetä, mutta sekundaarinen lymfaturvotus on yleinen oire leikkausten, sädehoidon, vammojen tai infektioiden jälkeen. Myös ylipaino on lymfaturvotuksen osatekijä ja joskus sen ainoa syy. Ennen koronapandemiaa erityisuimakorttien myyntitulot olivat Helsingin kaupungille hieman alle 300 000 euroa vuosittain. Urheiluhallit Oy:lle, Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy:lle, Vuosaaren Urheilutalo Oy:lle sekä Helsingin Suomalaisen yhteiskoulun ja Lauttasaaren yhteiskoulun uimahalleille maksettiin tästä summasta käyttökorvausta noin 75%, eli yhteensä hieman yli 220 000 euron korvaus vuosittain. Yhden erityisuimahallikäynnin keskimääräinen hinta asiakkaalle on vain 1,33 euroa. Liikuntapalvelukokonaisuuden uimahalleissa aikuisten kertalipun hinta on 5,50 euroa ja muut hintaryhmässä (lapset, opiskelijat, varusmiehet ja eläkeläiset) 3,00 euroa. Uimahallien ylläpitäminen ja uintimahdollisuuksien tarjoaminen on yksi arvokkaista, mutta toki myös vaikuttavista tavoista edistää kaupunkilaisten hyvinvointia, sillä yksittäisen kertakäynnin laskennallinen käyttökulu esimerkiksi Itäkeskuksen uimahallissa on noin 9,90 euroa.

Valtuutetun aloitteessa mainitaan, että lymfaturvotuksesta kärsivät potilaat kuuluvat erityisuimakortin piiriin Espoossa, Tampereella ja Vantaalla. Missään mainituissa kaupungeissa pelkästään lymfaturvotus ei kuitenkaan ole myöntämisperusteena erityisuimakortille. Espoossa erityisuimakortti myönnetään syöpäpotilaille, joiden diagnoosista on kulunut korkeintaan 10 vuotta.

Erityisuimakorttityöryhmä kokoontuu seuraavan kerran vuonna 2022, jolloin käsitellään kaikki työryhmän edellisen kokoontumisen jälkeen tulleet erityisuimakortin myöntämiskriteereihin liittyvät aloitteet. Yhtenä asiana erityisuimakorttityöryhmä käsittelee seuraavan kerran kokouksessaan erityisuimakortin myöntämisen edellytyksiä myös muiden syöpäleikattujen osalta, joiden tilanne on verrattavissa rintasyöpäleikattuihin. Taustalla on yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan 25.3.2021 tekemä päätös liittyen erityisuimakortin myöntämiseen. Päätös on lähetetty Helsingin kaupungille tiedoksi 12.5.2021. Päätöksen mukaan Helsingin kaupunki on syrjinyt erityisuimakortin hakijaa hänen terveydentilansa perusteella, kun hakijalle ei ole myönnetty erityisuimakorttia tilanteessa, joka on yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan mukaan ollut vertailukelpoinen rintasyöpäleikattuihin.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa 22.9.2021 mennessä kaupunginhallitukselle valtuutettu Sami Muttilaisen ja 16 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta erityisuimakortin laajentamisesta lymfedeemaa sairastaviin. Aloite kokonaisuudessaan liitteenä.

Talousarvion laatimisohjeiden mukaisesti lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa.

Talousarvioaloitteesta on pyydetty lausuntoa myös sosiaali- ja terveyslautakunnalta.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Tuuli Salospohja, liikuntapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87500
tuuli.salospohja(a)hel.fi
Taija Savolainen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 87932
taija.savolainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, erityisuimakortin laajentaminen lymfedeemaa sairastaviin, Muttilainen Sami

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 116

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran ym. talousarvioaloitteesta Laut- tasaaren Humauksen meriuimalan laitureiden korjaamiseksi

HEL 2021-002881 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan talviuinti on kannatettavaa virkistystoimintaa. Helsingissä on 13 seurojen ylläpitämää talviuintipaikkaa. Kaupunki toimii mahdollistajan roolissa ja vuokraa paikat talviuintiseuroille, jotka järjestävät talviuintitoimintaa jäsenilleen. Kaksitoista talviuintiseurojen kanssa solmituista sopimuksista on liikuntapalveluiden hallinnoimia ja yksi kaupunkiympäristön toimialan hallinnoima.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on määrittelemässä vuoden 2021 aikana palvelustrategiatyön yhteydessä mitä palveluja tuotetaan itse, missä palveluissa toimitaan kumppanina ja mahdollistajana sekä minkä palveluiden tuottamiseen kaupunki ei osallistu. Yksi palvelu, joka tullessaan arvioimaan liikuntapalvelukokonaisuuden palveluista, on talviuinti ja miten kaupunki osallistuu sen mahdollistamiseen. Lautakunta tulee päättämään talviuinnin järjestämisestä palvelustrategiatyön yhteydessä. Lautakunta katsoo, että tämän jälkeen aloitteeseen voidaan ottaa kantaa.

Liikuntapalvelut on teettänyt laiturin alapuolen rakenteista kuntoarvion. Seuran kanssa tehdyn ylläpitosopimuksen mukaan liikuntapalvelut vastaa laiturin alapuolen rakenteista ja talviuintiseura laiturin yläpuolen rakenteista.

Kuntoarvion yhteydessä laiturin todettiin olevan kunnostuksen tarpeessa. Arvion mukaan laiturin rakenteet tulee kunnostaa viiden vuoden kuluessa, kunnostuksen kustannusarvio on 70 000 –100 000 euroa. Laiturin rakenteiden kunnostamisen voi toteuttaa myöhemmin kaupungin toimesta, mikäli lautakunta linjaa sen kaupungin tehtäväksi.

Laiturin rakenteiden peruskorjaukseen ei olla varauduttu vuoden 2022 liikuntapaikkarakentamisen rakentamisohjelmassa.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Postiosoite
PL 51400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Fredriksberg, Konepajankuja 3
Helsinki 51

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 87770

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

07.09.2021

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, Lauttasaaren Humauksen meriuimalan laitureiden korjaus, Asko-Seljavaara Sirpa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa 22.9.2021 mennessä kaupunginhallitukselle valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran ja yhden muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien Lauttasaaren Humauksen meriuimalan laitureiden korjaamiseksi. Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Talousarvion laatimissuhteiden mukaisesti lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa.

Talousarvioaloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kaupunkiympäristölautakunnalta.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, Lauttasaaren Humauksen meriuimalan laitureiden korjaus, Asko-Seljavaara Sirpa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 117

**Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
valtuutettu Tapio Klemetin ym. talousarvioaloitteesta Paloheinän
latujen lumetusjärjestelmän laajentamisen suunnittelusta**

HEL 2021-002869 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan olisi kannattavaa selvittää mahdollisuus laajentaa Paloheinän lumetusmahdollisuuksia, ja etenkin Vantaanjoen käyttämistä vesivarantona.

Paloheinässä on tällä hetkellä mahdollista lumettaa latuja yhteensä 2,8 km nykyistä lumetusjärjestelmää hyödyntäen. Järjestelmässä käytetään verkkovettä, jota saadaan vain rajallinen määrä, minkä ohella verkkovesi joudutaan jäähdyttämään 6–7 asteisesta noin 3 asteiseksi. Vantaan Hakunilassa ja Espoon Oittaalla lumetusvetenä käytetään sen sijaan luonnonvettä, joka on lähtökohtaisesti jo noin 2–3 asteista.

Tämänhetkinen sähkön ja veden saanti ei mahdollista reitistön tehokasta laajentamista. Selvityksessä tulee erityisesti pohtia mahdollisuutta käyttää Vantaanjoen vettä lumetukseen sekä sähkön saatavuuden lisäämistä alueelle.

Liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan paras vaihtoehto reitistön laajentamiselle olisi Haltialan Aarnimetsän eteläpuoleisille pelloille, jolloin nykyinen lumetettu reitistö saataisiin luontevasti yhdistettyä uuteen reittiin.

Kyseinen vaihtoehto mahdollistaa kaluston ja henkilökunnan tehokkaan käytön lumetuksessa. Lisäkustannuksia tulisi lumetukseen käytetystä energiasta sekä uuden latuosuuden hoidosta ja kaluston ylläpidosta. Liikuntapalveluiden arvion mukaan lisälatua saataisiin noin kaksi kilometriä ja reitistön laajentaminen ei vaikeuttaisi alueella muiden ulkoilijoiden liikkumista.

Lumetuksen laajentamisen selvityksen kustannuksiin ei olla varauduttu vuoden 2022 liikuntapaikkarakentamisen rakentamisohjelmassa.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901

07.09.2021

stefan.froberg(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, Paloheinän latujen lumetusjärjestelmän laajentamisen suunnittelu, Klemetti Tapio

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt lausuntoa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta 22.9.2021 mennessä kaupunginhallitukselle valtuutettu Tapio Klemetin ja 4 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien Paloheinän latujen lumetusjärjestelmän laajentamisen suunnittelua. Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Talousarvion laatimissuhteiden mukaisesti lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa.

Talousarvioaloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kaupunkiympäristölautakunnalta.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, Paloheinän latujen lumetusjärjestelmän laajentamisen suunnittelu, Klemetti Tapio

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 118

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran ym. talousarvioaloitteesta liikenneope- tusta antavan liikennepuiston perustamiseksi itäiseen Helsinkiin

HEL 2021-002903 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan mukaan lasten liikennekasvatus on tärkeä tehtävä, mutta esitetyn talousarvion puitteissa emme pysty perustamaan uutta liikennepuistoa.

Liikennekasvatusta lapsille ja nuorille on järjestetty nuorisosiainkeskuksessa jo vuodesta 1957. Tuolloin aloitettiin ensimmäiset mopo- ja moottoripyöräkurssit Haagan moottoriradalla. Ensimmäiset moottorihallit perustettiin 1960-luvun lopussa nuorten tarpeeseen korjata ja huoltaa omia liikennevälineitään. Tällä hetkellä nuorisopalveluiden alaisuudessa toimii kaksi mopohallia (Pukinmäki ja Rastis Vuosaassa) ja kaksi moottorihallia (Pitäjänmäki ja Tattarisuo).

Lasten liikennekaupungilla on myös pitkät perinteet. Liikennekaupunki on perustettu nykyiselle paikalleen Laakson kaupunginosaan vuonna 1958, tarkoituksenaan jo tuolloin tarjota liikennekasvatusta lapsille ja nuorille. Uudisrakennus valmistui samalle paikalle vuonna 2005. Lasten liikennekaupungin toimintaa ylläpiti Helsingin poliisi vuoteen 1978, jonka jälkeen se siirtyi nuorisosiainkeskukselle. Liikennekasvatus kokonaisuudessaan sijoittuu kaupungin organisaatiossa kulttuurin ja vapaaajan toimialalle, nuorisopalveluihin.

Lasten liikennepuistoja on myös muualla Suomessa esimerkiksi Turussa, Tampereella, Oulussa, Rovaniemellä ja Raahessa. Helsingin Lasten liikennekaupunki on kuitenkin ainoa liikennekaupunki, jonka toiminta on ympärivuotista ja pedagogista.

Esittelijä

nuorisosiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Tiina Hörkkö, aluepäällikkö, puhelin: 310 23188
tiina.horkko(a)hel.fi
Matti Saarto, koordinaattori, puhelin: 310 20881
matti.saarto(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite
PL 51400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Fredriksberg, Konepajankuja 3
Helsinki 51

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 87770

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

- 1 Talousarvioaloite, liikennekaupunkitoiminta aktivoitava liikennekäyttämisen oppimiseksi joka puolelle kaupunkia, Karhuvaara Arja

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt lausuntoa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta 22.9.2021 mennessä kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran talousarvioaloitteesta, jossa esitetään, että kaupunki varaa vuoden 2022 budjettiin määrärahan liikenneopetusta antavan liikennepuiston perustamiseen itäiseen Helsinkiin. Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Talousarvion laatimishjeiden mukaisesti lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa.

Talousarvioaloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kaupunkiympäristölautakunnalta sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnalta.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Tiina Hörkkö, aluepäällikkö, puhelin: 310 23188
tiina.horkko(a)hel.fi
Matti Saarto, koordinaattori, puhelin: 310 20881
matti.saarto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, liikennekaupunkitoiminta aktivoitava liikennekäyttämisen oppimiseksi joka puolelle kaupunkia, Karhuvaara Arja

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 119

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Jussi Chydeniuksen ym. talousarvioaloitteesta helsinki- läisten kulttuuri- ja taidealan freelancereiden tukemiseksi

HEL 2021-002892 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Lautakunta kannattaa aloitetta, mutta toteaa, että sen tavoitteita ei ole mahdollista toteuttaa kaupunginhallituksen antaman alustavan raamin (23.8.2021) puitteissa ja aloitteen toteuttaminen vaatisi siksi erillisen rahoituksen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta jakaa valtuutettu Chydeniuksen huolen kulttuuri- ja taidealan freelancereiden tilanteesta ja ymmärtää aloitteessa esitetyn kohdennetun tuen tarpeen.

Mikäli kaupunki päätyy tekemään tilapäisiä ja kestoaltaan rajallisia erillisrahoituksia koronapandemian synnyttämän taiteen ja kulttuurin kriisin korjaamiseksi, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa aloitteessa mainittujen toimien tarkastelua osana ”kulttuurin jälleenrakentamisen” kokonaisuutta. Lautakunta korostaa myös, että kokonaisuus tulisi suunnitella ja toteuttaa kentän toimijoita kuullen ja yhteistyössä kentän toimijoiden kanssa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta painottaa, että tilanteeseen on syytä reagoida myös kulttuuripalvelukokonaisuuden jo olemassa olevien ja suunnitteilla olevien rakenteiden sallimissa puitteissa. Jatkuvasti muuttuvassa tilanteessa erityisen tärkeää on erilaisten tukitoimien ja muiden toimenpiteiden oikea-aikaisuus ja tarkoituksenmukainen kohdennus. Tämä edellyttää vuorovaikutusta kentän kanssa ja reagoimista toimintaympäristön muutoksiin.

Koronakriisin aikana kulttuurialan tilannetta on Helsingin kaupungin ja kulttuuripalveluiden toimesta pyritty helpottamaan vuonna 2020 kerta-luonteisella kolmen miljoonan euron lisävavustuskerroksella, vuokrahel-potuksilla, kulttuuriseteleillä, mahdollistamalla digitaalisten sisältöjen tuottamista ja jakelua, nopealla viestinnällä ja erilaisia vuorovaikutuk-sen ja kohtaamisen tilaisuuksia järjestämällä, aktiivisella dialogilla alan rahoittajatahojen kanssa sekä aktiivisella edunvalvonnalla. Lisäksi Hel-singin kaupunki on pyrkinyt edistämään koronapassin kehitystä pilotti-tapahtuman toteuttamisella ja lisännyt kulttuurin ostamista esimerkiksi Kasarmitorin kesä -kokonaisuuden kautta.

Kesälle ja syksyille 2021 kaupunki on varannut miljoona euroa kulttuurin ja liikunnan tapahtumien sisältö- ja palvelunostoihin alan toimijoilta (mm. Kasarmitori, Juhlaviikot) sekä tapahtumien terveysturvallisuuden toteutumiseen. Helsingin kaupunki on myös ilmaissut tahtonsa toimia valtion kumppanina ja pilottikaupunkina koronapassin kehittämisessä ja käyttöönotossa ja toteuttanut alan toimijoiden kanssa yhdessä koronapassia hyödyntäneen pilottitapahtuman 23.8.2021.

Kulttuuri- ja kirjastojaosto on vuosina 2020–2022 poikkeustilanteesta johtuen tulkinnut joustavasti myönnettyjen avustusten käyttötarkoitusta ja antanut mahdollisuuden toteuttaa hankkeita erilaisilla korvaavilla tavoilla, kuten digitaalisina julkaisuina ja tallenteina. Myös avustusten käyttötarkoitusten muutoksiin on suhtauduttu joustavasti.

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 7.6.2021 myöntänyt 3,5 miljoonan euron alitusoikeuden katteeseen, ja tämä osoitetaan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan avustuksiin koronasta aiheutuneiden haittojen vähentämiseksi. Osana tämän kokonaisuuden valmistelutyötä on toteutettu myös alan toimijoiden kuuleminen.

Näitä selvityksiä on tehty muun muassa Opetus- ja kulttuuriministeriön, säätiöiden sekä edunvalvontatahojen toimesta. Näiden materiaalien perusteella valmisteltiin vaihtoehtoja tukemisen tavoista, ja edelleen niiden pohjalta toteutettiin toimijoiden kuuleminen kesän 2021 aikana, kuulemistilaisuus järjestettiin 10.8.2021 ja taiteen perusopetuksen toimijoita kuultiin 26.8.2021.

Kuulemiset pääosin vahvistivat aiemmissä selvityksissä ja julkisessa keskustelussa esiin nousseita teemoja. Esiin nousivat muun muassa havainnot yksittäisten taiteen ja kulttuurin ammattilaisten tukemisen tarpeesta sekä kasvava huoli koko ekosysteemin säilymisen turvaamisesta. Kuulemiset vahvistivat myös käsitystä moninaisesta tukemisen tarpeesta ja eri tukimuotojen eduista ja puutteista. Tukemisen tavoista esitettiin erilaisia näkökulmia, mutta esimerkiksi työllistävät hankkeet nähtiin yhtenä tapana tukea moninaisesti niin yksilöitä, kuin koko ekosysteemiä.

Myös henkilökohtaiset apurahat koettiin kuulemisissa tarpeellisina, vaikka käsitykset tähän liittyen vaihtelivat. Laajemmassa mittakaavassa tuotiin esiin, että elvyttävää ja moninaista tukea kentälle tullaan tarvitsemaan myös tulevaisuudessa.

Toteutustavaltaan henkilökohtaiset apurahat olisivat kuitenkin huomattavan haastava tapa tukea toimijoita. Helsingin kaupunki on aiemmin luopunut henkilökohtaisista apurahoista, koska tehtyjen linjausten mukaan suora taitelijatuki on ensisijaisesti valtion ja taiteen edistämiskeskuksen tehtävä.

Kaupungin avustusten painotuksena on tukea kaupunkilaisten ja yleisöjen kohtaamisia ja tapahtumia. Taide- ja kulttuurielämää ja yksittäisiä taiteilijoita on tuettu toimijoiden kautta, jotka työllistävät taitelijoita ja tekevät taidetta. Tämän katsotaan olevan kaupungin tehtävä ja toiminnan vaikuttavuuden näkökulmasta tuottavampaa kuin yksittäisten taiteilija-apurahojen myöntäminen. Tämän linjauksen mukainen oli myös kulttuuri- ja kirjastojaoston näkemys 26.8.2021 asiaa koskevassa lähetekeskustelussa.

Helsingiläisten toimijoiden tilanne nähtiin kuulemiskierroksella erityisen vaikeana, sillä rajoitukset ovat olleet täällä erityisen merkittäviä ja pitkäkestoisia, eikä ala ole päässyt käynnistymään samalla tavoin kuin muualla Suomessa. Helsingin toimenpiteillä nähtiin olevan myös laajempi koko alan ilmapiiriin vaikuttava rooli.

Käsittely

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Korvataan kappale 2 seuraavasti:

Lautakunta kannattaa aloitetta, mutta toteaa, että sen tavoitteita ei ole mahdollista toteuttaa kaupunginhallituksen antaman alustavan raamin (23.8.2021) puitteissa ja aloitteen toteuttaminen vaatisi siksi erillisen rahoituksen.

Poistetaan samalla kappaleen 4 ensimmäinen lause.

Kannattaja: Hilikka Ahde

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 9

Hilikka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Paavo Arhinmäki, Joel Harkimo, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Eeva Kärkkäinen, Tuomas Tuomi-Nikula

Tyhjä: 4

Heimo Laaksonen, Teija Makkonen, Dani Niskanen, Nina Suomalainen

Poissa: 0

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Veronika Honkasalon vastahdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 0–9. (4 tyhjää).

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Salla Mistola, suunnittelija, puhelin: 310 35771
salla.mistola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, lisämääräraha helsinkiläisten kulttuuri- ja taidealan freelancereiden tukemiseksi, Chydenius Jussi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei kannata aloitteen esitystä miljoonan euron lisämäärärahasta helsinkiläisten kulttuuri- ja taidealan freelancereiden tukemiseksi koronaviruksen jälkeisen toiminnan jatkamisessa ja jälleenrakentamisessa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta jakaa valtuutettu Chydeniuksen huolen kulttuuri- ja taidealan freelancereiden tilanteesta ja ymmärtää aloitteessa esitetyn kohdennetun tuen tarpeen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että kaupunginhallituksen 23.8.2021 päättämän talousarvioraamin sisällä ei kuitenkaan ole mahdollista tehdä erillistä kohdennusta aloitteessa kuvattuihin toimiin. Mikäli kaupunki päätyy tekemään tilapäisiä ja kestoaltaan rajallisia erillishoitoja koronapandemian synnyttämän taiteen ja kulttuurin kriisin korjaamiseksi, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa aloitteessa mainittujen toimien tarkastelua osana ”kulttuurin jälleenrakentamisen” kokonaisuutta. Lautakunta korostaa myös, että kokonaisuus tulisi suunnitella ja toteuttaa kentän toimijoita kuullen ja yhteistyössä kentän toimijoiden kanssa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta painottaa, että tilanteeseen on syytä reagoida myös kulttuuripalvelukokonaisuuden jo olemassa olevien ja suunnitteilla olevien rakenteiden sallimissa puitteissa. Jatkuvasti muuttuvassa tilanteessa erityisen tärkeää on erilaisten tukitoimien ja muiden toimenpiteiden oikea-aikaisuus ja tarkoituksenmukainen kohdennus.

Tämä edellyttää vuorovaikutusta kentän kanssa ja reagoimista toimintaympäristön muutoksiin.

Koronakriisin aikana kulttuurialan tilannetta on Helsingin kaupungin ja kulttuuripalveluiden toimesta pyritty helpottamaan vuonna 2020 kerta-luonteisella kolmen miljoonan euron lisäavustuskerroksella, vuokrahel-potuksilla, kulttuuriseteleillä, mahdollistamalla digitaalisten sisältöjen tuottamista ja jakelua, nopealla viestinnällä ja erilaisia vuorovaikutuk-sen ja kohtaamisen tilaisuuksia järjestämällä, aktiivisella dialogilla alan rahoittajatahojen kanssa sekä aktiivisella edunvalvonnalla. Lisäksi Hel-singin kaupunki on pyrkinyt edistämään koronapassin kehitystä pilotti-tapahtuman toteuttamisella ja lisännyt kulttuurin ostamista esimerkiksi Kasarmitorin kesä -kokonaisuuden kautta.

Kesälle ja syksyille 2021 kaupunki on varannut miljoona euroa kulttuurin ja liikunnan tapahtumien sisältö- ja palvelunostoihin alan toimijoilta (mm. Kasarmitori, Juhlaviikot) sekä tapahtumien terveysturvallisuuden toteutumiseen. Helsingin kaupunki on myös ilmaissut tahtonsa toimia valtion kumppanina ja pilotti-kaupunkina koronapassin kehittämisessä ja käyttöönotossa ja toteuttanut alan toimijoiden kanssa yhdessä korona-passia hyödyntäneen pilottitapahtuman 23.8.2021.

Kulttuuri- ja kirjastojoasto on vuosina 2020–2022 poikkeustilanteesta johtuen tulkinnut joustavasti myönnettyjen avustusten käyttötarkoitusta ja antanut mahdollisuuden toteuttaa hankkeita erilaisilla korvaavilla ta-voilla, kuten digitaalisina julkaisuina ja tallenteina. Myös avustusten käyttötarkoitusten muutoksiin on suhtauduttu joustavasti.

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 7.6.2021 myöntänyt 3,5 miljoon-an euron alitusoikeuden katteeseen, ja tämä osoitetaan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan avustuksiin koronasta aiheutuneiden haittojen vä-hentämiseksi. Osana tämän kokonaisuuden valmistelutyötä on toteutet-tu myös alan toimijoiden kuuleminen.

Näitä selvityksiä on tehty muun muassa Opetus- ja kulttuuriministeriön, säätiöiden sekä edunvalvontatahojen toimesta. Näiden materiaalien perusteella valmisteltiin vaihtoehtoja tukemisen tavoista, ja edelleen niiden pohjalta toteutettiin toimijoiden kuuleminen kesän 2021 aikana, kuulemistilaisuus järjestettiin 10.8.2021 ja taiteen perusopetuksen toi-mijoita kuultiin 26.8.2021.

Kuulemiset pääosin vahvistivat aiemmissä selvityksissä ja julkisessa keskustelussa esiin nousseita teemoja. Esiin nousivat muun muassa havainnot yksittäisten taiteen ja kulttuurin ammattilaisten tukemisen tarpeesta sekä kasvava huoli koko ekosysteemin säilymisen turvaami-sesta. Kuulemiset vahvistivat myös käsitystä moninaisesta tukemisen tarpeesta ja eri tukimuotojen eduista ja puutteista. Tukemisen tavoista

esitettiin erilaisia näkökulmia, mutta esimerkiksi työllistävät hankkeet nähtiin yhtenä tapana tukea moninaisesti niin yksilöitä, kuin koko ekosysteemiä.

Myös henkilökohtaiset apurahat koettiin kuulemisissa tarpeellisina, vaikka käsitykset tähän liittyen vaihtelivat. Laajemmassa mittakaavassa tuotiin esiin, että elvyttävää ja moninaista tukea kentälle tullaan tarvitsemaan myös tulevaisuudessa.

Toteutustavaltaan henkilökohtaiset apurahat olisivat kuitenkin huomattavan haastava tapa tukea toimijoita. Helsingin kaupunki on aiemmin luopunut henkilökohtaisista apurahoista, koska tehtyjen linjausten mukaan suora taitelijatuki on ensisijaisesti valtion ja taiteen edistämiskeskuksen tehtävä.

Kaupungin avustusten painotuksena on tukea kaupunkilaisten ja yleisöjen kohtaamisia ja tapahtumia. Taide- ja kulttuurielämää ja yksittäisiä taiteilijoita on tuettu toimijoiden kautta, jotka työllistävät taitelijoita ja tekevät taidetta. Tämän katsotaan olevan kaupungin tehtävä ja toiminnan vaikuttavuuden näkökulmasta tuottavampaa kuin yksittäisten taiteilijapurahojen myöntäminen. Tämän linjauksen mukainen oli myös kulttuuri- ja kirjastojaoston näkemys 26.8.2021 asiaa koskevassa lähete-keskustelussa.

Helsingiläisten toimijoiden tilanne nähtiin kuulemiskierroksella erityisen vaikeana, sillä rajoitukset ovat olleet täällä erityisen merkittäviä ja pitkäkestoisia, eikä ala ole päässyt käynnistymään samalla tavoin kuin muualla Suomessa. Helsingin toimenpiteillä nähtiin olevan myös laajempi koko alan ilmapiiriin vaikuttava rooli.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt lausuntoa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta 22.9.2021 mennessä kaupunginhallitukselle valtuutettu Jussi Chydeniuksen ja 19 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien merkittävän lisämäärärahan myöntämistä kulttuuripalveluille. Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Talousarvion laatimisoheiden mukaisesti lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa.

Talousarvioaloitteesta ei ole pyydetty lausuntoa muilta lautakunnilta.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

07.09.2021

Lisätiedot

Salla Mistola, suunnittelija, puhelin: 310 35771
salla.mistola(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, lisämääräraha helsinkiläisten kulttuuri- ja taidealan
freelancereiden tukemiseksi, Chydenius Jussi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 120

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sami Muttilaisen ym. talousarvioaloitteesta koskien free- lancereiden ja kulttuuritoimijoiden tukemista poikkeusaikana

HEL 2021-002915 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti yksimielisesti panna asian
pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Veikko Kunnas, kulttuurin edistämisen päällikkö, puhelin: 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, freelancerien ja kulttuuritoimijoiden tukeminen, Mutti-
lainen Sami

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei pidä kannatettavana aloitteen esi-
tystä siitä, että kaupunki myöntää huojennuksia omistamiensa kiinteis-
töjen vuokrissa tai vapauttaisi taide-, musiikki- ja tapahtuma-alan toimi-
jat vuokranmaksusta määräajaksi kokonaan.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta jakaa valtuutettu Muttilaisen huolen
kulttuurialan toimijoiden toimeentulosta ja toimintaedellytyksistä covid-
19-pandemian aikana ja ymmärtää monien erilaisten tukimuotojen ole-
van tarpeellisia poikkeuksellisessa tilanteessa.

Helsingin kaupunki on tehnyt tilanteesta kokonaisarvion ja linjannut, et-
tei kaupunki myönnä vapautuksia tai alennuksia vuokrista, koska nämä
vähentävät toimijoiden mahdollisuutta hakea valtion kustannustukea.

Jos vuokranalennuksia myönnettäisiin, vastaisi kaupunki näin kustannuksista, jotka vuokralaisen olisi mahdollista hakea valtiolta. Koska rajoitukset ovat valtion asettamia, nähdään, että valtio on ensisijainen pandemian aiheuttamien kustannusten korvaaja.

Keväällä 2020 kaupunki myönsi vuokravapautuksia tiettyjen toimialojen - mukaan lukien taide, kulttuuri ja tapahtumat - yrityksille, joiden liikevaihto oli vähentynyt koronan johdosta merkittävästi. Yrityksille ei tuolloin ollut tarjolla nykyisenkaltaista valtion järjestämää yleistukea. Markkinaolosuhteiden katsottiin muuttuneen pandemian johdosta niin ollen, etteivät ne vastanneet vuokrasopimusten solmimisen aikaan osapuolten sopimukselle asettamia edellytyksiä. Myös yksityiset vuokranantajat vapauttivat keväällä 2020 varsin laajasti vuokralaisiaan vuokranmaksuista.

Tilanteen jatkuessa kaupungin myöntämiä vuokranalennuksia tai vapautuksia ei ole voitu valtioneuvoston näkökulmasta pitää enää markkinaehtoisina, jolloin vuokranalennuksissa voisi olla kyse kielletystä valtiontuesta. Kulttuurialan toimijat eivät ole keskenään yhtenäinen ryhmä, eikä valtioneuvostoa voi tehdä kategorisesti koko alaa koskien vaan toimintaa on arvioitava tapaus- ja hankekohtaisesti.

Vaikka joidenkin kulttuurialan toimijoiden vapauttaminen vuokranmaksusta saattaisikin valtioneuvoston puitteissa olla mahdollista, kaupungin on huomioitava yhdenvertaisuus ja kunnan toimialaa koskevat säännökset. Elinkeinotoiminnan yleisten edellytysten luominen kuuluu kunnan toimialaan, yksittäisten yritysten tukeminen lähtökohtaisesti taas ei kuulu. Koronapandemia on vaikuttanut laajasti kaikilla sellaisilla toimialoilla toimiviin yrityksiin - ei pelkästään kaupungin vuokralaisiin - joiden toiminta perustuu asiakaskäynteihin. Parhaiten yhdenvertainen kohtelu toteutuukin valtion tukiohjelmien kautta.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt 22.9.2021 mennessä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle Sami Muttilaisen ja 9 muun talousarvioaloitteesta, jossa ehdotetaan, että Helsingin kaupunki antaa huojennuksia kaupungin omistamien kiinteistöjen vuokrissa tai vastaavasti vapauttaa taide-, musiikki- ja tapahtuma-alan toimijat vuokranmaksusta sopivaksi määrääjäksi kokonaan. Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Talousarvion laatimisohjelmien mukaisesti lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa.

Talousarvioaloitteesta ei ole pyydetty lausuntoa muilta lautakunnilta

07.09.2021

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Veikko Kunnas, kulttuurin edistämisen päällikkö, puhelin: 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, freelancerien ja kulttuuritoimijoiden tukeminen, Multi-
lainen Sami

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 121

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Veronika Honkasalon ym. talousarvioaloitteesta koskien vapaan kentän taiteilijoiden tukemista koronakriisin yli

HEL 2021-002884 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Lautakunta kannattaa aloitetta, mutta toteaa, että sen tavoitteita ei ole mahdollista toteuttaa kaupunginhallituksen antaman alustavan raamin (23.8.2021) puitteissa ja aloitteen toteuttaminen vaatisi siksi erillisen rahoituksen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta jakaa valtuutettu Honkasalon syvän huolen vapaan kentän taiteilijoiden tilanteesta ja ymmärtää aloitteessa-kin esitettyjen toimenpiteiden olevan tarkoituksenmukaisia vaihtoehtoja tilanteen korjaamiseen.

Mikäli kaupunki päätyy tekemään tilapäisiä ja kestoaltaan rajallisia erillisrahoituksia koronapandemian synnyttämän taiteen ja kulttuurin kriisin korjaamiseksi, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa aloitteessa mainittujen toimien tarkastelua osana ”kulttuurin jälleenrakentamisen” kokonaisuutta. Lautakunta korostaa myös, että kokonaisuus tulisi suunnitella ja toteuttaa kentän toimijoita kuullen ja yhteistyössä kentän toimijoiden kanssa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta painottaa, että tilanteeseen on syytä reagoida myös kulttuuripalvelukokonaisuuden jo olemassa olevien ja suunnitteilla olevien rakenteiden sallimissa puitteissa. Jatkuvasti muuttuvassa tilanteessa erityisen tärkeää on erilaisten tukitoimien ja muiden toimenpiteiden oikea-aikaisuus ja tarkoituksenmukainen kohdennus. Tämä edellyttää vuorovaikutusta kentän kanssa ja reagoimista toimintaympäristön muutoksiin.

Koronakriisin aikana kulttuurialan tilannetta on Helsingin kaupungin ja kulttuuripalveluiden toimesta pyritty helpottamaan vuonna 2020 kerta-luonteisella kolmen miljoonan euron lisäavustuskerroksella, vuokratel-potuksilla, kulttuuriseteleillä, mahdollistamalla digitaalisten sisältöjen tuottamista ja jakelua, nopealla viestinnällä ja erilaisia vuorovaikutuk-sen ja kohtaamisen tilaisuuksia järjestämällä, aktiivisella dialogilla alan rahoittajatahojen kanssa sekä aktiivisella edunvalvonnalla.

Kesälle ja syksyille 2021 kaupunki on varannut miljoona euroa kulttuurin ja liikunnan tapahtumien sisältö- ja palvelunostoihin alan toimijoilta

(mm. Kasarmitori, Juhlaviikot) sekä tapahtumien terveysturvallisuuden toteutumiseen. Helsingin kaupunki on myös ilmaissut tahtonsa toimia valtion kumppanina ja pilottikaupunkina koronapassin kehittämisessä ja käyttöönotossa ja toteuttanut alan toimijoiden kanssa yhdessä koronapassia hyödyntäneen pilottitapahtuman 23.8.2021.

Kulttuuri- ja kirjastojaosto on vuosina 2020–2022 poikkeustilanteesta johtuen tulkinnut joustavasti myönnettyjen avustusten käyttötarkoitusta ja antanut mahdollisuuden toteuttaa hankkeita erilaisilla korvaavilla tavoilla, kuten digitaalisina julkaisuina ja tallenteina. Myös avustusten käyttötarkoitusten muutoksiin on suhtauduttu joustavasti.

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 7.6.2021 myöntänyt 3,5 miljoonan euron alitusoikeuden katteeseen, ja tämä osoitetaan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan avustuksiin koronasta aiheutuneiden haittojen vähentämiseksi. Osana tämän kokonaisuuden valmistelutyötä on käyty läpi laajasti alan tilannetta koskevia selvityksiä ja toteutettu myös alan toimijoiden kuuleminen.

Kuulemisen yhteydessä yksittäisten taiteilijoiden suora tukeminen nousi esiin yhtenä kohteena tukemiselle, mutta näkemykset tukemisen tavoista vaihtelivat. Esiin nousi ennen muuta myös alaa elvyttävän, eteenpäin vievän ja toiminnan mahdollistavan tuen tarve. Osana tätä kokonaisuutta on arvioitu myös henkilökohtaisten apurahojen ja freelancereita palkkaavien yhteisöjen tukemisen tarkoituksenmukaisuutta. Helsingin kaupunki on aiemmin luopunut henkilökohtaisista apurahoista, koska tehtyjen linjausten mukaan suora taitelijatuki on ensisijaisesti valtion taiteen edistämiskeskuksen tehtävä.

Näitä selvityksiä on tehty muun muassa Opetus- ja kulttuuriministeriön, säätiöiden sekä edunvalvontatahojen toimesta. Näiden materiaalien perusteella valmisteltiin vaihtoehtoja tukemisen tavoista, ja edelleen niiden pohjalta toteutettiin toimijoiden kuuleminen kesän 2021 aikana, kuulemistilaisuus järjestettiin 10.8.2021 ja taiteen perusopetuksen toimijoita kuultiin 26.8.2021.

Myös henkilökohtaiset apurahat koettiin kuulemisissa tarpeellisina, vaikka käsitykset tähän liittyen vaihtelivat. Laajemmassa mittakaavassa tuotiin esiin, että elvyttävää ja moninaista tukea kentälle tullaan tarvitsemaan myös tulevaisuudessa.

Toteutustavaltaan henkilökohtaiset apurahat olisivat kuitenkin huomattavan haastava tapa tukea toimijoita. Helsingin kaupunki on aiemmin luopunut henkilökohtaisista apurahoista, koska tehtyjen linjausten mukaan suora taitelijatuki on ensisijaisesti valtion ja taiteen edistämiskeskuksen tehtävä.

Kaupungin avustusten painotuksena on tukea kaupunkilaisten ja yleisöjen kohtaamisia ja tapahtumia. Taide- ja kulttuurielämää ja yksittäisiä taiteilijoita on tuettu toimijoiden kautta, jotka työllistävät taitelijoita ja tekevät taidetta. Tämän katsotaan olevan kaupungin tehtävä ja toiminnan vaikuttavuuden näkökulmasta tuottavampaa kuin yksittäisten taiteilija-apurahojen myöntäminen. Tämän linjauksen mukainen oli myös kulttuuri- ja kirjastojaoston näkemys 26.8.2021 asiaa koskevassa lähetekeskustelussa.

Helsingiläisten toimijoiden tilanne nähtiin kuulemiskierroksella erityisen vaikeana, sillä rajoitukset ovat olleet täällä erityisen merkittäviä ja pitkäkestoisia, eikä ala ole päässyt käynnistymään samalla tavoin kuin muualla Suomessa. Helsingin toimenpiteillä nähtiin olevan myös laajempi koko alan ilmapiiriin vaikuttava rooli.

Käsittely

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Korvataan lausuntoehdotuksen toinen kappale seuraavasti:

Lautakunta kannattaa aloitetta, mutta toteaa, että sen tavoitteita ei ole mahdollista toteuttaa kaupunginhallituksen antaman alustavan raamin (23.8.2021) puitteissa ja aloitteen toteuttaminen vaatisi siksi erillisen rahoituksen.

Poistetaan kappaleen 4 ensimmäinen lause.

Kannattaja: Hilikka Ahde

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 6

Joel Harkimo, Eeva Kärkkäinen, Heimo Laaksonen, Teija Makkonen, Dani Niskanen, Nina Suomalainen

Ei-äännet: 7

Hilikka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Tuomas Tuomi-Nikula

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Veronika Honkasalon vastaehtotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 6–7.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Salla Mistola, suunnittelija, puhelin: 310 35771
salla.mistola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, vapaan kentän taiteilijoiden tukeminen koronaviruksen yllä, Honkasalo Veronika

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei kannata aloitteen esitystä merkittävän lisämäärärahan varaamisesta kulttuuripalveluille jakaakseen vähintään 40 kpl puolen vuoden työskentelyapurahoina taiteilijoille, tarkistaakseen vapaan kentän taiteilijoita työllistävien tahojen toimintaedellytysten tuen tasoa, ostaakseen merkittävästi lisää (ulko)esityksiä päiväkoteihin, kouluihin ja vanhusten ja vammaisten palvelutaloihin näiden hyvinvoinnin tueksi ja tuodakseen ennen vuotta 2022 koskevaa talousarviokäsittelyä selvitystä helsinkiläisten taiteilijoiden toimeentulotilanteesta koronapandemian aikana ja toimenpide-ehdotuksista miten tilannetta pyritään parantamaan ja miten jälleenrakentaminen turvataan.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta jakaa valtuutettu Honkasalon syvän huolen vapaan kentän taiteilijoiden tilanteesta ja ymmärtää aloitteessa esitettyjen toimenpiteiden olevan tarkoituksenmukaisia vaihtoehtoja tilanteen korjaamiseen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että kaupunginhallituksen 23.8.2021 päättämän talousarvioraamin sisällä ei kuitenkaan ole mahdollista tehdä erillistä kohdennusta aloitteessa kuvattuihin toimiin. Mikäli kaupunki päätyy tekemään tilapäisiä ja kestoaltaan rajallisia erillishoitoja koronapandemian synnyttämän taiteen ja kulttuurin kriisin korjaamiseksi, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa aloitteessa mainittujen toimien tarkastelua osana ”kulttuurin jälleenrakentamisen”

kokonaisuutta. Lautakunta korostaa myös, että kokonaisuus tulisi suunnitella ja toteuttaa kentän toimijoita kuullen ja yhteistyössä kentän toimijoiden kanssa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta painottaa, että tilanteeseen on syytä reagoida myös kulttuuripalvelukokonaisuuden jo olemassa olevien ja suunnitteilla olevien rakenteiden sallimissa puitteissa. Jatkuvasti muuttuvassa tilanteessa erityisen tärkeää on erilaisten tukitoimien ja muiden toimenpiteiden oikea-aikaisuus ja tarkoituksenmukainen kohdennus. Tämä edellyttää vuorovaikutusta kentän kanssa ja reagoimista toimintaympäristön muutoksiin.

Koronakriisin aikana kulttuurialan tilannetta on Helsingin kaupungin ja kulttuuripalveluiden toimesta pyritty helpottamaan vuonna 2020 kerta-luonteisella kolmen miljoonan euron lisävavustuskerroksella, vuokratuoksilla, kulttuuriseteleillä, mahdollistamalla digitaalisten sisältöjen tuottamista ja jakelua, nopealla viestinnällä ja erilaisia vuorovaikutuksen ja kohtaamisen tilaisuuksia järjestämällä, aktiivisella dialogilla alan rahoittajatahojen kanssa sekä aktiivisella edunvalvonnalla.

Kesälle ja syksyille 2021 kaupunki on varannut miljoona euroa kulttuurin ja liikunnan tapahtumien sisältö- ja palvelunostoihin alan toimijoilta (mm. Kasarmitori, Juhlaviikot) sekä tapahtumien terveysturvallisuuden toteutumiseen. Helsingin kaupunki on myös ilmaissut tahtonsa toimia valtion kumppanina ja pilottikaupunkina koronapassin kehittämisessä ja käyttöönotossa ja toteuttanut alan toimijoiden kanssa yhdessä koronapassia hyödyntäneen pilottitapahtuman 23.8.2021.

Kulttuuri- ja kirjastojaosto on vuosina 2020–2022 poikkeustilanteesta johtuen tulkinnut joustavasti myönnettyjen avustusten käyttötarkoitusta ja antanut mahdollisuuden toteuttaa hankkeita erilaisilla korvaavilla tavoilla, kuten digitaalisina julkaisuina ja tallenteina. Myös avustusten käyttötarkoitusten muutoksiin on suhtauduttu joustavasti.

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 7.6.2021 myöntänyt 3,5 miljoonan euron alitusoikeuden katteeseen, ja tämä osoitetaan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan avustuksiin koronasta aiheutuneiden haittojen vähentämiseksi. Osana tämän kokonaisuuden valmistelutyötä on käyty läpi laajasti alan tilannetta koskevia selvityksiä ja toteutettu myös alan toimijoiden kuuleminen.

Kuulemisen yhteydessä yksittäisten taiteilijoiden suora tukeminen nousi esiin yhtenä kohteena tukemiselle, mutta näkemykset tukemisen tavoista vaihtelivat. Esiin nousi ennen muuta myös alaa elvyttävän, eteenpäin vievän ja toiminnan mahdollistavan tuen tarve. Osana tätä kokonaisuutta on arvioitu myös henkilökohtaisten apurahojen ja freelancereita palkkaavien yhteisöjen tukemisen tarkoituksenmukaisuutta.

Helsingin kaupunki on aiemmin luopunut henkilökohtaisista apurahoista, koska tehtyjen linjausten mukaan suora taitelijatuki on ensisijaisesti valtion taiteen edistämiskeskuksen tehtävä.

Näitä selvityksiä on tehty muun muassa Opetus- ja kulttuuriministeriön, säätiöiden sekä edunvalvontatahojen toimesta. Näiden materiaalien perusteella valmisteltiin vaihtoehtoja tukemisen tavoista, ja edelleen niiden pohjalta toteutettiin toimijoiden kuuleminen kesän 2021 aikana, kuulemistilaisuus järjestettiin 10.8.2021 ja taiteen perusopetuksen toimijoita kuultiin 26.8.2021.

Myös henkilökohtaiset apurahat koettiin kuulemisissa tarpeellisina, vaikka käsitykset tähän liittyen vaihtelivat. Laajemmassa mittakaavassa tuotiin esiin, että elvyttävää ja moninaista tukea kentälle tullaan tarvitsemaan myös tulevaisuudessa.

Toteutustavaltaan henkilökohtaiset apurahat olisivat kuitenkin huomattavan haastava tapa tukea toimijoita. Helsingin kaupunki on aiemmin luopunut henkilökohtaisista apurahoista, koska tehtyjen linjausten mukaan suora taitelijatuki on ensisijaisesti valtion ja taiteen edistämiskeskuksen tehtävä.

Kaupungin avustusten painotuksena on tukea kaupunkilaisten ja yleisöjen kohtaamisia ja tapahtumia. Taide- ja kulttuurielämää ja yksittäisiä taiteilijoita on tuettu toimijoiden kautta, jotka työllistävät taitelijoita ja tekevät taidetta. Tämän katsotaan olevan kaupungin tehtävä ja toiminnan vaikuttavuuden näkökulmasta tuottavampaa kuin yksittäisten taiteilijapurahojen myöntäminen. Tämän linjauksen mukainen oli myös kulttuuri- ja kirjastojaoston näkemys 26.8.2021 asiaa koskevassa lähetekeskustelussa.

Helsingin toimijoiden tilanne nähtiin kuulemiskierroksella erityisen vaikeana, sillä rajoitukset ovat olleet täällä erityisen merkittäviä ja pitkäkestoisia, eikä ala ole päässyt käynnistymään samalla tavoin kuin muualla Suomessa. Helsingin toimenpiteillä nähtiin olevan myös laajempi koko alan ilmapiiriin vaikuttava rooli.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt lausuntoa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta 22.9.2021 mennessä kaupunginhallitukselle valtuutettu Veronika Honkasalon ja 24 muun valtuutetun talousarvioaloitetta koskien merkittävän lisämäärärahan myöntämistä kulttuuripalveluille. Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Talousarvion laatimisohjeiden mukaisesti lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa.

Talousarvioaloitteesta ei ole pyydetty lausuntoa muilta lautakunnilta.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Salla Mistola, suunnittelija, puhelin: 310 35771
salla.mistola(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, vapaan kentän taiteilijoiden tukeminen koronakriisin yli, Honkasalo Veronika

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 122

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran talousarvioaloitteesta koskien teatteri- toimintaan soveltuvia kevyitä näyttämörakenteita isoihin puistoihin

HEL 2021-002900 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei kannata määrärahan varaamista kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan talousarviosta vuodelle 2022 kevytrakenteisten ja kokeiluluonteisten näyttämörakenteiden rakentamiseksi isoihin puistoihin. Lautakunta kannattaa kuitenkin, että puistoja ja yleisiä alueita suunniteltaessa otettaisiin huomioon esitykset ja kokoontumiset mahdollistava infrastruktuuri ja suunnittelu.

Ehdotusta arvioitaessa on otettava huomioon, että teatteritoiminta tarvitsee tuekseen koordinoivan tuotantorakenteen ja paljon muitakin fasilitetteja kuin pelkän esiintymislavan.

Ns. katuteatteria (vertaa katusoittajat) voidaan toteuttaa aukioilla ja parkkipaikoilla tai puistojen nurmialueilla, mutta useimmat teatteritapahtumat vaativat toteutuakseen vähimmilläänkin pukeutumis- ja saniteettitilat esiintyjille, varaston mahdollisille lavastus- ja tarpeistoelementeille sekä sähköpisteen tapahtumasähköä varten.

Vaaditaan myös koordinoiva taho, joka jakaa esiintymislavojen käyttöajat niitä haluaville teattereille ja sopii käyttöön liittyvistä käytännön yksityiskohdista näiden kanssa sekä huolehtii siitä, että alueella toimitaan sovitus esim. siivouksen ja yleisöturvallisuuden suhteen. Kaupungilla ei ole tällä hetkellä resurssia uuden tuotantorakenteen synnyttämiseen.

Pääsääntöisesti nykyiset puistojen ja aukoiden tapahtuma-alueet on toteutettu palvelemaan mahdollisimman monipuolisesti erilaisia tapahtumia vähillä kiinteillä rakenteilla, jotka saattaisivat rajoittaa alueiden käyttöä. Mahdolliset esiintymislavat ja -katokset tuodaan paikalle tapahtuman järjestäjän toimesta tapahtuman ajaksi. Mikäli kaupunki haluaa panostaa myös pysyvien näyttämörakenteiden pystyttämiseen ja ylläpitoon sekä niiden erilliseen vuokraamiseen esim. OmaStadi-hankkeena, kaupunkiympäristön toimialan lausunnon mukaan kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupalvelu on valmis etsimään niille sijoituspaikat. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kulttuuripalvelukokonaisuus puolestaan on valmis antamaan asiantuntemustaan näyttämörakenteiden sekä toiminnan edellyttämän koordinoinnin suhteen.

Alppipuistossa on pieniä esityksiä mahdollistava kiinteä esiintymislava, jossa on ollut viimeisten kymmenen vuoden ajan kesäisin pääsääntöisesti musiikkitoimintaa (konsertteja barokkimusiikista bluesiin) ja tapahtumat ovat olleet erittäin suosittuja. Alppipuiston tapahtumat on toteutettu kulttuuri- ja kirjastojoaston myöntämällä avustuksella siten, että kaupunki on saattanut avustamansa toimijat yhteen ja toimijat ovat keskenään sopineet esiintymisajoista, teknisistä järjestelyistä ja niiden toteutuksesta (saniteettitilat, tapahtumasähkö ja vesi) sekä viestinnästä. Tapahtumaluvat toimijat ovat hakeneet kaupunkiympäristön toimialalta. Myös Maexmontaninpuistossa Oulunkylässä on esiintymislava, mutta siellä ei ole tiettävästi järjestetty kaupungin kulttuuripalveluiden tukemaa toimintaa.

Puistoissa tapahtuvan kesäteatterin koordinointi tai koordinoinnin organisointi ei sisälly kulttuurin ja vapaa-ajan vuoden 2022 talousarvioehdotukseen eikä näyttämörakenteiden rakentaminen sisälly kaupunkiympäristön toimialan talousarvioesitykseen.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Ulla Laurio, suunnittelija, puhelin: 310 70137
ulla.laurio(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, Teatteritoimintaan soveltuvia kevyitä näyttämörakennelmia isoihin puistoihin, Karhuvaara Arja

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa 22.9.2021 mennessä Arja Karhuvaaran talousarvioaloittees- ta koskien teatteritoimintaan soveltuvia kevyitä näyttämörakenteita isoihin puistoihin. Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Talousarvion laatimisohejden mukaisesti lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa.

07.09.2021

Talousarvioaloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kaupunkiympäristö-
lautakunnalta.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Ulla Laurio, suunnittelija, puhelin: 310 70137
ulla.laurio(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, Teatteritoimintaan soveltuvia kevyitä näyttämöraken-
nelmia isoihin puistoihin, Karhuvaara Arja

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 123

Kulttuurin ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sami Muttilaisen talousarvioaloitteesta koskien ääniteknikon palkkaamista Maunula-talolle

HEL 2021-002865 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei kannata aloitteen esitystä esitysteknisen vastuuhenkilön palkkaamisesta Maunula-taloon, koska aloitteessa kuvattu tarve ei ole enää ajankohtainen.

Maunula-talo avattiin joulukuussa 2016. Talo ja sen toimintamalli edistävät alueen yhteisöllisyyttä, kotoutumista ja kansalaisaktiivisuutta. Alkuperäisinä palveluina olivat kirjasto, nuorisopalvelut ja Helsingin työväenopisto. Koska kulttuuripalvelut ei ollut alkuperäisten toimijoiden joukossa, taloon ei ollut palkattu tuotannollista eikä esitysteknistä työvoimaa taloa perustettaessa. Kun kulttuurikeskus-palvelu kutsuttiin vuoden 2020 alusta lähtien Maunula-talon toimijaksi, taloon palkattiin kulttuurituottaja ja tälle työpariksi kesästä 2021 lukien myös tekninen vastaava. Kumpikin rekrytointi oli mahdollista toteuttaa Maunula-talon palveluiden (kirjasto- ja nuorisopalvelut, kulttuurikeskukset ja Helsingin työväenopisto) yhteisin järjestelyin, käytännössä palveluissa täyttämättä olleiden vakanssien nimikemuutoksin. Palveluiden yhteistyössä järjestämä henkilöresursointi on ollut tärkeä panostus korkeatasoisesti varustellun ja aktiivisessa käytössä olevan Metsäpurosalin tapahtumien ja esitysten toteuttamisessa.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Paiju Tyrväinen, projektipäällikkö, Kulttuuripalvelut, puhelin: 310 29874
paiju.tyrvainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, ääniteknikon palkkaaminen Maunulatalolle, Muttilainen Sami

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Postiosoite
PL 51400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Fredriksberg, Konepajankuja 3
Helsinki 51

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 87770

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

07.09.2021

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt lausuntoa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta 22.9.2021 mennessä kaupunginhallitukselle valtuutettu Sami Muttilaisen talousarvioaloitteesta liittyen ääniteknikon palkkaamiseen Maunula-talolle. Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Talousarvion laatimisoikeuksien mukaisesti lausunto- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa.

Talousarvioaloitteesta ei ole pyydetty lausuntoa muilta lautakunnilta.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Paiju Tyrväinen, projektipäällikkö, Kulttuuripalvelut, puhelin: 310 29874
paiju.tyrvainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, ääniteknikon palkkaaminen Maunulatalolle, Muttilainen Sami

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 124

Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sami Muttilaisen ym. talousarvioaloitteesta teknisen henkilökunnan palkkaamiseksi Vuotaloon

HEL 2021-002916 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti panna asian pöydälle

Käsittely

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti yksimielisesti panna asian
pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Tuuli Tokkola, Vuotalon johtaja, puhelin: 310 71359
tuuli.tokkola(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, Vuotalon tekninen henkilökunta, Muttilainen Sami

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei kannata aloitteen esitystä. Lautakunta katsoo, että talousarviovaiheessa on liian yksityiskohtaista tarkastella yksittäisten vakanssien tarpeita. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että kaupunginhallituksen 23.8.2021 päättämä talousarvioraami ei mahdollista uusien vakanssien hakua, vaan henkilöstösuunnittelun lähtökohta on määrärahojen uudelleen kohdistaminen. Vuotalon teknisen henkilöstön tarve on tunnistettu kulttuurikeskukset-palvelussa sekä kulttuuripalvelukokonaisuuden henkilöstösuunnittelussa ja asiaa on tärkeä tarkastella tilanteissa, joissa palkkauksen mahdollistava vakanssi vapautuu eläköitymisen tai muun henkilöstön siirtymän tuloksena. Ennakoiva henkilöstösuunnittelu on tärkeää Kulttuurikeskukset-palvelussa yleisemminkin: alueelliset kulttuurikeskukset

(Vuotalo, Stoa, Malmitalo, Kanneltalo) sijaitsevat kaupunginosissa, joiden asukas pohja moninaistuu ja kasvaa voimakkaasti.

Vuosaassa sijaitseva Vuotalo on toiminut vuodesta 2001. Kulttuuri-keskukset-palvelu on monitoimijatalon (kirjastopalvelut, kulttuuripalvelut ja Helsingin työväenopisto) talon ”isäntäpalvelu”, joka vastaa tilojen kaikille yhteisistä palveluista. Vuotalossa käy vuosittain noin puoli miljoonaa asiakasta. Vuotalon tiloja, mukaan lukien esitystilana toimiva Vuosali, on käyttänyt myös naapurirakennuksessa toiminut Vuosaaren lukio. Lukion muutettua elokuussa 2021 Vuotalon tiloista, Vuosalin kulttuurikäytön mahdollisuudet lavenevat: lukiolta vapautuu huomattava osuus (noin 20 %) Vuosalin käyttöajasta. Toiminnan kehittyessä Vuotalossa kaikkia sisätiloja (kuten aula, ravintola, galleria jne.) ja myös ulkotiloja kuten Vuotoria käytetään joustavasti ja innovatiivisesti erilaisissa talon ja alueen toimijoiden ja asukkaiden tapahtumissa.

Kulttuurikeskukset-palvelu tuottaa vuosittain Vuotalossa noin 200 eri tapahtumaa ja seitsemän vaihtuvaa näyttelyä. Taidekasvatukseen osallistuu vuosittain noin 2 800 lasta ja nuorta. Kulttuuripalveluiden esityksissä ja tapahtumissa käy vuosittain noin 50 000 asiakasta, joista näyttelykävijöitä on 30 000. Vuosalissa on 320 katsomopaikkaa, irtotuolein 75 lisää. Siirrettävä katsomo mahdollistaa salin käyttämisen klubimuo-toisena, jolloin talon ravintola tuo sinne palvelunsa.

Vuotalon avajaisvuonna 2001 Vuotalo palveli 25 247 vuosaarelaista asukasta. Vuosaari on Helsingin nopeimmin kasvavia kaupunginosia ja 1.1.2019 Vuosaassa oli jo 38 926 asukasta, vuonna 2050 mennessä tavoitellaan 60 000 asukasta. Vuosaassa on meneillään kolme uutta kaavaprosessia ja aluetta täydennysrakennetaan aktiivisesti. Vuotaloa ympäröivä Vuosaaren keskusta muuttuu oleellisesti jo vuoteen 2035 mennessä; aivan Vuotalon naapurustoon muuttaa 5 000 uutta asukasta. 1)

Sekä asukasmäärän kasvu että tilojen hiljattainen vapautuminen kulttuuri- ja vapaa-ajantoimijoiden käyttöön luovat pohjan henkilöstöressurssien tarkastelulle jatkossa. Tällä hetkellä Vuotalon esitystekniikan vakansseja ovat valaistusestari sekä äänimestari, lisäksi Vuotalo jakaa yhteisen tuotannosuunnittelijan Stoa:n kanssa. Näyttämöestaria Vuotalossa ei tällä hetkellä ole.

1) <https://hri.fi/data/fi/dataset/helsingin-vtueittain-1962-alkaen>

Esittelijän perustelut

07.09.2021

Kaupunginkanslia on pyytänyt lausuntoa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta 22.9.2021 mennessä kaupunginhallitukselle valtuutettu Sami Muttilaisen ja yhdeksän muun valtuutetun talousarvioaloitteesta liittyen teknisen henkilökunnan palkkaamiseen Vuotaloon. Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Talousarvion laatimisoheiden mukaisesti lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa.

Talousarvioaloitteesta ei ole pyydetty lausuntoa muilta lautakunnilta.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Tuuli Tokkola, Vuotalon johtaja, puhelin: 310 71359
tuuli.tokkola(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, Vuotalon tekninen henkilökunta, Muttilainen Sami

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 51400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite

Fredriksberg, Konepajankuja 3
Helsinki 51

Puhelin

+358 9 310 1060

Faksi

+358 9 310 87770

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 125

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sami Muttilaisen ym. talousarvioaloitteesta koskien oh- jelman tuottamista Espan puistoon

HEL 2020-009752 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti yksimielisesti panna asian
pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Päivi Loponen-Kyrönseppä, johtaja (Savoy-teatteri), puhelin: 050 5338386
paivi.loponen(a)hel.fi
Paiju Tyrväinen, projektipäällikkö, Kulttuuripalvelut, puhelin: 050 5930951
paiju.tyrvainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, ohjelman tuottaminen Espan puistoon, Muttilainen
Sami

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei kannata aloitteen esitystä. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että kaupunginhallituksen 23.8.2021 päättämän talousarvioraamin sisällä ei ole mahdollista tehdä aloitteessa mainittua noin 400 000 euron kohdennusta Espan lavan kesäkauden toimintamenoihin.

Savoy-teatteri on yksi Helsingin kaupungin kulttuuripalveluiden kahdeksasta kulttuurikeskuksesta (Annantalo, Caisa, Kanneltalo, Malmitalo, Maunula-talo, Stoa, Savoy-teatteri ja Vuotalo) ja se kuuluu kulttuurikeskukset-palveluun. Espan lava liitettiin osaksi Savoy-teatterin organisaation toimintaa vuonna 1987 ja päätökset Espan lavaan kunakin

vuonna kohdistettavasta määrärahasta ja sen muusta resursoinnista tehdään kulttuurikeskukset-palvelun raamissa ja talouden- ja toiminnan suunnittelussa.

Aloite nähdään kuitenkin hyvänä syötteenä tarkastella Savoy-teatterin, mukaan lukien Espan lava, potentiaalia, toimintamallia ja sen pitkäjänteistä kehittämistä ja resursointia kokonaisuudessaan eri näkökulmista:

- Helsingin taide- ja kulttuurivisio 2030 kannustaa selvittämään kaupungin taidelaitosten vaihtoehtoisia organisaatiomalleja: tarkastelemaan taidelaitosten roolia, hallinnollista muotoa ja ohjausta osana kaupunkikonsernia ja kaupungin kulttuurielämän kokonaisuutta.
- Toimialalla käynnissä olevassa palvelustrategiatyössä tarkastellaan tulevaisuuden palveluiden tuottamisen muotoja ja niiden tuottamisen työnjakoa suhteessa muuhun toimijakenttään. 2018 on myös tehty selvitys (Savoy-teatteri 4.0) Savoy-teatterin hallinto- ja talousmallista sekä toiminnasta osakeyhtiömuotoisena.
- Savoy-teatterin ja Espan lavan toimintaympäristöä kehitetään mm. Esplanadin puiston kehittäminen, Keskustavision edistäminen ja keskustan vetovoiman ja houkuttelevuuden vahvistaminen.

Savoy-teatterissa järjestetään vuosittain noin 150–200 tapahtumaa ja Espan lavalla 150–180 tapahtumaa. Savoy-teatterin toiminnan kehitys on ollut vahvaa ja omarahoitusaste on poikkeuksellisen korkea: vuonna 2019 Savoy-teatteri kattoi menoistaan yli 50 % (tilavuokra- ja lipputulot, yrityskumppanuudet, avustukset), mikä mahdollistaa monipuolisen, kansainvälisen ja laadukkaan sisältötarjonnan. Vahvan omarahoitusasteen, Savoy-teatterin vakihenkilökunnan ja kustannustehokkaan kausihenkilökunnan (korkeakouluharjoittelijat, kesätyöläiset ja työllistettävät) turvin Savoy-teatterin toiminnan osa eli Espan lavan ohjelma on ollut mahdollista tarjota kaupunkilaisille ja matkailijoille maksuttomana, samalla on tarjottu esiintymismahdollisuuksia ammattilaisille ja harrastajille. Nykymuotoisen Espan lavan konsepti suhteessa sen resursointiin ei kuitenkaan ole pitkäjänteisesti kestävällä pohjalla: toiminnan laajuutta, resursointia ja organisointia on syytä tarkastella kriittisesti.

Helsingin kaupungin omistama ja ylläpitämä Espan lava on yli satavuotias esiintymispaikka keskellä Helsingin vanhaa keskustaa, Esplanadin puistossa. Sijaintinsa, tunnettuutensa, vakiintuneisuutensa sekä saavutettavuutensa vuoksi Espan lavalla on erityinen rooli Helsingin kulttuurikentässä – ja kesässä.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt 22.9.2021 mennessä lausuntoa koskien Sami Muttilaisen ja kahden muun valtuutetun talousarvioaloitetta liittyen ohjelman tuottamiseen Espan puistossa. Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Talousarvion laatimisoheiden mukaisesti lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa.

Talousarvioaloitteesta ei ole pyydetty lausuntoa muilta lautakunnilta.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Päivi Loponen-Kyrönseppä, johtaja (Savoy-teatteri), puhelin: 050 5338386
paivi.loponen(a)hel.fi
Paiju Tyrväinen, projektipäällikkö, Kulttuuripalvelut, puhelin: 050 5930951
paiju.tyrvainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, ohjelman tuottaminen Espan puistoon, Muttilainen Sami

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 126

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Pilvi Torstin ym. talousarvioaloitteesta PD-rahoituksen eli myönteisen erityiskohtelun rahoituksen kaksinkertaistamiseksi vuodelle 2022

HEL 2021-002886 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta palautti asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

Palautusehdotus:

Hilkka Ahde: Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi seuraavaan kokoukseen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta palautti asian yksimielisesti uudelleen valmisteltavaksi Hilkka Ahteen ehdotuksesta.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Reetta Sariola, kehittämissyksikön päällikkö, puhelin: 310 32987
reetta.sariola(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, PD-rahoituksen eli myönteisen erityiskohtelun rahoituksen kaksinkertaistaminen , Torsti Pilvi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa myönteisen erityiskohtelun määrärahan lisärahoitusta kaksinkertaiseksi vuoden 2022 talousarvioon suhteessa edeltävien vuosien tasoon, mutta kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei kannata myönteisen erityiskohtelun kaksinkertaistamista nykyisten määrärahojen puitteissa. Perusteena määrärahan kaksinkertaistamiselle on koronapandemian negatiiviset vaikutukset erityisesti haavoittuviin ryhmiin kuten lapsiin ja nuoriin. Lautakunta toteaa,

että toimialan vuoden 2022 talousarvioehdotukseen on sisällytetty vuotta 2021 vastaava määräraha positiivisen erityiskohtelun toimenpiteiden toteuttamiseen, mutta ehdotukseen ei sisälly määrärahan kaksinkertaistamista. Mikäli määräraha halutaan kaksinkertaistaa, tulee se osoittaa erillisenä määrärahana toimialalle. Lautakunta toteaa, että tällä lisärahoituksella olisi mahdollista laajentaa positiivisen erilliskohtelun toimenpiteitä myös liikunta- ja kulttuuritoimintaan. Myönteisen erityiskohtelun määräaikainen korotus interventioina ja kohdennettuna tukena toimintoihin lapsille ja nuorille positiivisen diskriminaation avulla tukisi helsinkiläisten lasten ja nuorten hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta koronatilanteen pitkittyessä.

Myönteinen erityiskohtelu Helsingin kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla

Helsingin kaupungin toiminnan tavoitteena on ollut jo pitkään hyvinvointierojen tasaaminen myönteisen erityiskohtelun eli positiivisen diskriminaation tuen avulla. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta alkanut positiivisen diskriminaation tuki on osoittautunut Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen tutkimuksessa edistävän nuorten opintoja ja ehkäisevän syrjäytymistä (Silliman, 2017, VATT).

Kirjastopalvelukokonaisuus ja nuorisopalvelukokonaisuus aloittivat vuonna 2020 kaupunginhallituksen 650 000 euron lisämäärärahalla kokeilun omien palvelujensa vahvistamiseksi myönteisen erityiskohtelun kohdealueilla.

Nuorisopalveluille osoitettiin vuoden 2020 talousarvioehdotuksessa 400 000 euron lisärahoitus niiden alueiden palvelujen vahvistamiseen, joilla on suuri palvelutarve. Rahoituksella perustettiin 10 nuoriso-ohjaajan ja kaksi etsivän nuorisotyön pysyvää vakanssia. Nuoriso-ohjaajien vakanssit on vakiinnutettu osaksi nuorisopalvelun vuoden 2021 tulosbudjettia. Lisäksi nuorisopalvelut soveltaa omassa palvelusuunnittelussaan ja toimintojen resursoinnissaan myönteisen erityiskohtelun tietomallia. Malli on kehitetty yhdessä kaupunginkanslian kaupunkitutkimus- ja -tilastot -yksikön kanssa vuoden 2020 aikana. Nuorisopalvelu on soveltanut mallia, mm. alueellistaessaan kulttuurisen nuorisotyön toimintoja vuoden 2020 aikana.

Vuoden 2020 talousarvioehdotuksessa kohdennettiin kirjastolle myönteisen erityiskohtelun kokeilun toteuttamiseen 250 000 euroa. Lisämäärärahalla varmistettiin kokeilualueilla etenkin lasten kirjastopalvelujen resurssit kolmen lastenkirjastotyöntekijän vakanssin avulla. Lisäksi maahanmuuttajavaltaisilla alueilla parannettiin digiopastuksen edellytyksiä. Lisämääräraha on vakiinnutettu vuonna 2021 kirjaston tulosbudjettiin.

Positiivisen diskriminaation erillismäärärahalla toteutettujen toimenpiteiden lisäksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on käynnissä useita toimenpiteitä ja hankkeita, joilla tuetaan alueita ja ryhmiä, jotka erityisesti hyötyvät kulttuurin ja vapaa-ajan palveluista. Tällaisia toimintoja ovat mm. Harrastamisen Suomen malli -hanke, Joustavaa perustopetusta (JOPO) -toiminta, etsivä ja jalkautuva nuorisotyö sekä kirjaston Läksyhöp- ja Lukukoira-toiminta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla ei kuitenkaan ole käytössä yhtenäistä myönteisen erityiskohtelun tietoperustaista mallia, kulttuuripalveluissa Helsinki-malli ohjaa avustusten avulla taide- ja kulttuuritoimintaa erityisesti niille alueille, joissa taiteen ja kulttuurin tarjonta on muuten vähäisempää. Liikuntapalveluissa EasySport ja FunAction -toiminnalla liikuntapalveluita suunnataan erityisesti niille lapsille ja nuorille, jotka eivät muuten harrasta liikuntaa.

Toimialan vuoden 2022 talousarvioehdotuksessa ei ole huomioitu nykyistä korkeampaa määräraharesursointia lapsille ja nuorille myönteisen erityiskohtelun mukaisesti. Lausunnossa kuitenkin esitetään, että valtuuston talousarvioehdotuksessa osoitetaan toimialalle erillismääräraha kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan myönteisen erityiskohtelun määrärahan kaksinkertaistamiseksi, siten, että lisärahoituksella on mahdollista laajentaa positiivisen erilliskohtelun tietomallin hyödyntäminen myös liikunta- ja kulttuuripalveluihin.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt 22.9.2021 mennessä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Pilvi Torstin ja 16 muun valtuutetun aloitteesta, jossa ehdotetaan, että yhtenä vastauksena pandemian jälleenrakennushaasteeseen PD-rahoituksen taso kaksinkertaistetaan vuoden 2022 talousarvioon suhteessa edeltävien vuosien vuosittainen taso (keskiarvo tai vastaava). Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Talousarvion laatimisohjeiden mukaisesti lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa.

Talousarvioaloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kasvatus- ja koulutuslautakunnalta sekä sosiaali- ja terveyslautakunnalta.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Reetta Sariola, kehittämissyksikön päällikkö, puhelin: 310 32987

07.09.2021

Asia/23

---

reetta.sariola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, PD-rahoituksen eli myönteisen erityiskohtelun rahoituksen kaksinkertaistaminen , Torsti Pilvi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 127

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan esitys kaupunginhallitukselle liikunnan ja kulttuurin laitosavustuksista vuodelle 2022

HEL 2021-005133 T 02 05 01 00

Esitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Esteelliset: Outi Alanko-Kahiluoto, Paavo Arhinmäki, Heimo Laaksonen, Nina Suomalainen, Kirsti Laine-Hendolin, Tarja Loikkanen, Katri Vääntinen

Esteellisyyksien syy: yhteisöjääviys (hallintolain 28.1 § kohta 5)

Sekä puheenjohtajan että varapuheenjohtajan ollessa esteellisiä tämän asian käsittelyn aikana päätti kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta yksimielisesti valita iältään vanhimman läsnä olevan toimituksen jäsenen Hilka Ahteen johdolla tilapäiseksi puheenjohtajaksi Hilka Ahteen.

Asian aikana kuultavina olivat yksikön päällikkö Taina Korell, kulttuurin edistämisen päällikkö Veikko Kunnas ja talous- ja suunnittelupäällikkö Mika Malmberg. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Taina Korell, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi
Veikko Kunnas, kulttuurin edistämisen päällikkö, puhelin: 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää kaupunginhallitukselle liikunnan ja kulttuurin laitosavustuksia vuoden 2022 Helsingin kaupungin talousarvioon seuraavasti:

Liikunnan laitosavustukset (TA-kohta 41003)

Liikunnan laitosavustukset	TA 2021	Haettu 2022	TAE 2022
Helsinki Stadion Oy, josta	338 000	475 000	338 000
- toiminta-avustus	298 000	435 000	298 000
- vuokra-avustus	40 000	40 000	40 000
Jääkenttäsäätiö sr, josta	1 302 000	1 328 000	1 328 000
- korot ja lyhennykset	1 069 000	1 094 000	1 094 000
- vuokra-avustus	233 000	234 000	234 000
- toiminta-avustus	0	0	0
Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy	605 000	1 628 000	605 000
Stadion-säätiö sr, josta	7 529 000	8 598 000	6 819 808
- korot ja lyhennykset	5 169 000	5 650 000	5 650 000
- toiminta-avustus	1 900 000	748 000	0
- vuokra-avustus	460 000	2 200 000	1 169 808
Urhea-säätiö sr	150 000	250 000	250 000
Urheiluhallit Oy	4 000 000	6 670 000	4 000 000
Vuosaaren Urheilutalo Oy	2 340 000	3 010 000	2 340 000
Muut laitosavustukset	249 000	731 500	249 000
Kaikki yhteensä	16 513 000	22 690 500	15 929 808

Kulttuurin laitosavustukset (TA-kohta 41002)

Kulttuurin laitosavustukset	TA 2021	Haettu 2022	TAE 2022
Helsingin teatterisäätiö sr	13 723 000	14 076 000	13 621 000
- laina-avustus	5 200 000	5 110 000	5 110 000
- toiminta-avustus	5 618 000	5 843 000	5 618 000
- vuokra-avustus	2 905 000	2 893 000	2 893 000
- investointiavustus	-	230 000	0
Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr	4 580 000	5 000 000	4 580 000
Suomen Kansallisooppera ja -baletti sr	3 694 000	3 694 000	3 694 000
Suomen Urheilumuseosäätiö sr	89 000	90 000	89 000
UMO-säätiö	816 000	830 000	816 000
Yhteensä	22 902 000	23 690 000	22 800 000

Esittelijän perustelut

Vuoden 2022 liikunnan ja kulttuurin laitosavustusten haku päättyi perjantaina 23.4.2021 klo 16.00.

Liikunnan laitosavustukset

Liikuntajaosto antoi 31.8.2021, § 17 laitosavustuksia koskevan esityksen kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle sisällytettäväksi vuoden 2022 Helsingin kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialaa koskevaan talousarvioon. Liikuntajaosto kantaa erityistä huolta koronapandemian aiheuttamista tulonmenetyksistä, mutta vetoaa, että liikuntaresursseissa huomioidaan myös jatkuva kulukehitys. Liikuntajaosto katsoo, ettei laitosavustuksille tehty esitys ole riittävällä tasolla niin, että se mahdollistaa eri-ikäisten helsinkiläisten monipuolisen ja tasapuolisen liikkumisen.

Lopullisen oikaisukelpoisen päätöksen hakemuksista tekee kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaosto joulukuun 2021 kokouksessaan.

Hakemusten käsittelyprosessi toteutetaan Helsingin kaupungin hallintosäännön, avustuksia koskevien päätösten ja ohjeiden sekä kaupunginkanslian ohjeiden mukaisesti.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan päätöksen 28.05.2019, § 14 mukaisesti laitosavustuksen saajien edellytetään vuodesta 2020 lähtien toimittavan avustushakemuksen yhteydessä kolmivuotisen toimintasuunnitelman sekä siihen liittyvän talousarvion Helsingin kaupungin talousarvioesityksen ennustettavuuden parantamiseksi.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 17 luvun 1 §:n mukaan kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää toimialan avustusmäärärahojen jakamisen periaatteet ja valvoo periaatteiden toteutumista toimialatasoisesti.

Korona-pandemia on heikentänyt myös liikunnan laitosavustusta saavien toimijoiden toimintaedellytyksiä. Mitä suurempi osuus toiminnasta rahoitetaan pääsylippu- ja tilavuokratuloilla sekä tapahtumilla, sitä voimakkaampi heijastusvaikutus tällä on ollut toimintaan, kun sisäliikuntatilojen toiminta on ollut estettynä. Omarahoitusosuuden putoaminen ja samalla kiinteiden kustannusten tietty liikkumattomuus ovat osaltaan vaikuttaneet negatiivisesti toimijoiden maksuvalmiuteen.

Tässä esityksessä ei ole otettu korona-pandemian negatiivisia vaikutuksia huomioon.

Mahdollisen erillisen Korona-kompensaation lähtökohtana on, että pandemiatilanteesta aiheutuvien tulonmenetysten korvaamista tulisi arvioida erikseen ja tarveperusteisesti. Tällaisen arvioinnin yhteydessä tärkeänä lähtökohtana on aiheutumisperiaatteen tarkastelu. Tällaisen toimintatavan mukaan kunkin laitossavustusta saavan osalta olisi tarpeen arvioida erikseen mahdollisen lisätuen tarve ja määrä. Tämän lisäksi tarkasteltaisiin toimijoiden suoritteita vuodelle 2022.

Vuoden 2021 osalta kaupunginhallituksen käyttövaroihin, talousarvio-kohdalle 1 30 01 varattiin 10 miljoonan euron määräraha sellaisiin koronaepidemiasta aiheutuviin menoihin, joita valtio ei ole talousarviossaan varautunut kompensoimaan erillisinä käyttötalouden valtionavustuksina. Talousarviossa todetusti tällaisia menoja voi aiheutua esimerkiksi liikunnan ja kulttuurin laitossavustusta saavien kaupungin tytäryhteisöjen taloudellisen tilanteen heikkenemisestä. Tämä esitys kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle liikunnan laitossavustuksista vuodelle 2022 on tehty yhteistyössä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston talous- ja konserniohjauksen kanssa.

Kulttuurin laitossavustukset

Kulttuuri- ja kirjastojaosto antoi 26.8.2021, § 20 laitossavustuksia koskevan esityksen kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle sisällytettäväksi vuoden 2022 Helsingin kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialaa koskevaan talousarvioon.

Lopullisen oikaisukelpoisen päätöksen hakemuksista tekee kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuuri- ja kirjastojaosto joulukuun 2021 kokouksessaan. Hakemusten käsittelyprosessi toteutetaan Helsingin kaupungin hallintosäännön, avustuksia koskevien päätösten ja ohjeiden sekä kaupunginkanslian ohjeiden mukaisesti.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan päätöksen 28.05.2019, § 14 mukaisesti laitossavustuksen saajien edellytetään vuodesta 2020 lähtien toimittavan avustushakemuksen yhteydessä kolmivuotisen toimintasuunnitelman sekä siihen liittyvän talousarvion Helsingin kaupungin talousarvioesityksen ennustettavuuden parantamiseksi.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 17 luvun 1 §:n mukaan kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää toimialan avustusmäärärahojen jakamisen periaatteet ja valvoo periaatteiden toteutumista toimialatasoisesti.

Helsingin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti 13.2.2018, § 28 toimialan avustusmäärärahojen jakamisen periaatteet, joiden mukaan Helsingin avustusjärjestelmä on väline Helsingin kaupunkistrategian to-

teuttamiseksi. Avustuksilla lisätään kaupungin vetovoimaa, asukkaiden elämänlaatua, toimintakykyä ja oman elämän hallintaa.

Avustuksin tuetaan toimintaa, joka monipuolistaa kaupungin omaa palvelutarjontaa. Kulttuurijaosto päätti 20.3.2018, § 10 avustusmäärärahojen jakamisen periaatteista johdetut kulttuuripalvelukokonaisuuden avustushakemusten arviointikriteerit, jotka ovat pohjana avustushakemusten arvioinnille.

Avustuspäätökset tehdään esittelymenettelyyn perustuen, ja ne ovat harkinnanvaraisia. Päätöksissä noudatetaan myös kaupungin kulloinkin voimassa olevia avustusohjeita ja säännöksiä. Kaupungin Internet-sivuilla julkaistut avustusten arviointiperusteet ovat taiteellinen laatu, monimuotoisuus ja tasa-arvo, saavutettavuus ja saatavuus, toiminnallinen laatu ja toteutus. Kunkin perusteen kohdalla on ilmoitettu tarkemmin, mitä sen osalta arvioidaan.

Korona-pandemia on heikentänyt myös kulttuurin laitosavustusta saavien toimijoiden toimintaedellytyksiä. Mitä suurempi osuus toiminnasta rahoitetaan lipputuloilla, sitä voimakkaampi heijastusvaikutus tällä on ollut toimintaan. Omarahoitusosuuden putoaminen ja samalla kiinteiden kustannusten tietty liikkumattomuus ovat osaltaan vaikuttaneet negatiivisesti toimijoiden maksuvalmiuteen. Välitön seuraus on myös ollut tilapäisten ja lyhytaikaisten työsuhteiden ja työtilaisuuksien tarjoamisen vähentyminen erilaisille freelance-työntekijöille.

Tulevan syksyn sekä ensi vuoden osalta tilanne on myös monin tavoin epäselvä. Syksyn palvelujen ja esitysten myynti on toistaiseksi lähtenyt heikosti liikkeelle ja kaupunkilaisten ajan- ja palvelujen käyttö on muuttunut epävarmemmaksi ja lyhytjänteisemmäksi.

Tässä esityksessä ei ole otettu korona-pandemian negatiivisia vaikutuksia huomioon.

Mahdollisen erillisen Korona-kompensaation lähtökohtana on, että pandemiatilanteesta aiheutuvien tulonmenetysten korvaamista tulisi arvioida erikseen ja tarveperusteisesti. Tällaisen arvioinnin yhteydessä tärkeänä lähtökohtana on aiheutumisperiaatteen tarkastelu. Tällaisen toimintatavan mukaan kunkin laitosavustusta saavan osalta olisi tarpeen arvioida erikseen mahdollisen lisätuen tarve ja määrä. Tämän lisäksi tarkasteltaisiin toimijoiden suoritteita vuodelle 2022.

Vuoden 2021 osalta kaupunginhallituksen käyttövaroihin, talousarvion kohdalle 1 30 01 varattiin 10 miljoonan euron määräraha sellaisiin koronaepidemiasta aiheutuviin menoihin, joita valtio ei ole talousarviossaan varautunut kompensoimaan erillisinä käyttötalouden valtionavustuksina. Talousarviossa todetusti tällaisia menoja voi aiheutua esimer-

kiksi kulttuurin ja liikunnan laitosavustusta saavien kaupungin tytär-yhteisöjen taloudellisen tilanteen heikkenemisestä.

Suomen Kansallisooppera ja -baletti sr:lle osoittama rahoitusosuus perustuu pääkaupunkiseudun kaupunkien tekemään sopimukseen kaupunkien osallistumisesta oopperan käyttökustannuksiin vuodesta 2014 lukien. Tämän lisäksi kaupungeilla on yhteistyötä koskeva puitesopimus ja vuosittain vahvistettava yhteistyösopimus. Kukin kaupunki tekee oopperan kanssa oman erillisen sopimuksensa.

Käyttökustannuksia koskevan rahoitus sopimuksen mukaan kaupungit maksavat avustuksen Suomen Kansallisooppera ja -baletti sr:lle vuoden 2012 avustuksen suuruisena alennettuna yhdellä (1) prosenttiyksiköllä. Kukin kaupunki vastaa omasta avustusosuudestaan, joka on Helsingin kaupungille 68,9 %, Espoon kaupungille 21,2 %, Vantaan kaupungille 8,8 % ja Kauniaisten kaupungille 1,1 %. Sopimus on voimassa toistaiseksi ja jatkuu uuden viisivuotiskauden 1.1.2023 alkaen elleivät sopijapuolet muuta ilmaise 31.12.2021 mennessä.

Puitesopimus määrittelee yhteistyön alueiksi muun muassa taidekasvatushankkeet, pienimuotoiset oopperaproduktiot ja konsertit sekä tilojen käyttöön ja viestintään liittyvää yhteistyötä. Nämä yhteistyön muodot määritellään tarkemmin vuosittain vahvistettavassa toimintasuunnitelmassa.

Helsingin kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala katsoo, että oopperasopimusjärjestelmä on tuottanut rahalle vastinetta ja hyötyä kaupunkilaisille ja tätä yhteistyötä on tarkoituksenmukaista jatkaa. Sopimusjärjestelyn jatkuessa seuraavalle viisivuotiskaudelle yhteistyötä tullaan kehittämään edelleen sopimusrakenteen mahdollistamissa puitteissa tulevan kaupunkistrategian mukaisesti.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Taina Korell, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi
Veikko Kunnas, kulttuurin edistämisen päällikkö, puhelin: 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaosto 31.08.2021 § 17

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuuri- ja kirjastojaosto 26.08.2021 § 20

§ 128

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hinnoitteluperiaatteet vuodelle 2022

HEL 2021-009353 T 02 05 00

Päätös

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti toimialan hinnoitteluperiaatteista liitteen mukaisesti ja päätti samalla:

- valtuuttaa toimialajohtajan tekemään päätöksen toimialan hinnoista, hinnoitteluväleistä, maksuista, vuokrista ja korvauksista vuodelle 2022 sekä päivittämään hinnaston tarvittaessa.
- valtuuttaa palvelujen päälliköt päättämään vuoden 2022 aikana tehtävistä vähäisistä ja yksittäisistä muutoksista hintoihin, maksuihin, vuokriin ja korvauksiin sekä lisäämään tai poistamaan hinnastosta yksittäisen hinnan.
- valtuuttaa palvelujen päälliköt päättämään toimialan itse järjestämien tapahtumien tapahtumahinnoista ja kiertueiden tms. esiintymisten hinnoista.
- valtuuttaa kaupunginmuseon museokaupan ja HAM-kaupan myyntihenkilöstön päättämään museokauppatuotteiden hinnoista.
- valtuuttaa toimialajohtajan päättämään palvelukokonaisuuden palveluissa maksuttomuuteen tai alennuksiin oikeutetuista asiakasryhmistä sekä palvelukokonaisuuskohtaisista henkilöstön etuuksista.
- valtuuttaa palvelujen päälliköt, liikuntapalvelukokonaisuuden kumppanuusyksikön päällikön, Savoy-teatterin johtajan ja kaupunginmuseon museokaupan, HAM-kaupan myyntihenkilöstön, kulttuuritalojen johtajat ja Tiivistämön toiminnanjohtajan soveltamaan hinnastossa määrättyä hintaa silloin, kun muutos liittyy hinnoittelun tarkoituksenmukaiseen kohtuullistamiseen (esimerkiksi kampanjat, tapahtumat) tai dynaamiseen hinnoitteluun, joka lisää palveluiden käyttöastetta.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli talous- ja suunnittelupäällikkö Mika Malmberg.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Mervi Karppanen, johtava laskenta-asiantuntija, puhelin: 310 37536

07.09.2021

mervi.karppanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hinnoitteluperiaatteet 2022 31082021_PDFa2b
- 2 Ltk 22.1.2015 Ulkopuolisille vuokrattavat alueet

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hallintosäännön 10 luvun 1 §:n mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomainen päättää, hinnoista, maksuista, vuokrista ja korvauksista sekä vapautuksesta toimialalle kohdistettavan maksun, korvauksen ja muun saatavan suorittamisesta.

Tässä päätöksessä lautakunta päättää kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan osalta perusteet ja rajat, joiden mukaan toimialan viranhaltijat ja työntekijät päättävät vuoden 2022 hinnoista, maksuista, vuokrista ja korvauksista.

Vuoden 2021 periaatteisiin verrattuna esitetään seuraavat muutokset:

- Hintojen asettamista käsittelevään kohtaan on lisätty edellytys hintojen indeksitarkastuksista. Kustannustason noususta aiheutuvalla hintojen tarkistuksella pyritään kattamaan toimialan tarjoamien tuotteiden ja palvelujen tuottamisesta ja hankinnasta aiheutuvien kulojen kasvu.
- Hinnoittelurakenteeksi on lisätty mahdollisuus antaa alennusta tilatai maanvuokrasta, kun vuokraajalla, esimerkiksi tapahtuman järjestäjällä on ympäristöjärjestelmä-sertifikaatti. Tällä pyritään ohjaamaan kumppaneita ympäristöystävälliseen toimintaan.
- Lupien ja hallinnollisten maksujen tuotekategoriaan on lisätty maininta valvontamaksusta laiturin luvattomasta jatkuvasta tai pitkäkestoisesta käytöstä. Tällä tavoin pyritään vähentämään laiturien luvattontaa käyttöä.
- Lupien ja hallinnollisten maksujen tuotekategorian on lisäksi otettu maininta televisiointi- ja kuvauslupien laskutuksesta. Tällä pyritään siihen, että hinnoittelu selkiytyy. Ellei televisiointi tai kuvaus häiritse toimialalla normaalia toimintaa, lupamaksuja ei peritä. Käytäntönä

07.09.2021

voi kuitenkin olla, että kuvausoikeudesta peritään tilavuokra, mikäli kuvaus vaatii tilavarauksen. Erikseen sovittavissa, isoimmissa kuvaustuotannoissa hintaan paketoidaan kaikki välillisetkin kustannukset.

- Asiantuntijapalvelujen ja tuotemyynnin tuotekategoriaan on lisätty Helsinki Biennaali.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Mervi Karppanen, johtava laskenta-asiantuntija, puhelin: 310 37536
mervi.karppanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hinnoitteluperiaatteet 2022 31082021_PDFa2b
- 2 Ltk 22.1.2015 Ulkopuolisille vuokrattavat alueet

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

§ 129

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan talousarvioehdotus vuodeksi 2022 ja taloussuunnitelmaehdotus vuosiksi 2022–2024

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Esitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat talous- ja suunnittelupäällikkö Mika Malmberg, tilapalvelupäällikkö Matti Kuusela, liikuntapaikkapäällikkö Petteri Huurre, ulkoilupalvelupäällikkö Stefan Fröberg. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Kirsti Laine-Hendolin, hallintojohtaja, puhelin: 310 87751
kirsti.laine-hendolin(a)hel.fi
Mika Malmberg, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: +358405823381
mika.malmberg(a)hel.fi
Ari Tirri, talouspäällikkö, puhelin: 310 85510
ari.tirri(a)hel.fi

Liitteet

- 1 TAE2022_kuvaltk_perusteluteksti
- 2 TAE 2022 taulukkoliite
- 3 Vuoden 2022 talousarvioehdotuksen raami sekä talousarvio ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2022_2024 laatimisohteet
- 4 TAE 2022-31_talonrakennushankkeet ehdotus 26.8.2021 Kylk
- 5 Vuokra- ja osakehanke-ehdotukset vuosille 2022-2031_20210817_Kylk
- 6 TAE22_KUVA_LIIKUNTA

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että se päättäisi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vuoden 2022 talousarvioehdotuksesta ja vuosien 2022–2024 taloussuunnitelmaehdotuksesta liitteiden 1–2 mukaisesti.

Lisäksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta merkitsee tiedoksi seuraavat muut liitteet:

- kaupunginhallituksen vuoden 2022 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2022–2024 laatimisohteet (liite 3)
- rakentamisohtelman, vuokra- ja osakehankintaehdotukset sekä liikuntapaikkarakentamisen ohjelmat vuosille 2022-2031 (liitteet 4–6).

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää, että Töölön kisahallin perusparannus, Suuntimopuiston koulun yhteyteen rakennettava kirjasto ja nuorisotila sekä Rikhardinkadun kirjaston perusparannus pitää toteuttaa nykyisessä talonrakentamisohtelmassa esitettyä aikaisemmin. Lisäksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää, kuten se on jo aiemmin esittänyt, että Harjun nuorisotalo pitäisi lisätä talonrakentamisen rakentamisohtelmaan

Liikuntapaikkarakentamisen osalta lautakunta huomauttaa, että Kruunusillat- ja Hakaniemensilta-hankkeisiin liittyvien alueiden maankäytön edellytysinvestointien rahoittaminen vaatii yhteensä noin 6,3 miljoonan euron tasokorotuksen puistojen ja liikunta-alueiden investointitasoon kaupunkiympäristön toimialalla.

Esittelijän perustelut

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Kaupunginhallitus hyväksyi kokouksessaan 16.8.2021 vuoden 2022 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2023–2024 laatimisohteet. Samassa yhteydessä päätettiin, että lauta- ja johtokuntien tulee hyväksyä talousarvioehdotuksensa 22.9.2021 mennessä.

Raamin lähtökohtina ovat valtuustokausilla 2013–2017 sekä 2017–2021 toteutettujen kaupunkistrategioiden taloustavoitteiden mukainen käyttötalousmenojen taso ja investointitason rahoituksellinen kestävyys mm. lainakannan maltillinen kasvu. Lisäksi talousarvioehdotuksen raami perustuu yleiseen talouskehitykseen ja talouden ja toiminnan

suunnittelussa tunnistettuihin näkyymiin tulojen ja menojen osalta. Lautakunnat valmistelevat vuoden 2022 talousarvioehdotuksensa raamin ja toimintaympäristön strategian muutosanalyysin pohjalta.

Kaupunkitasoisen käyttötalouden toimintamenojen kokonaisraamin määrittää väestönkasvuun, kustannustason nousuun ja tuottavuuden parantamiseen perustuva laskelma.

Kaupunginhallitus ei ole ehdotuksessaan antanut toimialakohtaisia raameja, mutta talousarvioehdotusten yhteensovitus tehdään kaupunkitasoisen kokonaisraamin puitteissa. Kaupunkitasoisen kokonaisraamin mukaisten toimintamenojen kasvuprosentti on 2,82 verrattuna talousarvioon 2021. Raamin mukainen kasvu vuoden 2020 tilinpäätöksestä on 6,96 %. Helsingin kaupungin vuoden 2022 talousarvioehdotuksen toimintamenojen kokonaisraami on 4 495,5 miljoonaa euroa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan talousarvioesitys on tehty perustuen kaupunkitason 2,82 % toimintamenojen kasvuun. Kyseinen prosentti koostuu kahdesta osasta eli kaupungin strategiataavoitteen mahdollistamasta menokasvuprosentista (2,01 %) ja vuosikorjausmenoista aiheutuvasta ylläpitovuokrien tasokorotuksesta (0,81 %). 2,82 % mukaiseen menoraamin kasvuun ei toimialalla päästä ilman mittavia tuottavuustoimenpiteitä sekä merkittäviä sopeuttamistoimia kustannustason alentamiseksi esimerkiksi henkilöstömenoihin ja ulkopuolisiin palveluihin käytettävissä olevien määrärahojen osalta. Koronapandemia on vaikuttanut merkittävästi kuluttajien luottamukseen ja turvallisuudentunteeseen palvelujen käyttäjinä. Toimiala katsoo, että sen tehtävänä on osaltaan olla palauttamassa tätä luottamusta ylläpitämällä laajaa palvelujen tarjontaa. Mikäli kuluttajien luottamus ei palaudu nopeasti entiselle tasolle, kohdistuu toimialan toimintakatteeseen merkittävä tulosriski.

Toimialalla investoinnit kohdentuvat irtaimen omaisuuden perushankintoihin. Kaupunkitasoisessa vuoden 2021 talousarviossa irtaimen omaisuuden perushankintojen määrärahat ovat 62 miljoonaa euroa. Talousarvion laatimisosuissa esitetty kaupunkitasoinen raami vuodelle 2022 on 87 miljoonaa euroa, joka tarkoittaa 40 % kasvua. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on soveltanut tätä samaa kasvuprosenttia esittäessään 8,9 miljoonan euron tasoa vuoden 2022 talousarvioehdotukseen.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan talousarvioehdotukseen sisältyy teknisenä siirtona vuosi- ja peruskorjaushankkeita kaupunkiympäristön toimialalta, jotka on siellä aikaisemmin käsitelty investointina, mutta jotka nyt ollaan siirtämässä käyttötalouteen. Kyseinen siirto tehdään siis kaupunkiympäristön (Kymp) toimialalla, mutta se vaikuttaa myös kulttuurin ja vapaa-ajan (Kuva) toimialaan, kun Kymp veloittaa nämä kulut

edelleen muilta toimialoilta, jolloin myös Kuvan käyttötalouden menot kasvavat. Osa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan menoraamin odotetusta kasvusta tulee tästä ylläpituvoukrien tasokorotuksesta, joka on määrältään 1,244 miljoonaa euroa. Tämä summa jyvitetään tilatyypeittäin toimialan käytössä olevalle sopimuskannalle.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan osalta on esitetty kunnossapitorahan siirtämistä toimialan budjettiin liikuntapalvelukokonaisuuden pääoma-kohteiden osalta. Arvio siirrettävästä 1,2 miljoonan euron kunnossapitorahasta on laskettu vuosien 2018–2020 hanketoteumaan perustuen. Toimialalla tehdyn arvion mukaan siirrettävän kunnossapitorahan todellinen tarve on noin 4 miljoonaa euroa. Tämä perustuu siihen, että liikunnan rakennusten kuntoluokka on välttävä ja joukossa on runsaasti huonokuntoisia rakennuksia, joita täytyy pitää kunnossa ennen perusparannushankkeita. Liikunnan rakennusten kuntoluokka on heikompi kuin esimerkiksi opetustoimen tai sosiaalitoimen kiinteistöjen kuntoluokka. Esitetyssä summassa ei ole myöskään otettu huomioon kasva-
neista vastuista tulevaa lisätyötä jo valmiiksi alimitoitetulle toimialan hallinnolle.

Helsingin kaupungin talonrakentamishjelmaan sekä vuokra- ja osake-tilojen hankeohjelmaan on lisätty kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan esittämiä tarpeellisia hankkeita, kuten Kontulan nuorisotila ja kirjasto, Oulunkylän kirjasto, nuorisotalo ja työväenopisto, Vuosaaren tekojääradan huoltotilan korvaava uudisrakennus, Kalasataman kirjasto, Pukinmäen nuorisotila ja Kruunuvuorenrannan uimarannan huoltorakennus. Muutamia tilahankkeita on myöhäistetty rakentamishjelmassa käytännön syistä, kuten kaavavalituksen johdosta. Kuten ylempänä on esitetty, Töölön kisahallin ja Rikhardinkadun kirjaston hankkeiden aika-
taulut tulisi aikaistaa tai voi syntyä riski pienempien korjausten tarpeelle, joilla paikataan laajemman peruskorjauksen myöhentymistä.

Puistojen ja liikunta-alueiden rakentamiseen tarvittava noin 6,3 miljoonan euron korotus koostuu allianssihankeeseen arvioimaan osuuteen Merihaan ja Siltavuoren venesataman muutostöistä, väistösatamista Merihaansiltaan liittyen sekä rahoitustarpeista, jotka liittyvät kaupallisen vene liikenteen tukisataman alueiden maankäytön edellytysinvestointeihin. Tarve kohdentuu usealle vuodelle.

Lauta- ja johtokuntien talousarvioehdotuksien tulee perustua laskelmiin, joista ilmenevät väestönkasvun ja toimintaympäristön muutosten vaikutukset asiakas- ja suoritemääriin erityisesti palveluissa, joiden kustannuksiin väestönkasvu suorimmin vaikuttaa. Laskelmista tulee ilmetä myös kustannustason muutoksien vaikutus. Toimialojen laskelmien perusteella mm. mahdollistetaan talousarvion yhteensovitusvaiheessa toimintamenojen kohdentaminen.

07.09.2021

Lauta- ja johtokuntien tulee talousarvioehdotuksissaan kiinnittää huomiota tulojen kerryttämiseen suhteessa menojen kasvuun.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan katemuutos, huomioiden tekniset määrärahamuutokset, verrattuna vuoden 2021 talousarviossa määritellyyn tasoon on 2,82 %, yhteensä 5,5 miljoonaa euroa

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan henkilöstötoimikunta käsitteli talousarvioesityksen kokouksessaan 3.9.2021.

Liite 1 sisältää:

Talousarvion 2022 perusteluteksti, kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Liite 2 sisältää:

Talousarvion 2022 määrärahataulukot

- kaikkien kolmen käyttötalousosan talousarviokohtien määrärahat yhteensä

- käyttötalousosan TA-kohdan 4 10 01 määrärahat

- käyttötalousosan TA-kohdan 4 10 02 Kulttuurin laitosavustukset ja TA-kohdan 4 10 03 Liikunnan laitosavustukset

- toimialan talousarvioehdotus palvelukokonaisuuksittain sekä toimialan yhteisiin tuloihin- ja menoihin eriteltynä

- irtaimen omaisuuden perushankintamäärärahat 2021–2030

Liite 3 sisältää:

Vuoden 2022 talousarvioehdotuksen raami sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2022–2024 laatimisohjeet

Liite 4 sisältää:

Talonrakennushankkeiden rakentamishjelmaluonnos vuosiksi 2021–2030

Liite 5 sisältää:

Ehdotus vuokra- ja osakekohteiden suunnitteilla olevista uudis- ja peruskorjaushankkeista

Liite 6 sisältää:

Liikuntapaikka ja ulkoilualueiden rakentamishjelmaluonnos vuosiksi 2021–2030

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Kirsti Laine-Hendolin, hallintojohtaja, puhelin: 310 87751
kirsti.laine-hendolin(a)hel.fi

Mika Malmberg, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: +358405823381
mika.malmberg(a)hel.fi

07.09.2021

Ari Tirri, talouspäällikkö, puhelin: 310 85510
ari.tirri(a)hel.fi

Liitteet

- 1 TAE2022_kuvaltk_perusteluteksti
- 2 TAE 2022 taulukkoliite
- 3 Vuoden 2022 talousarvioehdotuksen raami sekä talousarvio ja talous-suunnitelmaehdotuksen 2022_2024 laatimisohteet
- 4 TAE 2022-31_talonrakennushankkeet ehdotus 26.8.2021 Kylk
- 5 Vuokra- ja osakehanke-ehdotukset vuosille 2022-2031_20210817_Kylk
- 6 TAE22_KUVA_LIIKUNTA

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

§ 130

Koronasta palautumiseen myönnetyn vuoden 2021 lisämäärärahan jakosuhteet ja avustuksen periaatteet

HEL 2021-009132 T 02 02 02

Päätös

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti, että kaupunginvaltuuston 16.6.2021, § 187 kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle myöntämä toimintakatteen kertaluonteinen alitusoikeus 3,5 miljoonaa euroa jaetaan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ekosysteemin toimijoille suhteessa nykyisiin avustusmäärärahoihin seuraavasti: liikunta noin 1,05 miljoonaa euroa, nuoriso noin 0,33 miljoonaa euroa ja kulttuuri noin 2,12 miljoonaa euroa.

Lautakunta päätti, niin ikään jaostojen esitysten pohjalta, että tämän korona-avustuskokonaisuuden

Toimialayhteiset avustusperiaatteet

Avustukset kohdennetaan:

- Kulttuurialan ja tapahtumien toipumisen tukemiseen.
- Lasten ja nuorten harrastustoiminnan tukemiseen osana koronasta toipumista.

Avustuksien myöntämisessä noudatetaan kaupunginhallituksen 28.10.2019, § 723 hyväksymiä Helsingin kaupungin avustusten yleisohjeita, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan 13.2.2018, § 28 päättämiä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan yhteisiä avustusperiaatteita sekä seuraavia palvelukohtaisia avustusten myöntämisen arviointikriteerejä.

Kulttuuriavustukset

Tämän erillishaun avustushakemusten vertailussa käytetään yksinomaan seuraavia arviointiperusteita. Avustuksen myöntäminen perustuu hakemusten arviointiin, niiden keskinäiseen vertailuun ja kokonaisarviointiin.

Haku kohdennetaan Helsingin kulttuuri- ja taidealan ja tapahtumien toipumisen tukemiseen sekä lasten ja nuorten harrastustoiminnan tukemiseen osana koronasta palautumista. Kulttuurin avustukset lasten ja nuorten harrastustoimintaan osoitetaan taiteen perusopetusta Helsingissä tuottavien oppilaitosten toimintaan.

Kulttuuri- ja taidelana ja tapahtumien toipumista koskevan avustuksen arviointikriteerit

Avustukset kohdennetaan helsinkiläisille ammattimaisesti toimiville rekisteröityneille taide- ja kulttuuriyhteisöille sekä taide- ja kulttuurialojen koko arvoketjun toimijoille, joiden toiminta ja tulot ovat vähentyneet tai loppuneet pandemian vuoksi.

Avustusten kohdennuksessa painotetaan yhteisöjä, jotka ovat valtionosuusjärjestelmän ulkopuolella.

Hakijoiden keskinäisessä vertailussa arvioidaan seuraavia asioita:

- Hakijan ammattilaisuus, joka todennetaan kuvaamalla hakijan aiempaa toimintaa taide-, kulttuuri- ja luovien alojen ekosysteemissä.
- Hakijan suunnitelma tuen käytöstä ja sen työllistämisaikutuksista. Tuen käyttösuunnitelmia arvioitaessa painotetaan kokonaisuuksia, joilla on työllisyyttä ja toimijoiden hyvinvointia edistävää vaikutusta.
- Hakijan lisäavustusta koskeva tarve, jonka kohdalla arvioidaan tulojen vähentymistä sekä hakijan mahdollisesti saamia aiempia erityisavustuksia.

Taiteen perusopetuksen avustusten hakemusten osalta

Taiteen perusopetukseen kohdennettavissa avustuksissa painotetaan niitä toimijoita ja taiteenlajeja, jotka ovat kärsineet eniten koronapandemian vaikutuksesta opetukseen.

Hakijoiden keskinäisessä vertailussa arvioidaan seuraavia asioita:

- Hakijan ammattimaisuus, joka edellyttää sitä, että opetusta tuottavalla yhteisöllä on yleisen tai laajan opetussuunnitelman mukainen taiteen perusopetussuunnitelma ja se tuottaa taiteen perusopetusta Helsingin alueella.
- Hakijan suunnitelma tuen käytöstä ja sen vaikutuksista opetuksen tuottamiseen lapsille ja nuorille myös erityistarpeiden kaupunginosissa.
- Tuen käyttösuunnitelmia arvioitaessa painotetaan esittävien taiteiden opetustoimintaa sekä palveluntuottajien hyvinvointia.
- Hakijan lisäavustusta koskevan tarve, johon vaikuttaa hakijan kokonaistaloudellista tilannetta ja mahdollisesti saamia aiempia erityistukia.

Muut ehdot

Avustusta eivät voi saada yksityishenkilöt tai työryhmät tai Helsingin kaupungin omistamat tai kaupunkikonserniin kuuluvat toimijat.

Avustuksensaajien tulee olla tietoisia ja noudattaa Helsingin kaupungin avustusten yleisohjeita.

Liikunta-avustukset

Avustusta voidaan myöntää helsinkiläisille liikunta- ja urheiluseuroille, jotka ovat vuosina 2021 ja/tai 2020 olleet liikunnan toiminta-avustuksen, tilankäyttöavustuksen tai muiden liikuntaa edistävien yhdistysten avustusten piirissä. Avustusten myöntämisessä painotetaan lasten ja nuorten toimintaa sekä niitä seuroja, joiden toiminta ja/tai talous ovat eniten kärsineet toimintaan ja tilojen käyttöön kohdistuneista rajoituksista ja suluista.

Nuorisoavustukset

Nuorisojaosto myöntää avustuksia nuorten harrastustoiminnan elpymiseen ja nuorisotyöhön. Avustusten tavoitteena on saada nuoria osallistumaan ja harrastamaan sekä palauttaa nuorisotoiminnan volyymi koronapandemiaa edeltävälle tasolle. Avustusta voidaan myöntää sekä uuteen hankkeeseen että perustoiminnan tukemiseen, laajentamiseen ja kehittämiseen. Hakemukselle katsotaan eduksi, jos hakijan lisäksi mukana toimintaa tekemässä on myös yhteistyökumppaneita. Avustusta on silti mahdollista saada myös hakijan kokonaan itse järjestämään toimintaan.

Hakukelpoisia ovat sellaiset yleishyödylliset yhdistykset, jotka täyttävät nämä ehdot: yhdistyksen kotipaikka on Helsinki, yhdistyksellä on kokemusta ja näyttöä nuorisotoiminnan järjestämisestä.

Avustus jaetaan kahteen osaan, joilla on osittain erilaiset avustamisen myöntämisperusteet:

- Enintään 3 000 euron avustukset: Avustettavan toiminnan myöntämisperusteita: toiminta kohdistuu nuoriin, joista vähintään 2/3 on 7–28-vuotiaita helsinkiläisiä, toiminta sisältää tai tukee nuorten kohtaamista toisten nuorten kanssa kasvokkain ja/tai digitaalisesti. Hakemuksia arvioidaan lisäksi toiminnan nuorisopolitiittisen ja nuorisokasvatuksellisen merkityksen näkökulmasta.
- Yli 3 000 euron avustukset: Avustettavan toiminnan myöntämisperusteita ovat: toiminta kohdistuu nuoriin, joista vähintään 2/3 on 7–28-vuotiaita helsinkiläisiä, toiminta sisältää tai tukee nuorten kohtaamista toisten nuorten kanssa kasvokkain tai digitaalisesti. Hakemuksia arvioidaan lisäksi seuraavien seikkojen kautta: toiminnan nuorisopoliittinen ja nuorisokasvatuksellinen merkitys, toimintasuunnitelman ja talousarvion toteuttamiskelpoisuus suhteessa hakijan kokemukseen ja resursseihin, toiminnan arvioinnin suunnitelma.

Muilta osin avustettavassa toiminnassa tulee noudattaa nuorisajaoston nuorisoyhdistysten avustusohjesääntöä.

Avustusten hakukierroksesta kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää seuraavasti

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti, kulttuuri- ja kirjastojaoston, liikuntajaoston ja nuorisajaoston esityksestä, valtuuttaa toimialajohtajan päättämään korona-avustushaun avaamisesta. Toimialajohtaja valtuutettiin päättämään tarvittavista hakuun liittyvistä vähäisiksi katsottavista muutoksista.

Avustettavista hankkeista ja avustettavasta toiminnasta päättävät kukin jaosto osaltaan esittelyn perusteella.

Myönnettävät avustukset ovat harkinnanvaraisia.

Haku avataan viimeistään 20.9.2021 ja päättyy viimeistään 8.10.2021. Jaostot päättävät avustuksista viimeistään marraskuussa. Avustusta voi käyttää vuoden 2022 loppuun saakka.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat yksikön päällikkö Taina Korell, kulttuurin edistämisen päällikkö Veikko Kunnas ja kumppanuuspäällikkö Markku Toivonen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Taina Korell, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi
Veikko Kunnas, kulttuurin edistämisen päällikkö, puhelin: 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi
Markku Toivonen, kumppanuuspäällikkö, puhelin: 310 89053
markku.toivonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kuulemismuistio_Koronakriisin vaikutukset kulttuurin Helsingissä
- 2 Muistio tuen tarpeesta koronakriisistä kärsivälle liikunnan kentälle
- 3 Etelä-Suomen Liikunta ja Urheilu ry_Muistio 11.8.2021
- 4 Olympiakomitea_Muistio 12.8.2021
- 5 Seuraparlamentti_Muistio 13.8.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti 13.2.2018, § 28 toimialan yhteiset avustusperiaatteet ja valvoo niiden toteutumista toimialatasoisesti. Päätöksen mukaan useampaa kuin yhtä palvelua koskevat avustusten myöntämis- ja arviointikriteerit päättää lautakunta. Yksittäiset avustuspäätökset ratkaistaan jaostoissa.

Kaupunginhallitus hyväksyi 7.6.2021, § 425 kulttuurin ja vapaa-ajan lautakunnan esityksen, jonka mukaan varataan 3,5 miljoonan euron alitusoikeus toimintakatteeseen osoitettavaksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan avustuksiin koronasta aiheutuvien haittojen vähentämiseksi kulttuurin ja liikunnan toimijoille vuonna 2021. Kaupunginvaltuusto vahvisti päätöksen 16.6.2021, § 187.

Määrärahaa saa päätöksen mukaan käyttää vain avustuksina ja ne tulee kohdentaa koronasta aiheutuvien määräaikaisten suorien ja välillisten haittojen vähentämiseksi ja enintään se määrä, kuin kustannuksia on aidosti vuoden loppuun mennessä toteutunut. Tavoitteena on myös volyymien palauttaminen koronaa edeltävälle tasolle. Koronasta johtuva epävarmuus jatkuu pitkäkestoisena, minkä vuoksi toiminnan volyymien palauttamiseen tarvitaan riittävästi aikaa. Määrärahaa voi näistä olosuhteista johtuen käyttää vuoden 2022 loppuun saakka.

Korona-kriisi on näkynyt toimijakentässä esimerkiksi vuokranmaksuongelmina, tapahtuma- ja taidekentän taloudellisina ongelmina, liikunta-seurojen seuralisenssien vähentymisenä ja varovaisuutena kiinnittää alihankkijoita tuleviin tuotantoihin. Kriisi näkyy myös osaajavuotona muille aloille.

Kulttuurialan sekä lasten ja nuorten harrastustoiminnan tilanne koronakriisissä on erityisen haastava ja rajoitukset ovat vaikuttaneet niihin merkittävästi. Kulttuurialan suhteen kyse on koko ekosysteemin säilymisen turvaamisesta ja lasten ja nuorten harrastustoiminnan osalta erittäin merkityksellisestä hyvinvointitekijästä, joka vaikuttaa koko ikäluokkaan. Erityisesti ajankohtaisimmat tiedot tulevasta terveysturvallisuuden perustuvista rajoitustoimista sekä jatkuva epävarmuus puoltavat näitä painotuksia.

Helsingin kaupungin kulttuurin, liikunnan ja nuorison palveluissa tunnetaan koronan negatiiviset vaikutuksen ekosysteemiin. Palvelut ovat lisäksi heinä-elokuussa kuulleet toimijakenttää ajantasaistaakseen tarpeisiin liittyviä kysymyksiä. Kuulemistilaisuuksista nostetaan seuraavat havainnot ja tarpeet johdannoksi asiasta käytävää lähetekeskustelua varten.

Päätöksen taustaksi sekä kulttuuri- ja kirjastojaosto 26.8.2021, § 18, liikuntajaosto 31.8.2021, § 20 sekä nuorisajaosto 31.8.2021, § 21 ovat antaneet esityksensä. Esitetty jakosuhte on jaostojen päätösten mukainen. Nuorisajaosto lisäsi esitykseen avustusmäärärahaajaosta seuraavan kirjauksen: ”Lasten ja nuorten kohtaava työ on kärsinyt valtavan paljon korona-aikana ja summa on tämän suhteen riittämätön, ottaen huomioon koronapandemian seuraukset. Jaosto pyytää huomioimaan, ettei nuoriso ole saanut aikaisemmin tähän liittyviä lisäavustuksia.”

Kulttuuri

Kulttuurialan tilanteesta koronakriisissä ja tuen tarpeesta alalle on toteutettu erilaisia selvityksiä ja kartoituksia. Näitä on tehty muun muassa Opetus- ja kulttuuriministeriön, säätiöiden sekä edunvalvontatahojen toimesta. Näiden materiaalien perusteella valmisteltiin vaihtoehtoja tukemisen tavoista, ja edelleen niiden pohjalta toteutettiin lausuntokierros kesän 2021 aikana ja kuulemistilaisuus 10.8.2021. Lausuntoja pyydettiin ja kutsu kuulemistilaisuuteen toimitettiin kahdellekymmenelle kulttuurialan edunvalvojalle ja toimijalle. Kymmenen toimijaa toimitti lausunnon ja kymmenen toimijaa osallistui kuulemistilaisuuteen; yhteensä kolmetoista toimijaa otti osaa asiasta käytyyn keskusteluun.

Kuulemiset pääosin vahvistivat aiemmissa selvityksissä ja julkisessa keskustelussa esiin nousseita teemoja. Esiin nousivat muun muassa havainnot yksittäisten taiteen ja kulttuurin ammattilaisten tukemisen tarpeesta sekä kasvava huoli koko ekosysteemin säilymisen turvaamisesta. Kuulemiset vahvistivat myös käsitystä moninaisesta tukemisen tarpeesta ja eri tukimuotojen eduista ja puutteista. Tukemisen tavoista esitettiin erilaisia näkökulmia, mutta esimerkiksi työllistävät hankkeet nähtiin yhtenä tapana tukea moninaisesti niin yksilöitä, kuin koko ekosysteemiä. Toisaalta henkilökohtaiset apurahat koettiin edelleen mielekkäinä. Laajemmassa mittakaavassa tuotiin esiin, että elvyttävää ja moninaista tukea kentälle tullaan tarvitsemaan myös tulevaisuudessa.

Toteutustavaltaan henkilökohtaiset apurahat olisivat kuitenkin huomattavan haastava tapa tukea toimijoita. Helsingin kaupunki on aiemmin luopunut henkilökohtaisista apurahoista, koska tehtyjen linjausten mukaan suora taitelijatuki on ensisijaisesti taiteen edistämiskeskuksen tehtävä. Kaupungin avustusten painotuksena on tukea kaupunkilaisten ja yleisöjen kohtaamisia ja tapahtumia. Taide- ja kulttuurielämää ja yksittäisiä taiteilijoita on tuettu toimijoiden kautta, jotka työllistävät taitelijoita ja tekevät taidetta. Tämän katsotaan olevan kaupungin tehtävä ja toiminnan vaikuttavuuden näkökulmasta tuottavampaa kuin yksittäisten taiteilija-apurahojen myöntäminen.

Helsingiläisten toimijoiden tilanne nähtiin erityisen vaikeana, sillä rajoitukset ovat olleet täällä erityisen merkittäviä ja pitkäkestoisia, eikä ala ole päässyt käynnistymään samalla tavoin kuin muualla Suomessa. Helsingin toimenpiteillä nähtiin olevan myös laajempi koko alan ilmapiiriin vaikuttava rooli.

Liikunta

Koronapandemian vaikutuksia väestön liikkumiseen sekä seuratoimintaan on selvitetty ja tutkittu usean eri tahon toimesta koronakriisin aikana. Näitä selvityksiä sekä Helsingin kaupungin omaa tausta-aineistoa hyödynnettiin pohjatietona ennen elokuussa käytyjä kuulemistilaisuuksia. Alkusyöksyllä kuultavana olivat Suomen Olympiakomitea (12.8.2021), Etelä-Suomen Liikunta ja Urheilu ry (11.8.2021) sekä helsingiläisten seurojen edustajista koottu seuraparlamentti (10.8.2021 ja 13.8.2021).

Kuulemistilaisuuksista sekä taustamateriaaleista saatu informaatio olivat linjassa keskenään. Koronapandemia on polarisoinut liikkumista eri väestöryhmissä, ja kriisi on vaikuttanut merkittäväällä tavalla liikuntaseurojen ja -yhdistysten aktiiviharrastajien määrään. Seuratoiminta on toiminut Helsingissä jo pitkään vajaalla teholla rajoitusten takia, ja seurojen sekä moninaisen laji- ja toimintakirjon tulevaisuudesta oltiin huolissaan. Harrastajien vähenemisen lisäksi esiin nousi huoli seuratoimijoiden, ohjaajien sekä valmentajien jaksamisesta sekä riittävydestä pitkään jatkuneen tilanteen seurauksena.

Toimijoiden vaihtelevien resurssien myötä seuratoiminta on polarisoitunut entistä enemmän pandemian aikana. Kuulemisten perusteella tulevaisuuden avustustarpeet vaihtelevatkin aina kustannustukimaisesta avustuksesta toiminnan uudelleen käynnistämisen tukemiseen. Seuratoiminnan elvyttäminen eri keinoin ja harrastajien palauttaminen takaisin toimintaan nousivat kuitenkin esille yhteisenä tekijänä kaikissa kuulemistilaisuuksissa.

Nuoriso

Koronapandemian vaikutuksia nuoriin on tutkittu ja selvitetty epidemian alusta saakka. Tutkimuksia ja selvityksiä ovat tuottaneet mm. Nuorisotutkimusverkosto, Kela ja valtakunnalliset nuorisjärjestöt. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on myös selvittänyt alkuvuodesta 2021 nuorisjärjestöjen kentän näkemystä nuorten tilanteesta nuoriso- kulttuuri- ja liikunta-alan toimijoille tehdyn kyselyn avulla. Lisäksi nuorisopalvelut on kuullut keskeisiä helsingiläisiä nuorisjärjestöjä kesällä 2021 toteutetun kyselyn kautta sekä Helsingin Nuorisoyhteistyö Helsinki-Team ry:n hallituksen kanssa pidetyssä kuulemistilaisuudessa 8.6.2021. Helsinki-

Teamin jäsenenä on merkittävä osa helsinkiläisistä isommista nuorisjärjestöistä.

Useissa tutkimuksissa ja selvityksissä näkyy, että nuorten tilanne on pandemian johdosta polarisoitunut lisää. Niillä nuorilla, joilla meni huommin jo ennen pandemiaa, menee nyt entistä huommin. Yksi merkittävä tutkimushavainto on, että 15–25-vuotiaiden nuorten tyytyväisyys elämäänsä oli koko Nuorisobarometrin mittaushistorian alhaisimmalla tasolla pandemian aikana. Nuorisobarometria on tehty vuodesta 1997 saakka.

Helsingiläisille nuorisjärjestöjen kuulemisissa nousi esiin huoli siitä, että osa nuorista on tippunut pois toiminnasta sekä se, että osa mukana olevista nuorista voi selvästi aiempaa huommin. Erityisesti ne järjestöt, joiden työ painottuu nuoruuden keskivaihetta eläviin ja itsenäistyviin nuoriin, toivat esiin huolen tämän ikäryhmän nuorten hyvinvoinnista. Samaan aikaan kysyntä leireille ja muulle fyysistä kohtaamista mahdollistavalle toiminnalle on ollut kovaa, silloin kun kasvokkaista toimintaa on voitu järjestää. Nuoruuden kehitystehtävissä kaverit ja yhteinen toiminta ovat olennaisia. Nuoret tarvitsevat mahdollisuuksia näihin nyt, kun pandemiasta aletaan rakentaa tietä eteenpäin. Nuorisoyhdistyskenttä nojaa paljon vapaaehtoistyöhön, joten sen tukeminen, koordinointi ja kehittäminen ovat yksi kohde, johon kaivataan resursseja. Järjestöjen mukaan tarvitaan lisärahoitusta sille, että voidaan paremmin tavoittaa toiminnasta pudonneita nuoria sekä järjestää enemmän harastus- ja nuorisotyön toimintaa, joka vastaa nuorten toiveisiin ja tarpeisiin.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Taina Korell, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi
Veikko Kunnas, kulttuurin edistämisen päällikkö, puhelin: 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi
Markku Toivonen, kumppanuuspäällikkö, puhelin: 310 89053
markku.toivonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kuulemismuistio_Koronakriisin vaikutukset kulttuurin Helsingissä
- 2 Muistio tuen tarpeesta koronakriisistä kärsivälle liikunnan kentälle
- 3 Etelä-Suomen Liikunta ja Urheilu ry_Muistio 11.8.2021
- 4 Olympiakomitea_Muistio 12.8.2021
- 5 Seuraparlamentti_Muistio 13.8.2021

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 51400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Fredriksberg, Konepajankuja 3
Helsinki 51

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 87770

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisosaosto 31.08.2021 § 21

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntasaosto 31.08.2021 § 20

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuuri- ja kirjastoasaosto 26.08.2021 § 18

§ 131

**Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
valtuutettu Sami Muttilaisen ym. valtuustoaloitteesta Harjun nuori-
sotalon korjaus- ja käyttösuunnitelman laatimisesta**

HEL 2021-002848 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus pitää perusparantaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tilaksi, jonka toiminnot suunnitellaan yhdessä alueen asukkaiden ja aktiivien kanssa ja jossa toimintaa toteuttaa ja osasta kustannuksista vastaa kaupungin rinnalla alueen järjestöt ja kulttuuritoimijat. Lautakunta katsoo, että Harjun nuorisotalon tuleva käyttösuunnitelma tulee ratkaista mahdollisimman pian ja peruskorjaus tulee kirjata investointiohjelmaan niin, että peruskorjaus voidaan aloittaa mahdollisimman pian, jotta rakennus ei mene huonompaan kuntoon.

Nuorisopalveluiden toiminnan uudelleenorganisoinnin tavoitteena oli kulttuurisen nuorisotyön alueellistaminen, jolloin toimintoja siirrettiin lähemmäksi nuoria, tukemaan alueellista omaleimaisuutta ja aktiivista hyvinvoinnin edistämistä. Tarkoituksena oli saada tasaisempi palveluvalikko koko Helsinkiin ja toteuttaa kulttuurista nuorisotyötä lähipalveluna, mikä mahdollistaa alueella tehtävän työn entistä paremman resurssoinnin myös kulttuurisen nuorisotyön menetelmien ja henkilöstön avulla. Toimintoja siirrettiin mm. Kontulaan ja Itäkeskukseen, Kannelmäkeen, Lauttasaareen sekä Pikkuhuopalahteen. Näissä tiloissa on tehty toiminnallisia muutoksia, jotka tukevat ja mahdollistavat laadukkaan toiminnan tiloissa.

Kulttuurisen nuorisotyön alueellistaminen yhteydessä järjestöt ja muut toimijat ovat pääsääntöisesti löytäneet korvaavat tilat kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tiloista tai muualta. Nuorisopalvelukokonaisuuden tiedossa ei ole järjestöjä, joilta puuttuisi tilat toimintaansa Harjun vanhoista käyttäjästä.

Harjun nuorisotalon toiminta jo aikaisemmin kohdistui alueellisen nuorisotyön kohderyhmää laajemmalle asiakaskunnalle. Kallion alueella on tarvetta kaupungin sekä järjestöjen yhteistyössä toteuttamalle kulttuurille ja kansalaistoiminnalle.

Itäisessä kantakaupungissa on edelleen useita nuorisotiloja:

- Sörnäisissä sijaitsevat nuorisopalvelujen tapahtumayksikön kulttuurireena Tiivistämö ja teatteriin erikoistunut toimipiste Narrin näyttämö
- Vallilassa sijaitsevat nuorisopalveluiden kohdennetun pelitoiminnan keskus Pelitalo Sture, sateenkaarevasta toiminnan keskus IrisHelsinki
- Alppiharjussa sijaitseva Loisto settlementti ry:n pyörittämä Poikien talo/tyttöjen talo
- Mustikkamaa-Korkeasaari alueella sijaitsee kesäkaudella toimiva yhteisöllinen puutarha Syötävä puisto. Kaupunkikonserniin kuuluva Korkeasaari järjestää lapsille ja nuorille suunnattua leiritoimintaa.
- Eteläisen nuorisotyön ja Pasilan nuorisotyön yksikkö tekevät itäisessä kantakaupungissa kouluyhteistyötä

Lisäksi Sörnäisissä sijaitsee kulttuuripalvelukokonaisuuden kaikille avoin monitoimitalo Caisa, jossa järjestetään myös kohdennettuja kursseja ja työpajoja lapsille ja nuorille. Itäisen kantakaupungin alueella on useita toimijoita, joita avustetaan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toiminta-avustuksista tai tapahtuma-avustuksista.

Lisäksi alueella on kolmannen sektorin toimijoista esimerkiksi: Oranssin kulttuurikeskus ja Circus.

Itäisessä kantakaupungissa on edelleen kehittymässä tapahtuma- ja kulttuurikeskittymä, jossa myös nuorille löytyy tekemistä ja tilaa. Esimerkkeinä tulevasta kehityksestä mm. Taideyliopisto Sörnäisten kampus, joka keskittyy kuvataiteen sekä teatterin ja tanssin opetukseen ja Hanasaaren voimalaitoksen rakennusten tulevaisuuden visiot.

Harjun nuorisotalon rakennuksen vaatima usean miljoonan euron korjaustyö nostaa tilan vuokraa merkittävästi. Rakennukseen on teetetty 2019–2020 rakennetekniset tutkimukset, haitta-ainetutkimukset ja julkisivu- ja vesikattotutkimukset, joiden perusteella rakennus vaatii perusparannusta.

Rakennus on suojeltu rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaana rakennuksena ja siten säilyy osana helsinkiläisten kulttuuriperintöä myös alueen kehittymisen yhteydessä. Rakennusta ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus- tai muutostöitä, jotka turmelevat julkisivujen, vesikattojen, aula- ja käytävöiden tai porrashuoneiden rakennustaiteellista tai historiallista arvoa tai tyyliä.

Käsittely

Vastaehdotus:

Teija Makkonen: Lisätään ensimmäiseen kappaleeseen:

Lautakunta katsoo tarpeelliseksi, että rakennukselle laaditaan käyttösuunnitelma, jonka perusteella Harjun peruskorjauksen kirjaamista investointisuunnitelmaan arvioidaan käyttösuunnitelman valmistuttua.

Kannattaja: Dani Niskanen

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Lisätään ensimmäiseen kappaleeseen:

Lautakunta katsoo, että Harjun nuorisotalon tuleva käyttösuunnitelma tulee ratkaista mahdollisimman pian ja peruskorjaus tulee kirjata investointiohjelmaan niin, että peruskorjaus voidaan aloittaa mahdollisimman pian, jotta rakennus ei mene huonompaan kuntoon.

Kappaleeseen kymmenen seuraava muutos:

Harjun nuorisotalon rakennuksen vaatima usean miljoonan euron korjaustyö nostaa tilan vuokraa merkittävästi ilman että siitä saadaan toiminnan kannalta vastaavaa hyötyä. -> poistetaan lauseen loppu sanan "merkittävästi" jälkeen.

Lisäksi poistetaan viimeinen kappale:

"Mikäli ei saada Harjun peruskorjausta ei saada mahdutettua kaupungin talonrakentamisen investointiohjelmaan lähivuosille, niin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että Harjun nuorisotalosta voidaan luopua ja suojeltu kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus voisi saada uuden omistajan avulla uuden sisällön, joka täydentää parhaalla tavalla alueen palvelutarjontaa. Ei ole tarkoituksenmukaista, että rakennusta ei korjata ja jää se vajaakäytölle."

Kannattaja: Eeva Kärkkäinen

Teija Makkosen ja Veronika Honkasalon vastaehdotuksista äänestettiin vastakkain, jonka jälkeen voittanut ehdotus äänestettiin vastakkain esittelijän ehdotuksen kanssa.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Teija Makkosen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna
EI-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Joel Harkimo, Heimo Laaksonen, Teija Makkonen, Dani Niskanen, Nina Suomalainen

Ei-äännet: 8

Hilka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Paavo Arhinmäki,

07.09.2021

Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Eeva Kärkkäinen, Tuomas Tuomi-Nikula

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Veronika Honkasalon vastaehdotuksen äänin 5 - 8.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaisesti muutetuna

Jaa-äännet: 5

Joel Harkimo, Heimo Laaksonen, Teija Makkonen, Dani Niskanen, Niina Suomalainen

Ei-äännet: 8

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Eeva Kärkkäinen, Tuomas Tuomi-Nikula

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Veronika Honkasalon vastaehdotuksen äänin 5 - 8.

Kahden suoritettujen äänestysten jälkeen kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti hyväksyä Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna ehdotuksen.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Matti Kuusela, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87783
matti.kuusela(a)hel.fi
Tiina Hörkkö, aluepäällikkö, puhelin: 310 23188
tiina.horkko(a)hel.fi
Mikko Vatka, nuorisoasiainjohtaja, puhelin: 310 71252

mikko.vatka(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 03.03.2021 Muttalainen Sami HARJUN NUORISOTALON KORJAUS- JA KÄYTTÖSUUNNITELMA

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus pitää perusparantaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tilaksi, jonka toiminnot suunnitellaan yhdessä alueen asukkaiden ja aktiivien kanssa ja jossa toimintaa toteuttaa ja osasta kustannuksista vastaa kaupungin rinnalla alueen järjestöt ja kulttuuri-toimijat.

Nuorisopalveluiden toiminnan uudelleenorganisoinnin tavoitteena oli kulttuurisen nuorisotyön alueellistaminen, jolloin toimintoja siirrettiin lähemmäksi nuoria, tukemaan alueellista omaleimaisuutta ja aktiivista hyvinvoinnin edistämistä. Tarkoituksena oli saada tasaisempi palveluvalikko koko Helsinkiin ja toteuttaa kulttuurista nuorisotyötä lähipalveluna, mikä mahdollistaa alueella tehtävän työn entistä paremman resurssoinnin myös kulttuurisen nuorisotyön menetelmien ja henkilöstön avulla. Toimintoja siirrettiin mm. Kontulaan ja Itäkeskukseen, Kannelmäkeen, Lauttasaareen sekä Pikkuhuopalahteen. Näissä tiloissa on tehty toiminnallisia muutoksia, jotka tukevat ja mahdollistavat laadukkaan toiminnan tiloissa.

Kulttuurisen nuorisotyön alueellistaminen yhteydessä järjestöt ja muut toimijat ovat pääsääntöisesti löytäneet korvaavat tilat kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tiloista tai muualta. Nuorisopalvelukokonaisuuden tiedossa ei ole järjestöjä, joilta puuttuisi tilat toimintaansa Harjun vanhoista käyttäjistä.

Harjun nuorisotalon toiminta jo aikaisemmin kohdistui alueellisen nuorisotyön kohderyhmää laajemmalle asiakaskunnalle. Kallion alueella on tarvetta kaupungin sekä järjestöjen yhteistyössä toteuttamalle kulttuurille ja kansalaistoiminnalle.

Itäisessä kantakaupungissa on edelleen useita nuorisotiloja:

- Sörnäisissä sijaitsevat nuorisopalvelujen tapahtumayksikön kulttuurireena Tiivistämö ja teatteriin erikoistunut toimipiste Narrin näyttämö

- Vallilassa sijaitsevat nuorisopalveluiden kohdennetun pelitoiminnan keskus Pelitalo Sture, sateenkaarevasta toiminnan keskus IrisHelsinki
- Alppiharjussa sijaitseva Loisto settlementti ry:n pyörittämä Poikien talo/tyttöjen talo
- Mustikkamaa-Korkeasaari alueella sijaitsee kesäkaudella toimiva yhteisöllinen puutarha Syötävä puisto. Kaupunkikonserniin kuuluva Korkeasaari järjestää lapsille ja nuorille suunnattua leiritoimintaa.
- Eteläisen nuorisotyön ja Pasilan nuorisotyön yksikkö tekevät itäisessä kantakaupungissa koulu yhteistyötä

Lisäksi Sörnäisissä sijaitsee kulttuuripalvelukokonaisuuden kaikille avoin monitoimitalo Caisa, jossa järjestetään myös kohdennettuja kursseja ja työpajoja lapsille ja nuorille. Itäisen kantakaupungin alueella on useita toimijoita, joita avustetaan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toiminta-avustuksista tai tapahtuma-avustuksista.

Lisäksi alueella on kolmannen sektorin toimijoista esimerkiksi: Oranssin kulttuurikeskus ja Circus.

Itäisessä kantakaupungissa on edelleen kehittymässä tapahtuma- ja kulttuurikeskittymä, jossa myös nuorille löytyy tekemistä ja tilaa. Esimerkkeinä tulevasta kehityksestä mm. Taideyliopisto Sörnäisten kampus, joka keskittyy kuvataiteen sekä teatterin ja tanssin opetukseen ja Hanasaaren voimalaitoksen rakennusten tulevaisuuden visiot.

Harjun nuorisotalon rakennuksen vaatima usean miljoonan euron korjaustyö nostaa tilan vuokraa merkittävästi ilman että siitä saadaan toiminnan kannalta vastaavaa hyötyä. Rakennukseen on teetetty 2019–2020 rakennetekniset tutkimukset, haitta-ainetutkimukset ja julkisivu- ja vesikattotutkimukset, joiden perusteella rakennus vaatii peruseron.

Rakennus on suojeltu rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaana rakennuksena ja siten säilyy osana helsinkiläisten kulttuuriperintöä myös alueen kehittymisen yhteydessä. Rakennusta ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus- tai muutostöitä, jotka turmelevat julkisivujen, vesikattojen, aula- ja käytävätilojen tai porrashuoneiden rakennustaiteellista tai historiallista arvoa tai tyyliä.

Mikäli ei saada Harjun peruskorjausta ei saada mahdutettua kaupungin talonrakentamisen investointiohjelmaan lähivuosille, niin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että Harjun nuorisotalosta voidaan luopua ja suojeltu kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus voisi saada uuden omistajan avulla uuden sisällön, joka täydentää parhaalla tavalla

alueen palvelutarjontaa. Ei ole tarkoituksenmukaista, että rakennusta ei korjata ja jää se vajaakäytölle.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt 7.9.2021 mennessä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle Sami Muttilaisen ja 18 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta Harjun nuorisotalon korjaus- ja käyttösuunnitelmasta. Aloite on kokonaisuudessaan liitteenä.

Aloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kaupunkiympäristölautakunnalta.

Lausuntoa ei voi aikataulusyistä panna pöydälle enää tässä kokouksessa.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Matti Kuusela, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87783
matti.kuusela(a)hel.fi
Tiina Hörkkö, aluepäällikkö, puhelin: 310 23188
tiina.horkko(a)hel.fi
Mikko Vatka, nuorisoasiainjohtaja, puhelin: 310 71252
mikko.vatka(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 03.03.2021 Muttilainen Sami HARJUN NUORISOTALON KORJAUS- JA KÄYTTÖSUUNNITELMA

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 31.08.2021 § 406

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 24.08.2021 § 100

§ 132

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Tuomas Rantasen ym. asukastalojen kehittämistä kos- kevasta valtuustoaloitteesta

HEL 2021-005020 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti yksimielisesti panna asian
pöydälle Shawn Huffin ehdotuksesta.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Outi Sivonen, projektiasiantuntija, puhelin: 310 36887
outi.sivonen(a)hel.fi
Reetta Sariola, kehittämissyksikön päällikkö, puhelin: 310 32987
reetta.sariola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 21.04.2021 Rantanen Tuomas Aloite asukastalojen
kehittämiseksi – pilotteina Asukastalo Ankkuri ja Pitäjänmäen uusi asu-
kastalo

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Tuomas Rantanen ehdottaa valtuustoaloitteessaan, että kaupunki laatii sekä kaupungin että järjestöjen ylläpitämiä asukastaloja koskevan kehitysohjelman, jossa selvitetään, miten asukastalojen toimintaa voitaisiin vahvistaa yhdistämällä erilaisia kaupungin omia ja järjestöjen tuottamia toimintoja sekä yksityisten toimijoiden tuottamia palveluita. Samalla ehdotetaan arvioitavan, miten asukastalot ovat saavutettavissa eri kaupunginosissa ja onko tässä korjattavia aukkoja. Piloteiksi aloitteessa nostetaan Asukastalo Ankkuri ja Pitäjänmäkeen ehdotettu asukastalo.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei kannata erillistä kehittämissuunnitelmaa tai selvitystä asukastaloista vaan näkee, että asukastalokokonaisuutta tulee selvittää ensisijaisesti osana sote-uudistuksen valmistelua. Sote-uudistuksen voimaantulon jälkeen lautakunta suosittelee kokonaisuuden kehittämistä yhdessä toimijakentän kanssa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että asukastaloja ja -tiloja on aloitteen mukaisesti tärkeää kehittää kohti monialaista ja sektorirajat ylittävää yhteistyötä. Asukastalojen ja -tilojen kokonaisuuteen kuuluu kuitenkin laaja joukko erilaisia toimijoita. Kuten aloitteessa todetaan, kaupungin ylläpitämien asukastalojen lisäksi on asukastiloja, joiden toiminnasta vastaavat pääosin asukasjärjestöt ja jotka saavat yleensä toimintaansa tukea asukasosallisuuden tarkoitettuista määrärahoista. Toiminnan lähtökohdat ja resurssit ovat siis eri toimintamuodoissa erilaiset.

Kaupungin ylläpitämän asukastalotoiminnan järjestämistä selvitetään parhaillaan yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä sosiaali- ja terveystoimialan kesken osana sote-uudistuksen valmistelua. Selvityksen tavoitteena on löytää kestävä malli asukastalotoiminnan sekä joidenkin muiden kolmannen sektorin rajapinnoilla olevien toimintojen järjestämiseen sote-uudistuksen jälkeen. Selvitys koskee myös mm. järjestöyhteistyötä sekä sosiaali- ja terveystoimialan järjestöavustuksia. Kaupungin asukastalotoiminnan tuleva kehittäminen on hyvä yhdistää sote-uudistuksen toimeenpanoon liittyviin uudistuksiin.

Kaupungin avustuksia saavien eli järjestöjen ylläpitämien asukastalojen ja -tilojen kokonaisuuden kehittäminen ja arvioiminen tulee tehdä yhteistyössä asukastiloja ylläpitävien toimijoiden kanssa, sillä kaupunki ei lähtökohtaisesti voi koordinoita tai ohjata kolmannen sektorin ylläpitämää toimintaa. Kaupungin avustamien asukastilojen kokonaisuuden kehittäminen on hyvä kytkeä kaupungin ylläpitämien asukastalojen kehittämiseen kuitenkin kaupungin ja järjestöjen ylläpitämien tilojen ominaispiirteet huomioiden. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta korostaa, että järjestövetoiset asukastilat syntyvät alueen asukkaiden aloitteesta ja tarpeesta ja niillä tulee olla mahdollisuus järjestää toiminta parhaaksi näkemällään tavalla. Kaupungin alueet ovat erilaisia ja eri alueiden asukkailla on erilaisia tarpeita, mikä tulee ottaa huomioon kehittämisessä. Toiminta on lisäksi pääsääntöisesti vapaaehtoisuuteen pohjautuvaa. Sekä kaupungin että järjestöjen ylläpitämien asukastilojen toiminnan keskiössä ovat osallisuus ja vertaistoiminta.

Kuten aloitteessa todetaan, monitahoinen toiminta lisää kansalaisten kohtaamista, hyödyntää tiloja tehokkaasti ja se voi myös vähentää toimijoiden tiloista maksaman vuokran osuutta. Molempien kokonaisuuk-

07.09.2021

sien kehittämisessä on myös tärkeää ottaa huomioon kunkin alueen tarpeet ja ominaispiirteet sekä muu palveluverkko.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt 30.9.2021 mennessä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle Tuomas Rantasen ja 21:n muun valtuutetun asukastalojen kehittämistä koskevasta valtuustoaloitteesta.

Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Valtuustoaloitteesta on pyydetty lausuntoa myös osallisuus- ja neuvontayksiköltä, sosiaali- ja terveyslautakunnalta sekä kaupunkiympäristölautakunnan rakennetun ympäristön ja yleisten alueiden jaostolta.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Outi Sivonen, projektiasiantuntija, puhelin: 310 36887
outi.sivonen(a)hel.fi
Reetta Sariola, kehittämissyksikön päällikkö, puhelin: 310 32987
reetta.sariola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 21.04.2021 Rantanen Tuomas Aloite asukastalojen kehittämiseksi – pilotteina Asukastalo Ankkuri ja Pitäjänmäen uusi asukastalo

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 31.08.2021 § 169

Sosiaali- ja terveyslautakunta 17.08.2021 § 145

§ 133

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran ym. valtuustoaloitteesta koskien kaupungin toiminta-avustusta saavien yhteisöjen eettisiä periaatteita avustuksen saamisen edellytyksenä

HEL 2021-005587 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta jakaa valtuutettu Karhuvaaran näkemyksen eettisten periaatteiden merkityksestä avustusten myöntämisen perusteena. Lautakunta ei kuitenkaan tue aloitteen esitystä edellyttää yhteisöiltä omien eettisten periaatteiden laatimista ja olemassaoloa sekä niiden omavalvontasuunnitelmaa avustushakemuksissa avustuksen myöntämisen yhtenä edellytyksenä. Lautakunta kuitenkin näkee avustusta saavien yhteisöjen toiminnan eettisyyden tukemisen ja seuraamisen tärkeänä.

Helsingin kaupunki saa vuositasolla noin 3 000 – 3 500 avustushakemusta. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan avustusten piirissä on hyvin moninainen joukko yhteisöjä. On vakiintuneita toimijoita, joilla on ammattimaista toimintaa ja työntekijöitä. Toisaalta on myös merkittävä joukko yhteisöjä, joiden toiminta nojaa täysin vapaaehtoistyöhön. Resurssit siis vaihtelevat toimijoiden joukossa paljon. Kaikkien yhteisöjen on kuitenkin laadittava asiakirjat, joita edellytetään esimerkiksi avustusten käytön selvityksen osalta ja osana yhdistystoimintaa. Osaltaan näiden asiakirjojen kautta on mahdollista seurata toiminnan eettisyyttä. Monilla toimijoilla on myös käytössä omia periaatteita ja suunnitelmia, joilla toiminnan eettisyyttä voidaan kehittää ja seurata.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on valmisteltu vuodesta 2020 lähtien toimialan yhteisiä avustettavan toiminnan eettisiä periaatteita. Periaateluonnos on syntynyt toimialan yhteisen valmistelun tuloksena ja se perustuu Helsingin kaupungin eettisiin periaatteisiin. Luonnoksen käsittely toimijakentän kanssa on aloitettu keväällä ja sitä jatketaan syksyllä 2021. Periaatteista ja niiden käyttämisestä päätetään osana toimialan palvelustrategiaa vuoden 2021 aikana. Toimijoita tuetaan vuoden 2022 aikana eettisten periaatteiden soveltamisessa ja huomioimisessa esimerkiksi tiedottamalla ja tarjoamalla koulutussisältöjä. Avustushauissa hakijoilta aiotaan edellyttää sitoutumista toimialan eettisiin periaatteisiin kaikissa avustustilaisissa ja hakemuksissa vuoden 2023 alusta lähtien.

Nuorisotoiminnan avustuksissa toiminnan eettisyyttä on seurattu osittain erilaisin tavoin riippuen yhteisön toiminnasta ja resursseista sekä avustusmuodosta. Suurin osa nuorisajaoston toiminta-avustusten piirissä olevista yhdistyksistä perustuu täysin vapaaehtoistyöhön. Kaikkien toiminta-avustusta saavien yhdistysten toiminnan eettisyyttä on seurattu avustuksen käytön selvityksissä esimerkiksi tilinpäätösten ja toimintakertomusten kautta. Isommat nuorisjärjestöt voivat hakea myös nuorisajaoston palkkausavustusta, jonka valmistelussa tehdään kolmen vuoden välein yhdistysten toiminnan ja tulosten laaja arviointikierros. Arvioinnissa on seurattu toiminnan eettisyyttä ja sitä, millä keinoilla yhteisö itse toteuttaa ja kehittää toimintansa eettisyyttä.

Kulttuurin avustusten osalta arviointiperusteissa on tarkasteltu muiden asioiden ohella myös toiminnan monimuotoisuutta ja tasa-arvoa, säävutettavuutta ja osallisuutta. Lisäksi arviointiperusteisiin on kuulunut myös kyky arvioida omaa toimintaa ja sen reflektointia. Kaikkia arviointiperusteita ei ole ollut välttämätöntä täyttää, mutta avustussummien kasvaessa yhä useampien arviointiperusteiden on täytyttävä.

Myös liikunnan avustuksissa toiminnan eettisyyttä on painotettu jo aiemmin. Vuodesta 2016 alkaen liikunnan avustusperiaatteisiin on kuulunut kriteeri, jonka mukaan avustusta saavien seurojen edellytetään noudattavan hyvän hallintotavan sekä Reilun Pelin (liikuntajärjestöjen yhteinen kuvaus liikunnan ja urheilun hyvästä toiminnasta) omassa toiminnassaan. Liikuntapalvelu on käynyt keskustelua Suomen Olympiakomitean kanssa vastuullisen seuratoiminnan edistämisestä helsinkiläisissä seuroissa esim. koulutuksen ja neuvonnan keinoin. Olympiakomitea on yhdessä lajiliittojen kanssa mm. laatinut urheiluyhteisön yhteisen vastuullisuusohjelman vuosille 2020–2024, tavoitteena vahvistaa vastuullisia toimintatapoja urheiluyhteisössä. Liikuntapalvelu tiedottaa helsinkiläisiä seuroja mm. Olympiakomitean vastuullisuusklinikoista sekä vastuullisen valmentajan verkkokurssi-kokonaisuudesta.

Lisäksi koko toimialan avustuksen saajista valikoituu vuosittain joukko sekä isoja että pienempiä yhteisöjä tilinpidontarkastukseen, jossa etenkin talouden ja hallinnon eettisyyttä seurataan.

Avustuksen myöntäjän ja saajan suhde perustuu aina olennaisesti luottamukseen. Vastuu toiminnan eettisyydestä on ensisijaisesti toimijalla itsellään. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala edistää avustettavan toiminnan eettisyyttä seurannalla ja tukemalla avustuksen saajia toiminnan eettisyyden kehittämisessä.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

07.09.2021

Lisätiedot

Taina Korell, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi

Veikko Kunnas, kulttuurin edistämisen päällikkö, puhelin: 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi

Markku Toivonen, kumppanuuspäällikkö, puhelin: 310 89053
markku.toivonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 05.05.2021 Karhuvaara Arja Kaupungin toiminta-avustusta saavien yhteisöjen eettiset periaatteet avustuksen saamisen edellytyks

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle 30.9.2021 mennessä valtuutettu Arja Karhuvaaran ja neljän muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien sitä, että kaupungilta toiminta-avustusta hakevilta yhteisöiltä edellytettäisiin omia eettisiä periaatteita avustuksen saamisen ehtona. Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Valtuustoaloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kasvatus- ja koulutuslautakunnalta, kaupunkiympäristölautakunnalta, sosiaali- ja terveyslautakunnalta sekä pelastuslautakunnalta.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Taina Korell, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi

Veikko Kunnas, kulttuurin edistämisen päällikkö, puhelin: 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi

Markku Toivonen, kumppanuuspäällikkö, puhelin: 310 89053
markku.toivonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 05.05.2021 Karhuvaara Arja Kaupungin toiminta-avustusta saavien yhteisöjen eettiset periaatteet avustuksen saamisen edellytyks

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Pelastuslautakunta 24.08.2021 § 36

§ 134

**Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
valtuutettu Katju Aron ym. nuorten häirintäyhteyskanavan perusta-
mista koskevasta valtuustoaloitteesta**

HEL 2021-005579 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että nuorten avun saamisen varmistaminen häirintä-, ahdistelu- ja kiusaamistilanteissa on erittäin tärkeää. Helsingissä, nuortenkin määrältään suuressa kaupungissa, erillisen häirintäyhteyskanavan tai häirintäyhteyshenkilön tehtävän perustamisen sijaan olisi kuitenkin huolehdittava kaikkien nuoria kohtaavien työntekijöiden osaamisen kehittämisestä sopivan avun saamiseksi häirintä-, ahdistelu- ja kiusaamistilanteissa. Tämän varmistamiseksi olisi myös tärkeää, että nuorille suunnatuissa tapahtumissa ja tilaisuuksissa voisi olla käytettävissä häirintäyhteyshenkilöt. Nuorisopalveluissa jatketaan häirintäyhteyshenkilöille vaadittavan koulutuksen tilanteen selvittämistä ja pyritään hyödyntämään nykyistä, jo tarjolla olevaa koulutusta. Jollei hyödynnettävissä olevaa häirintäyhteyshenkilöiden koulutusta ole, toimitaan aloitteellisesti koulutuksen löytämisen ja rakentamisen suhteen.

Häirintä, ahdistelu ja kiusaaminen heikentävät nuorten hyvinvointia ja ovat riski mielenterveydelle. Nuorten mielen hyvinvoinnin edistäminen onkin Helsingin hyvinvointisuunnitelman keskeisiä tavoitteita, joissa kaupungilla on meneillään useita kehittämistoimenpiteitä.

Nuorten mielenterveyspalveluketjujen kehittämistyössä henkilöstön osaamista vahvistetaan kaikkien nuoria kohtaavien toimialojen yhteistyönä. Kuluvana vuonna otetaan käyttöön muun muassa toimialojen yhteisen huolen tunnistamisen ja puheeksi oton väline, CA (Common Approach) -malli sekä oppilashuollossa on kehitetty matalan kynnyksen malli, jossa apua ja tukea pyritään esisijaisesti tarjoamaan koulussa. Mielenterveysongelmiin liittyvää varhaista tukea ja perustason hoitoa vahvistetaan lisäämällä näyttöön perustuvien psykososiaalisten interventioiden käyttöä esimerkiksi kouluterveydenhuollossa sekä oppilashuollon psykologi- ja kuraattoripalveluissa. Nuorten mielenterveyspalveluja on vahvistettu lisäämällä nuorisooaseman resursseja sekä perustamalla kaksi matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupiste Mieppiä.

Nuoren hyvinvointi rakentuu monessa eri kehitysympäristössä, eikä sitä voida ratkaista yhden ammattikunnan tai toimialan näkökulmasta. Näin

ollen myös eri toimijoilla tulee olla valmiuksia tunnistaa huolia, auttaa nuorta sekä osata ohjata tarvittaessa vahvemman avun piiriin. Lasten ja nuorten mielenterveyden palveluketjuja onkin valmisteltu laajassa yhteistyössä kaupungin toimialojen ja HUS:n kanssa. Palveluketju on toimijoiden yhteinen työkalu, jolla varmistetaan poikkihallinnollinen yhteistyö palveluketjun johtamisessa, ennaltaehkäisevän tuen tarjoamisessa sekä lasten ja nuorten mielenterveyden hoidossa.

Kiusaamisen estämiseksi ja siihen puuttumiseksi on kaupungilla parhaillaan käynnissä KV013 -kiusaamisen vastainen ohjelma. KVO13 on 13-kohtainen ohjelma, johon on kerätty keinoja kiusaamista vastaan. Se on työkalupakki kiusaamisen ennaltaehkäisyyn, puuttumiseen ja jälkihoitoon. Sen tarkoituksena on auttaa tunnistamaan kiusaaminen ja opettaa reagoimaan siihen oikein. Tavoite on tehdä kiusaamisen vastaisesta ohjelmasta koko kaupungin yhteinen asia.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalvelut on viime vuosina tehnyt useita toimenpiteitä nuorten seksuaalisen häirinnän ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi nuorisotyössä. Nuorisotyöntekijäitä on koulutettu yhteistyössä Nuorten Exitin, poliisin, Väestöliiton, Pelastakaa Lapset ry:n sekä valtakunnallisen nuorisolan kehittämiskeskus Koordinaatin Groomingin tunnistaminen ja ennaltaehkäisy nuorisotyössä -hankkeen kanssa. Nuorisotyön tueksi on julkaistu myös opas seksuaalisen kaltoinkohtelun ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi nuorisotyössä. Lisäksi nuorisotiloilla on toteutettu teeman liittyvä julistekampanja suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Kampanjalla muistutettiin nuoria niin omien rajojen kuin toisten koskemattomuuden tärkeydestä. Lisäksi nuorisopalvelut on ollut yhteistyössä myös Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan groomingin vastaisessa ”Turvallisesti mediasa ja maailmalla – lapsiin ja nuoriin kohdistuvien seksuaalirikosten ehkäisy (ml. grooming)”-hankkeessa, jonka tiimoilta on tulossa saataville virtuaalivalmennusta nuorten parissa työskenteleville kaupungin työntekijöille. Pelastakaa Lapset ry:n Nettivihje-palvelussa voi ilmoittaa laittomaksi epäilemästä lapsen houkuttelusta seksuaalisiin tarkoituksiin ja seksuaaliväkivaltaan liittyvästä materiaalista.

Helsingin kaupungin nuorisopalvelut koordinoi valtakunnallista digitaalisen nuorisotyön osaamiskeskusta, jonka tehtävänä on vuosina 2020–23 muun muassa vahvistaa nuorisotyöntekijöiden osaamista ja tietoisuutta digitaalisen median mahdollisuuksista ja riskeistä sekä tukea hallinnonalojen välistä koordinaatiota nuorten somehoukuttelun ehkäisemiseksi. Aihe tulee olemaan esillä Helsingin kaupungin nuorisotyössä myös jatkossa.

Verkkomaailmassa tapahtuvan kiusaamisen ja häirinnän estämiseen paneudutaan Helsingin kaupungin nuorisopalveluiden koordinoimassa

valtakunnallisessa Non-toxic – syrjimätön pelikulttuuri -hankkeessa (2017–2021). Non-toxic-hankkeessa nuorten pelikulttuuria ja pelitoimintaa kehitetään edelleen kaikille avoimeksi ja turvalliseksi, vihapuheesta ja häirinnästä vapaaksi.

Lasten ja nuorten turvallisuuteen tulee kiinnittää huomiota kaikessa kaupungin toiminnassa. Helsingin kaupungilla on useita matalan kynnyksen kohtaamispalveluita ja nuorisotiloja, joista voi saada tukea ja palveluohjausta nuorisotyöntekijöiltä päivä- ja ilta-aikaan. Nuorisotyötä tehdään enenevässä määrin myös monenlaisissa digitaalisissa toimintaympäristöissä. Korona-aika on lisännyt eri kanavia nuorisotyöntekijöiden tavoittamiseksi ja näin tuonut nuorille uusia keskustelumahdollisuuksia turvallisen aikuisen kanssa matalalla kynnyksellä. Nuorisopalveluiden nuoriso-ohjaajat aloittivat vuoden 2020 keväällä myös päivystämisen Mieli ry:n suositussa Sekasin Chat -palvelussa.

Nuorisopalvelut kohdentaa voimavaroja heikommissa olevien nuorten tueksi ja työtä tehdään siellä, missä sitä eniten tarvitaan. Enemmän tukea tarvitseville nuorille tarjotaan yksilöllistä tukea, monipuolista kunkin nuoren tilannetta tukevaa toimintaa sekä tarvittaessa ohjausta sopivan avun piiriin. Viime vuosina nuorisopalveluissa on lisätty resursseja etsivään ja jalkautuvaan nuorisotyöhön, jotka osaltaan ehkäisevät syrjäytymistä ja lisäävät turvallisuutta Helsingissä. Jalkautuva nuorisotyö jalkautuu päivittäin puistoihin, kauppakeskuksiin, rautatieasemalle sekä muihin nuorten suosimiin ajanviettopaikkoihin ja on näin läsnä nuorten keskuudessa ja heidän tukena.

Helsingin kaupunki on avannut Nuorten chatti -palvelun 16–29-vuotiaille helsinkiläisille. Nuorten chatissa nuori pääsee keskustelemaan tilanteestaan ammattilaisen kanssa ja tarpeen vaatiessa mietitään nuorelle yhdessä hänelle sopiva palvelu. Chatissa nuoria palvelevat sekä sosiaali- että terveysalan ammattilaiset. Nuori voi matalalla kynnyksellä kysyä mieltään askarruttavista asioista kuten omasta terveydestään, mielenterveysasioista, päihteistä ja kiusaamisesta kuin myös työhön ja opiskeluun tai ihmissuhteisiin liittyvistä asioista tai vain aloittaa keskustelun ilman tiettyä aihetta. Nuorille ei ollut aiemmin omaa sähköistä viranomaischattia etenkin sosiaali- ja terveysasioissa, joten se muodostaakin yhdessä Nuorten sote -verkkosivujen kanssa aidosti helsinkiläisiä nuoria palvelevan kokonaisuuden. www.hel.fi/nuoret

Helsingissä nuorisojärjestöt tuottavat nuorille monenlaisia matalan kynnyksen kohtaamispalveluita, joita kaupunki myös tukee muun muassa avustuksin. Esimerkkinä tästä on muun muassa Aseman Lapset ry:n ylläpitämä Walkers-kahvilatoiminta, joka on kaikille 13–17-vuotiaille nuorille tarkoitettu kohtaamis- ja ajanviettopaikka, jossa voi tavata turvallisia aikuisia.

Aloitteessa ehdotettua häirintäyhteyshenkilömallia on valtuustopöytäkirjan (2018) pohjalta selvitetty ja pilotoitu Helsingin kaupungilla vuonna 2020. Kyseessä oli kuitenkin henkilöstön häirintäyhteyshenkilötoiminta, ei asukkaille tai esimerkiksi nuorille suunnattu. Pilotissa eri toimialoilta koulutettiin 14 henkilöä häirintäyhteyshenkilöiksi vuoden 2019 lopussa ja he toimivat tehtävässään vuoden ajan. Häirintään liittyvät työntekijöiden yhteydenotot olivat vähäisiä ja pilotin jälkeen toimintaa ei sellaisenaan jatkettu. Tarpeelliseksi todettiin sen sijaan, että jatketaan työsuojelutoimijoiden ja hr-ammattilaisten osaamisen kehittämistä häirintään liittyvissä asioissa.

Häirintäyhteyshenkilötoimintaa toteutetaan esimerkiksi järjestöissä ja oppilaitoksissa ja erilaisissa tapahtumissa. Häirintäyhteyshenkilötoiminnan tarve on näkynyt myös nuorisopalvelukokonaisuuden Non-toxic-hankkeen aikana: sille on tarvetta, mutta toimiakseen se vaatii, että häirintäyhteyshenkilöille on oltava tehtävään sopivaa perehdytystä ja koulutusta. Ilman tarvittavaa koulutusta esimerkiksi tapahtumiin ei saada häirintäyhteyshenkilöitä. Tällaista ei juuri ole tarjolla nuorisotyön kentällä. Non-toxic-hankkeessa tilannetta on selvitetty ja todettu, että koulutuksen rakentaminen häirintäyhteyshenkilöille pelitapahtumissa toimimista varten on tarpeen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että nuoria koskevan aloitteen kohdalla olisi tärkeää, että lausunto pyydetäisiin myös kaupungin nuorisoneuvostolta.

Käsittely

Vastaehdotus 1:

Veronika Honkasalo: Lisätään lausunnon loppuun:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että nuoria koskevan aloitteen kohdalla olisi tärkeää, että lausunto pyydetäisiin myös kaupungin nuorisoneuvostolta.

Kannattaja: Hilikka Ahde

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Veronika Honkasalon vastaehdotuksen 1 yksimielisesti.

Vastaehdotus 2:

Veronika Honkasalo: Muutetaan ensimmäinen kappale seuraavasti:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että nuorten avun saamisen varmistaminen kaupungin omien palveluiden häirintä-, ahdistelu- ja kiusaamistilanteissa on erittäin tärkeää. Tällä hetkellä kaupungissa ei ole yhtä tahoa, joka ottaisi vastuun siitä, jos nuori kokee, ettei hänen häirin-

täkokemustaan oteta vakavasti, vaikka hän olisi ottanut yhteyttä eri palveluihin. Lautakunta pitää tärkeänä, että kaupungin palveluissa vahvistetaan kykyä tunnistaa aikaisempaa paremmin tilanteet, joissa nuori ei ole yrityksistä huolimatta saanut asianmukaista tukea, ja selvittää tarpeelliset toimenpiteet tämän ehkäisemiseksi. Helsingissä, nuortenkin määrältään suuressa kaupungissa, erillisen häirintäyhteyskanavan tai häirintäyhteys henkilön tehtävän perustamisen selvittämisen lisäksi olisi myös huolehdittava kaikkien nuoria kohtaavien työntekijöiden osaamisen kehittämisestä sopivan avun saamiseksi häirintä-, ahdistelu- ja kiusaamistilanteissa. Tämän varmistamiseksi olisi myös tärkeää, että nuorille suunnatuissa tapahtumissa ja tilaisuuksissa voisi olla käytettävissä häirintäyhteys henkilöt. Nuorisopalveluissa jatketaan häirintäyhteys henkilöille vaadittavan koulutuksen tilanteen selvittämistä ja pyritään hyödyntämään nykyistä, jo tarjolla olevaa koulutusta. Jollei hyödynnettävissä olevaa häirintäyhteys henkilöiden koulutusta ole, toimitaan aloitteellisesti koulutuksen löytämisen ja rakentamisen suhteen.

Kannattaja: Hilikka Ahde

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotuksen 2 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 8

Outi Alanko-Kahiluoto, Joel Harkimo, Shawn Huff, Heimo Laaksonen, Teija Makkonen, Dani Niskanen, Nina Suomalainen, Tuomas Tuomi-Nikula

Ei-äännet: 5

Hilikka Ahde, Mahad Ahmed, Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Eeva Kärkkäinen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 5.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Sini Perho, suunnittelija, puhelin: 310 71596

07.09.2021

sini.perho(a)hel.fi
Tiina Nurmi, suunnittelija, puhelin: 310 89121
tiina.nurmi(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Katju Aron aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että nuorten avun saamisen varmistaminen häirintä-, ahdistelu- ja kiusaamistilanteissa on erittäin tärkeää. Helsingissä, nuortenkin määrältään suuressa kaupungissa, erillisen häirintäyhteyskanavan tai häirintäyhteyshenkilön tehtävän perustamisen sijaan olisi kuitenkin huolehdittava kaikkien nuoria kohtaavien työntekijöiden osaamisen kehittämisestä sopivan avun saamiseksi häirintä-, ahdistelu- ja kiusaamistilanteissa. Tämän varmistamiseksi olisi myös tärkeää, että nuorille suunnatuissa tapahtumissa ja tilaisuuksissa voisi olla käytettävissä häirintäyhteyshenkilöt. Nuorisopalveluissa jatketaan häirintäyhteyshenkilöille vaadittavan koulutuksen tilanteen selvittämistä ja pyritään hyödyntämään nykyistä, jo tarjolla olevaa koulutusta. Jollei hyödynnettävissä olevaa häirintäyhteyshenkilöiden koulutusta ole, toimitaan aloitteellisesti koulutuksen löytämisen ja rakentamisen suhteen.

Häirintä, ahdistelu ja kiusaaminen heikentävät nuorten hyvinvointia ja ovat riski mielenterveydelle. Nuorten mielen hyvinvoinnin edistäminen onkin Helsingin hyvinvointisuunnitelman keskeisiä tavoitteita, joissa kaupungilla on meneillään useita kehittämistoimenpiteitä.

Nuorten mielenterveyspalveluketjujen kehittämistyössä henkilöstön osaamista vahvistetaan kaikkien nuoria kohtaavien toimialojen yhteistyönä. Kuluvana vuonna otetaan käyttöön muun muassa toimialojen yhteisen huolen tunnistamisen ja puheeksi oton väline, CA (Common Approach) -malli sekä oppilashuollossa on kehitetty matalan kynnyksen malli, jossa apua ja tukea pyritään esisijaisesti tarjoamaan koulussa. Mielenterveysongelmiin liittyvää varhaista tukea ja perustason hoitoa vahvistetaan lisäämällä näyttöön perustuvien psykososiaalisten interventioiden käyttöä esimerkiksi kouluterveydenhuollossa sekä oppilashuollon psykologi- ja kuraattoripalveluissa. Nuorten mielenterveyspalveluja on vahvistettu lisäämällä nuorisosoasian resursseja sekä perustamalla kaksi matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupiste Mieppiä.

Nuoren hyvinvointi rakentuu monessa eri kehitysympäristössä, eikä sitä voida ratkaista yhden ammattikunnan tai toimialan näkökulmasta. Näin ollen myös eri toimijoilla tulee olla valmiuksia tunnistaa huolia, auttaa nuorta sekä osata ohjata tarvittaessa vahvemman avun piiriin. Lasten ja nuorten mielenterveyden palveluketjuja onkin valmisteltu laajassa yhteistyössä kaupungin toimialojen ja HUS:n kanssa. Palveluketju on toimijoiden yhteinen työkalu, jolla varmistetaan poikkihallinnollinen yhteistyö palveluketjun johtamisessa, ennaltaehkäisevän tuen tarjoamisessa sekä lasten ja nuorten mielenterveyden hoidossa.

Kiusaamisen estämiseksi ja siihen puuttumiseksi on kaupungilla parhaillaan käynnissä KV013 -kiusaamisen vastainen ohjelma. KVO13 on 13-kohtainen ohjelma, johon on kerätty keinoja kiusaamista vastaan. Se on työkalupakki kiusaamisen ennaltaehkäisyyn, puuttumiseen ja jälkihoitoon. Sen tarkoituksena on auttaa tunnistamaan kiusaaminen ja opettaa reagoimaan siihen oikein. Tavoite on tehdä kiusaamisen vastaisesta ohjelmasta koko kaupungin yhteinen asia.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalvelut on viime vuosina tehnyt useita toimenpiteitä nuorten seksuaalisen häirinnän ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi nuorisotyössä. Nuorisotyöntekijäitä on koulutettu yhteistyössä Nuorten Exitin, poliisin, Väestöliiton, Pelastakaa Lapset ry:n sekä valtakunnallisen nuorisotalon kehittämiskeskus Koordinaatin Groomingin tunnistaminen ja ennaltaehkäisy nuorisotyössä -hankkeen kanssa. Nuorisotyön tueksi on julkaistu myös opas seksuaalisen kaltoinkohtelun ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi nuorisotyössä. Lisäksi nuorisotiloilla on toteutettu teeman liittyvä julistekampanja suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Kampanjalla muistutettiin nuoria niin omien rajojen kuin toisten koskemattomuuden tärkeydestä. Lisäksi nuorisopalvelut on ollut yhteistyössä myös Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan groomingin vastaisessa ”Turvallisesti mediasa ja maailmalla – lapsiin ja nuoriin kohdistuvien seksuaalirikosten ehkäisy (ml. grooming)”-hankkeessa, jonka tiimoilta on tulossa saataville virtuaalivalmennusta nuorten parissa työskenteleville kaupungin työntekijöille. Pelastakaa Lapset ry:n Nettivihje-palvelussa voi ilmoittaa laittomaksi epäilemästä lapsen houkuttelusta seksuaalisiin tarkoituksiin ja seksuaaliväkivaltaan liittyvästä materiaalista.

Helsingin kaupungin nuorisopalvelut koordinoi valtakunnallista digitaalisen nuorisotyön osaamiskeskusta, jonka tehtävänä on vuosina 2020–23 muun muassa vahvistaa nuorisotyöntekijöiden osaamista ja tietoisuutta digitaalisen median mahdollisuuksista ja riskeistä sekä tukea hallinnonalojen välistä koordinaatiota nuorten somehoukuttelun ehkäisemiseksi. Aihe tulee olemaan esillä Helsingin kaupungin nuorisotyössä myös jatkossa.

Verkkomaailmassa tapahtuvan kiusaamisen ja häirinnän estämiseen paneudutaan Helsingin kaupungin nuorisopalveluiden koordinoimassa valtakunnallisessa Non-toxic – syrjimätön pelikulttuuri -hankkeessa (2017–2021). Non-toxic-hankkeessa nuorten pelikulttuuria ja pelitoimintaa kehitetään edelleen kaikille avoimeksi ja turvalliseksi, vihapuheesta ja häirinnästä vapaaksi.

Lasten ja nuorten turvallisuuteen tulee kiinnittää huomiota kaikessa kaupungin toiminnassa. Helsingin kaupungilla on useita matalan kynnyksen kohtaamispalveluita ja nuorisotiloja, joista voi saada tukea ja palveluohjausta nuorisotyöntekijöiltä päivä- ja ilta-aikaan. Nuorisotyötä tehdään enenevässä määrin myös monenlaisissa digitaalisissa toimintaympäristöissä. Korona-aika on lisännyt eri kanavia nuorisotyöntekijöiden tavoittamiseksi ja näin tuonut nuorille uusia keskustelumahdollisuuksia turvallisen aikuisen kanssa matalalla kynnyksellä. Nuorisopalveluiden nuoriso-ohjaajat aloittivat vuoden 2020 keväällä myös päivystämisen Mieli ry:n suositussa Sekasin Chat -palvelussa.

Nuorisopalvelut kohdentaa voimavaroja heikommassa olevien nuorten tueksi ja työtä tehdään siellä, missä sitä eniten tarvitaan. Enemmän tukea tarvitseville nuorille tarjotaan yksilöllistä tukea, monipuolista kunkin nuoren tilannetta tukevaa toimintaa sekä tarvittaessa ohjausta sopivan avun piiriin. Viime vuosina nuorisopalveluissa on lisätty resursseja etsivään ja jalkautuvaan nuorisotyöhön, jotka osaltaan ehkäisevät syrjäytymistä ja lisäävät turvallisuutta Helsingissä. Jalkautuva nuorisotyö jalkautuu päivittäin puistoihin, kauppakeskuksiin, rautatieasemalle sekä muihin nuorten suosimiin ajanviettopaikkoihin ja on näin läsnä nuorten keskuudessa ja heidän tukena.

Helsingin kaupunki on avannut Nuorten chatti -palvelun 16–29-vuotiaille helsinkiläisille. Nuorten chatissa nuori pääsee keskustelemaan tilanteestaan ammattilaisen kanssa ja tarpeen vaatiessa mietitään nuorelle yhdessä hänelle sopiva palvelu. Chatissa nuoria palvelevat sekä sosiaali- että terveysalan ammattilaiset. Nuori voi matalalla kynnyksellä kysyä mieltään askarruttavista asioista kuten omasta terveydestään, mielenterveysasioista, päihteistä ja kiusaamisesta kuin myös työhön ja opiskeluun tai ihmissuhteisiin liittyvistä asioista tai vain aloittaa keskustelun ilman tiettyä aihetta. Nuorille ei ollut aiemmin omaa sähköistä viranomaischattia etenkin sosiaali- ja terveysasioissa, joten se muodostaakin yhdessä Nuorten sote -verkkosivujen kanssa aidosti helsinkiläisiä nuoria palvelevan kokonaisuuden. www.hel.fi/nuoret

Helsingissä nuorisojärjestöt tuottavat nuorille monenlaisia matalan kynnyksen kohtaamispalveluita, joita kaupunki myös tukee muun muassa avustuksin. Esimerkkinä tästä on muun muassa Aseman Lapset ry:n ylläpitämä Walkers-kahvilatoiminta, joka on kaikille 13–17-vuotiaille nuorille.

rille tarkoitettu kohtaamis- ja ajanviettopaikka, jossa voi tavata turvallisia aikuisia.

Aloitteessa ehdotettua häirintäyhteyshenkilömallia on valtuustopöytäkirjan (2018) pohjalta selvitetty ja pilotoitu Helsingin kaupungilla vuonna 2020. Kyseessä oli kuitenkin henkilöstön häirintäyhteyshenkilötoiminta, ei asukkaille tai esimerkiksi nuorille suunnattu. Pilotissa eri toimialoilta koulutettiin 14 henkilöä häirintäyhteyshenkilöiksi vuoden 2019 lopussa ja he toimivat tehtävässään vuoden ajan. Häirintään liittyvät työntekijöiden yhteydenotot olivat vähäisiä ja pilotin jälkeen toimintaa ei sellaisenaan jatkettu. Tarpeelliseksi todettiin sen sijaan, että jatketaan työsuojelutoimijoiden ja hr-ammattilaisten osaamisen kehittämistä häirintään liittyvissä asioissa.

Häirintäyhteyshenkilötoimintaa toteutetaan esimerkiksi järjestöissä ja oppilaitoksissa ja erilaisissa tapahtumissa. Häirintäyhteyshenkilötoiminnan tarve on näkynyt myös nuorisopalvelukokonaisuuden Non-toxic-hankkeen aikana: sille on tarvetta, mutta toimiakseen se vaatii, että häirintäyhteyshenkilöille on oltava tehtävään sopivaa perehdytystä ja koulutusta. Ilman tarvittavaa koulutusta esimerkiksi tapahtumiin ei saada häirintäyhteyshenkilöitä. Tällaista ei juuri ole tarjolla nuorisotyön kentällä. Non-toxic-hankkeessa tilannetta on selvitetty ja todettu, että koulutuksen rakentaminen häirintäyhteyshenkilöille pelitapahtumissa toimimista varten on tarpeen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt 15.9.2021 mennessä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa Katju Aron ja 31 muun valtuutetun aloitteesta, jossa esitetään Helsinkiin uuden yhteydenottotavan, häirintäyhteyshenkilökanavan, luomista nuorten kokemaan häirintään, ahdisteluun ja kiusaamiseen liittyen. Aloite on kokonaisuudessaan liitteenä.

Valtuustoaloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kasvatus- ja koulutuslautakunnalta sekä sosiaali- ja terveystieteiden lautakunnalta.

Lausuntoa ei voi aikataulusyistä panna pöydälle enää tässä kokouksessa.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Sini Perho, suunnittelija, puhelin: 310 71596
sini.perho(a)hel.fi
Tiina Nurmi, suunnittelija, puhelin: 310 89121
tiina.nurmi(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Katju Aron aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 24.08.2021 § 280

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 24.08.2021 § 101

Sosiaali- ja terveyslautakunta 17.08.2021 § 150

§ 135

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Atte Harjanteen ym. valtuustoaloitteesta koskien purettavien kiinteistöjen taidekäytön edistämiseksi Helsingissä

HEL 2021-006759 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa aloitteen esitystä koskien purettavien kiinteistöjen taidekäytön edistämistä Helsingissä.

Aloitteentekijät ovat osuneet ajankohtaiseen ilmiöön, joka liittyy tilojen koko elinkaaren hyödyntämiseen, tilojen kierrätysajatteluun, toimijoiden kiertolaisuuteen sekä urbaanin kaupunkikulttuurin ja katutaiteen kehitykseen.

Väliaikaisesti tyhjillään olevat tilat voivat parhaimmillaan palvella määrällisistä taiteellisen työskentelyn, kokemisen ja esittämisen paikkoina. Purettavat tilat puolestaan voivat hyvin konkreettisesti toimia taiteen ja kulttuurin alustana, eräänlaisena suurtaideteoksena kuten aloitteessa mainittu Keravan ”Taiteen kotitalo”. Helsingissäkin on merkittävä määrä tyhjillään olevia tiloja odottaen esim. kaavamuutosta, purkamista tai uutta sovittua käyttöä. Rakennusten omistajan näkökulmasta ja tyhjien, pimeinä olevien tilojen pitäminen pitkään tyhjillään voi lisätä alueella turvattomuuden tunnetta ja ilkeämielisyyttä ja toisaalta voi olla huolestuttava viestiä myös kaupungin omaisuuden ylläpidosta – näitä vastaan taidekäyttö tuo sosiaalista kontrollia ja positiivista viestiä. Taidekäyttö myös säännöllisesti elävöittää kaupunkiympäristöä ja nostaa alueen kiinnostavuutta. Väliaikaiskäyttöön sisältyy haasteita ja mahdollisuuksia.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan (Kuva) kulttuuripalvelukokonaisuus on yhdessä kaupunkiympäristön toimialan (Kymp) rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden kanssa keväästä 2021 lähtien tavoitellusti valmistellut tyhjilleen jäävien tilojen väliaikaista käyttöä. Aloitteessa kuvattu sopii käsiteltäväksi samassa prosessissa. Työtä ohjaavat ja tukevat kaupunkistrategia, toimitilastrategia sekä taide- ja kulttuurivisio Taide ja kulttuuri Helsingissä 2030, jotka sisältävät yhdenmukaisia tavoitteita.

Kesään 2022 mennessä tavoitteena on luoda ja pilotoida malli kaupungin tyhjilleen jääneiden tilojen väliaikaiskäytöstä taide- ja kulttuuritoimijoiden työskentelytiloina. Prosessissa on jo tunnistettu tilakokonaisuu-

den vuokraukseen liittyvän operaattorin tarve, joka huolehtii tilojen ohjaamisesta yksittäisille käyttäjille. Osa keskeisistä taide- ja kulttuurialan tilaoperaattoreista osallistui Kympin ja Kuvan yhteiseen aivoriiheen kesäkuussa 2021 esitellen samalla omia toimintamallejaan. Kuvassa on tavoitteen edistämiseksi osoitettu projektipäällikkö mm. tilojen väliaikaisen käytön projektimallin työstämiseen Kympin ja alan toimijoiden kanssa yhteistyössä, myös Kympistä avainhenkilöt on tunnistettu. Työn alla on toimialojen osaamisen ja käytössä olevien keinojen yhdistäminen ja ns. win-win-ratkaisujen löytäminen, joissa toteutuisi suurin mahdollinen hyöty osapuolten käytössä olevat taloudelliset ja toiminnalliset realiteetit huomioiden.

Taustatietoa Purkutaide-kollektiivin toiminnasta

Aktiivinen Purkutaide-kollektiivi taiteilijoinen (vrt. aloitealoite) on vuodesta 2016 lähtien toteuttanut yhdeksän projektia, vuonna 2021 Kera- van suositun Taiteen kotitalon lisäksi Hotelli Helkaan tehdyn, ´Purkutai- devaltauksena´ mainostetun pandemiaprojektin.

”Toimintamme on saanut alkunsa yksinkertaisesta ajatuksesta: Ympäri maata on tyhjillään purkua odottavia tai muuten vajaakäytölle jääneitä tiloja. Taide- ja kulttuuritoimijoilla on tilatarpeita. Yhdistä edelliset.” Purkutaide-kollektiivin tavoitteena on se, että tyhjilleen jäävien tilojen väliaikaiskäytöstä syntyisi yleinen käytäntö. <https://www.purkutaide.com>.

Espoon Keraan, kaupunkiradan varrelle, suunnitellaan älykaupunkia kiertotalouden esimerkkialueeksi. Purkuaan odottavassa, jättikokoisessa (noin 100 000 m²) Inex Partnersin entisessä logistiikkakeskuksessa aloitti vuonna 2020 toimijana Kera-kollektiivi SOK:n ja Espoon kaupungin myötävaikutuksella. Tavoitteena on luoda uutta kaupunkikulttuuria ja taidetta yhdessä kaupunkilaisten kanssa elävöittämään Kera- n aluetta – ennen kuin hallit puretaan uuden asutuksen alta. Taidetta, kaupunkiviljelyä, kirppiksiä ja suunnitteilla musiikkitapahtumia. Halleilla on myös urheilutoimijoita ja pienpanimoita. www.kerakollektiivi.fi

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Paiju Tyrväinen, projektipäällikkö, Kulttuuripalvelut, puhelin: 310 29874
[paiju.tyrvainen\(a\)hel.fi](mailto:paiju.tyrvainen(a)hel.fi)

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 02.06.2021 Harjanne Atte Valtuustoaloite purettavien kiinteistöjen taidekäytön edistämiseksi Helsingissä

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 51400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Fredriksberg, Konepajankuja 3
Helsinki 51

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 87770

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

07.09.2021

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt 30.9.2021 mennessä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Atte Harjanteen ja 20 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien tai muuten tyhjiällä olevien tilojen saattamista taide- ja kulttuurikäyttöön alueellaan. Aloite on kokonaisuudessaan liitteenä.

Aloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kaupunkiympäristölautakunnalta.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Paiju Tyrväinen, projektipäällikkö, Kulttuuripalvelut, puhelin: 310 29874
paiju.tyrvainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 02.06.2021 Harjanne Atte Valtuustoaloite purettavien kiinteistöjen taidekäytön edistämiseksi Helsingissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 136

**Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
valtuutettu Vesa Korkkulan ym. aloitteesta ulkokoripallon harras-
tuksen mahdollisuuksien parantamiseksi**

HEL 2021-007381 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa ulkokoripalloilun olosuh-
teiden parantamista. Vapaassa käytössä olevat kentät lisäävät kau-
punkilaisten mahdollisuuksia liikunnan harrastamiselle ja ovat siten lii-
kuntapoliittisesti kannatettava asia.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialaan kuuluva liikuntapalvelukokonaisuus
on esittänyt vuonna 2020 tarve- ja verkostotarkastelun perusteella kau-
punkiympäristön toimialalle (KYMP) uusien koripallokenttien rakenta-
mista Vuosaaren liikuntapuistoon. Koripallon harrastusmahdollisuudet
kyseisellä alueella ovat tällä hetkellä heikot, sillä Vuosaassa ja sen
lähiseuduilla on vain kuusi lähinnä koripallon harjoittelupaikoiksi luon-
nehdittavaa aluetta, eikä yhtään virallista koripallon ulkopelikenttää.

Liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan Vuosaaren liikuntapuistoon
tulisi rakentaa aikuisten ja lasten koripallokenttä, joille asennettaisiin la-
jin harrastamiseen sopiva asfalttipinnoite. Kenttien rakentamissuunni-
telmissa on huomioitu riittävän valaistuksen asentaminen, eikä kentille
ole tarkoitus sijoittaa muita toimintoja koripallon lisäksi. Liikuntapalvelu-
kokonaisuuden ja kaupunkiympäristön toimialan määrärahojen supis-
tumisen vuoksi kenttien rakentaminen on viivästynyt siten, että viimei-
sempien suunnitelmien mukaan koripallokenttien tulisi olla valmiita
31.10.2021.

Uusien koripallokenttien rakentamisessa on syytä huomioida niistä syn-
tyvät investointi- ja ylläpitokulut. Yhden ulkokoripallokentän rakenta-
miskustannukset ovat noin 50 000 – 70 000 euroa, minkä lisäksi maan-
rakennustyöt voivat nostaa lopullisia kustannuksia merkittävästi. Kori-
pallokenttien pinnoite on syytä uusaa säännöllisin väliajoin, minkä lisäk-
si kentät ovat vapaakäyttökohteina alttiita ilkeille (koritelineiden kaa-
taminen ja rikkominen, koripallosukkien hajottaminen). Molemmat edel-
lä mainituista lisäävät kenttien ylläpitokustannuksia merkittävästi.

Ennen uusien ulkokoripallokenttien rakentamispäätösten tekemistä tuli-
si tarkastella liikuntapalvelukokonaisuuden investointi- ja käyttötalous-

määrärahojen tilannetta ja riittävyttä suhteessa jo kertyneisiin liikuntapaikkojen korjausvelkaan sekä ylläpitovelvoitteisiin.

Kommentit aloitteessa mainittujen koripallokenttien tilanteeseen:

1

Kaivopuiston koripallokentän ja skeittiparkin pinnoite ovat kaupunkiympäristön toimialan hallinnassa ja ylläpito kuuluu siten KYMPin järjestettäväksi. Kaupunkiympäristön toimialalta saatujen tietojen mukaan kummankaan kohteen pinnoite ei tällä hetkellä ole KYMPin investointiohjelmassa seuraavalle kolmelle vuodelle.

2

Mustikkamaan koripallokentän osalta liikuntapalvelukokonaisuus on tiedostunut pinnoitteen korjaustarpeen. Rajallisten investointi- ja ylläpitomäärärahojen sekä liikuntapaikkojen merkittävän korjausvelan takia kentän peruskorjausta ei ole kuitenkaan pystytty mahdollistamaan liikuntapalvelukokonaisuuden lähivuosien investointibudjettiin.

3

Uimastadionin koripallokentän liikuntapalvelukokonaisuus on kunnostanut kesällä 2021.

4

Meilahden koripallokenttä: Meilahden liikuntapuistossa on kaksi täysmittaista ja yksi pienempi koripallokenttä. Kaksi kentistä on vuokrattu YIT Suomi Oy Rakennukselle 31.8.2024 saakka Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) uuden sairaalan rakennustöitä varten. Rakennustöistä ja niin ikään liikuntapuistossa sijaitsevalta pesäpallokentältä kulkeutuu väistämättä likaa koripallokentälle. Liikuntapalvelukokonaisuus on tiedostanut ongelman ja luonut loppukesästä 2021 toimintamallin, jolla koripallokenttä pyritään pitämään mahdollisimman puhtaana pelaamista varten.

5

Käpylän liikuntapuiston koripallokenttä: Käpylän liikuntapuiston jalkapallokenttien huoltamista varten alueelle tuodaan muutaman kerran vuodessa hiekkaa, mikä logistisista syistä kasataan puiston koripallokentälle. Kasat estävät kentän käytön noin viikon verran, muutoin kenttä on lähtökohtaisesti koripalloilijoiden käytössä. Samaisen kentän toisen koripallokentän rengas vaihdettiin alkukesästä 2021, minkä seurauksena yksi koripalloteline oli hetkellisesti poissa käytöstä.

6

Brahenkentän koripallokenttä: liikuntapuiston peruskorjaus alkoi syksyllä 2020 ja urakan kohteena on ennen kaikkea alueen ison kentän sekä sen pinnoitteen uusiminen. Peruskorjauksen jälkeen Brahenkentälle on myös jatkossa tarjolla useita käyttäjäryhmiä, kuten jalkapallo-, jää- ja koripalloilijat sekä amerikkalaisen jalkapallon pelaajat, jotka toisinaan haluaisivat käyttää kenttää samanaikaisesti. Liikuntapalvelukokonaisuus on peruskorjauksen yhteydessä käynnistänyt suunnittelutyön, jonka tavoitteena on määrittää se, mille käyttäjäryhmille Brahenkenttä on tulevaisuudessa pääasiallisesti tarkoitettu. Suunnittelutyö linkittyy oleellisesti Brahenkentän pinnoitteiden valintaan.

7

Oulunkylän koripallokentän korit ovat siirrettäviä, minkä seurauksena korien korkeus saattaa siirtojen jälkeen hieman poiketa oikeasta eli 305 cm korkeudesta. Koripallokenttä ja korit kuitenkin huolletaan säännöllisin väliajoin, jolloin myös mahdolliset korien korkeusvirheet korjataan

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 16.06.2021 Korkkula Vesa Ulkokoripallon harrastuksen mahdollisuuksien parantaminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytännyt kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa 30.9.2021 mennessä kaupunginhallitukselle valtuutettu Vesa Korkkulan ja 17 muun valtuutetun aloitteesta ulkokoripallon harrastuksen mahdollisuuksien parantamiseksi. Aloite kokonaisuudessaan liitteenä.

07.09.2021

Aloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kaupunkiympäristölautakunnalta.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 16.06.2021 Korkkula Vesa Ulkokoripallon harrastuksen mahdollisuuksien parantaminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 137

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Laura Finne-Elosen ym. valtuustoaloitteesta heikoista jäistä varoittavien kylttien käyttöönottamiseksi

HEL 2021-005050 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi kaupunginhallitukselle asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan tiedottaminen heikoista jäistä on kannatettavaa. Jäällä liikutaan kuitenkin aina omalla vastuulla, ja olosuhteet jäällä voivat muuttua nopeasti. Täsmätiedottaminen jään kantavuudesta rannoille sijoitettavin kyltein tai esimerkiksi sosiaalisen median avulla on liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan erittäin haasteellista.

Helsingissä meren jäälle pääsee useista paikoista. Esimerkiksi liikuntapalveluiden hallinnoimilta 26 uimarannalta ja kaupungin 79 pienvenesatamasta on helppo pääsy jäälle.

Pelkästään näille alueille tiedottamista varten tarvittaisiin arviolta 150–200 kylttiä, joita tulisi päivittää ja ylläpitää jäätilanteen mukaan. Mikäli rannoille sen sijaan sijoitettaisiin pysyviä kylttejä, joissa varoitetaan heikoista jäistä ympäri vuoden, niin tämän tapaiset taulut eivät liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan tehoa kovinkaan hyvin ihmisiin.

Tehokkaampaa tiedottamista jäätilanteesta toteuttavat esimerkiksi Rajavartiolaitos, Suomen uimaopetus- ja hengenpelastusliitto sekä Helsingin kaupungin pelastuslaitos sosiaalisen median avulla.

Hyvinä jäätalvina liikuntapalvelut toteuttaa meren jäälle 1–2 matkaluistelurataa kuntalaisten käyttöön. Liikuntapalvelut huolehtii ja vastaa ratojen turvallisuudesta tarkastamalla ne päivittäin sekä sulkee radan, kun jään paksuus ei ole enää riittävä. Asiasta tiedotetaan radalla kyltein, kaupungin kotisivuilla sekä sosiaalisessa mediassa.

Helsingin koko jäätilanteesta tiedottaminen edellyttäisi kaupungin kaikkien jääalueiden jatkuvaa seurantaa. Kylttien asentaminen, ylläpitäminen sekä jään paksuuden seuranta, vastuut huomioiden, toisi liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan kaupungille huomattavia kustannuksia. Liikuntapalveluissa ei ole varattu resursseja edellä mainittujen asioiden toteuttamiseksi.

Esittelijä

07.09.2021

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

Liitteet

1 Motion 21.04.2021 Finne-Elonen Laura Skyltning om svaga isar -
Varoituskyltit heikosta jäädästä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt lausuntoa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta kaupunginhallitukselle valtuutettu Laura Finne-Elosen ja 16 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien heikoista jäistä varoittavien kylttien käyttöönottoa. Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Valtuustoaloitteesta on pyydetty lausuntoa myös pelastuslautakunnalta ja kaupunkiympäristölautakunnalta.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

Liitteet

1 Motion 21.04.2021 Finne-Elonen Laura Skyltning om svaga isar -
Varoituskyltit heikosta jäädästä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 24.08.2021 § 392

07.09.2021

Asia/34

Pelastuslautakunta 24.08.2021 § 37

§ 138

**Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
valtuutettu Fatim Diarran ym. valtuustoaloitteesta koskien kesäajan
palveluita ja virkistysmahdollisuuksia Rajasaassa**

HEL 2021-004203 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi kaupunginhallitukselle asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan kaupungin ei tule ryhtyä etsimään kilpailun avulla toimijoita Rajasaaren alueelle, koska alue on suurimmalta osin ympärivuotisessa käytössä. Lautakunnan näkemyksen mukaan suurten ihmismäärien ohjaaminen liikuntapalveluiden hallinnoimalle veneiden talvisäilytysalueelle aiheuttaisi turvallisuusriskejä.

Haasteita alueen kehittämiseksi asettaa se, että venesatama-alueen sisäistä liikennettä suunniteltaessa ei ole huomioitu jalankulun ja alueella ympärivuotisessa käytössä olevan luiskan sekä nostopaikan yhteensovittamista.

Alueella sijaitsee veneiden vesillelaskuun ja nostoon osoitettuja rampeja sekä läntisen veneilytiimin tukikohta, johon suuntautuu säännöllistä raskasta liikennettä. Rajasaassa ei ole erikseen rajattua jalkakäytävää, mikä aiheuttaa turvallisuushaasteita.

Veneiden talvisäilytysaika on vuosittain syyskuun puolesta välistä seuraavan vuoden kesäkuun ensimmäiselle viikolle. Täten alueen mahdollinen käyttöaika muuhun toimintaan jäisi suhteellisen lyhyeksi.

Kaupungin omana toimintana liikuntapalveluiden hallinnoimalla alueella toimii kaupunkiympäristön toimialan ympäristöpalveluiden tukikohta, liikuntapalveluiden läntisen veneilytiimin tukikohta sekä niin sanotulla talvisäilytysalueella telakointitarvikkeiden ja trailereiden kesäaikaista maksullista säilytystä.

Liikuntapalveluiden vuokralaisina alueella toimii myös koirakerho Sopy ry, Helsingin Vapaaehtoinen Palokunta ry, Merihaan veneseura sekä Helsingin Melontakeskus, jolle alueelta on vuokrattu pysäköintitilaa. Tapahtumatoiminnan tuominen alueelle edellyttäisi ainakin joidenkin vuokrasopimusten irtisanomista.

07.09.2021

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 31.03.2021 Diarra Fatim Kesäajan palveluita ja virkistysmahdollisuuksia Rajasaareen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt lausuntoa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta kaupunginhallitukselle valtuutettu Fatim Diarran ja 16 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien kesäajan palveluita ja virkistysmahdollisuuksia Rajasaareessa Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Valtuustoaloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kaupunkiympäristölautakunnalta.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 31.03.2021 Diarra Fatim Kesäajan palveluita ja virkistysmahdollisuuksia Rajasaareen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 139

Soutustadionin katsomo- ja oheistilojen vuokraaminen perustettavan yhtiön lukuun

HEL 2021-006414 T 10 01 03

Päätös

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Hilikka Ahteen ehdotuksesta.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Soutustadion Esitys 310821
- 2 Valtavirta Oy Content Flow vuokrasopimus anomus
- 3 Soutustadionin katsomo- ja oheistilojen vuokrasopimusluonnos
- 4 Vastuunjakotaulukko Soutustadion
- 5 Soutustadion vuokra-alue

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää vuokrata Helsingin kaupungin 14. kaupunginosassa (Taka-Töölö) sijaitsevan, karttaliitteeseen merkityn noin 3 550 m² suuruisen alueen (osa kiinteistöä 91-14-9903-102) perustettavan yhtiön lukuun kulttuuritoimintaa varten. Vuokrakohte on Soutustadion sekä osa sen pihapiiriä.

Vuokrasopimus solmitaan 1.5.2022–31.10.2031 väliseksi ajaksi liitteenä olevan vuokrasopimusluonnoksen mukaisesti.

Vuokra-aika on vuosittain 1.5. – 30.9.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta oikeuttaa liikuntajohtajan allekirjoittamaan sopimuksen ja tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä muutoksia sopimuskauden aikana.

Esittelijän perustelut

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle on saapunut 17.5.2021 päivätty Valtavirta Oy Content Flow:n hakemus. Hakemus koskee pitkäaikaisen vuokrasopimuksen tekemistä Soutustadionin katsomosta ja muista tiloista perustettavan yhtiön lukuun.

Liikuntapalvelukokonaisuus puoltaa hakemuksen hyväksymistä. Hanke edistää kaupungin strategisia tavoitteita ja on lisäksi hakijan esille tuomista lähtökohdista katsottuna perusteltu kokonaisuus.

Tämä sopimus ei takaa, että vuokralainen voi toteuttaa toimintaansa suunnitelman mukaisessa laajuudessa. Vuokrasopimuksen myötä vuokralainen pääsee hakemaan tarvittavat luvat toiminnalleen, kyseiset luvat määrittävät toiminnan laajuuden alueella.

Kohde

Hankkeen tulee huomioida, että Soutustadion kuuluu Helsingin olympiarakennusten joukkoon, ja se on arvotettu Valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen RKY 2009 joukkoon. Soutustadionin suunnitteli ajan tunnettu arkkitehti Hilding Ekelund vuonna 1940 suunnitelluksi pidettäviin olympialaisiin. Katsomoa laajennettiin uudella merenpuoleisella avo-osalla vuonna 1950 arkkitehti Pauli Salomaan suunnitelmien mukaan. Stadion palveli olympialaisia vuonna 1952. Rakennus kuuluu maamme funktionalistisen arkkitehtuurin kärki-kohteiden joukkoon. Funktionalistinen arkkitehtuuri ja luonnonmukaisuutensa säilyttänyt rantavyöhyke ja vesialue liittyvät elimellisesti toisiinsa Soutustadionin arkkitehtuurissa.

Rakennus on asianmukaisesti suojeltu melko tuoreessa asemakaavassa vuodelta 1999 merkinnällä sr-1: Rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus. Rakennusta ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus- tai muutostöitä, jotka tarvelevät rakennuksen, sen julkisivujen, vesikaton tai sisätilojen rakennustaiteellista tai kulttuurihistoriallista arvoa tai tyyliä.

Kaikissa olympiarakennuksissa käytön ja ylläpidon julkisuudella on ollut lähtökohtainen asema ja itseisarvo. Myös soutustadionia on aikaisempina vuosina käytetty tapahtumien ja teatterin ympäristönä, viimeisimpänä kevyesti käyttöönotettuna yhteislaulujen ja musiikin miljöönä. Aluetta käytetään myös vesiurheiluun, ja alueelle sijoittuu sitä palvelevia varasto- ja huoltorakennuksia. Soutustadionin katsomorakennusta

ei ole rakennuslupa-aineiston perusteella kunnostettu vuoden 1970 jälkeen.

Soutustadionin julkisen käytön edistäminen on yleistavoite, joka koskee kaikkia olympiarakennuksia. Hankkeessa (Matroskin Oy, 4.2.2021) esitetään kuitenkin uuden telttakatoksen rakentamista tavalla, joka sekä peittää Soutustadionin näkyvyyden mereltä käsin, että estää näkyvyyden stadionilta merelle. Tämä heikentää merkittävästi rakennuksen ja ympäristön arvoja. Toiminnan aputilat tuodaan konttimaisina rakenteina puistoon. Hankkeessa ei oteta kantaa Soutustadionin olevien rakenteiden kuntoon tai kunnostustarpeisiin, jotka voivat tarjota aputiloille luontevia mahdollisuuksia kohdetta ylläpitäen. Rakennuksen säilymisen varmistaminen ja merellisyyden ehdoin toimiminen on ensiarvoisen tärkeää.

Kyseessä on Helsingin maisemallisesti ja rakennushistoriallisesti keskeisimpiä paikkoja, jossa sekä rakennuksen säilyminen maisemallisesti hallitsevana, että sieltä avautuvien maisemien säilyminen ovat keskeisiä lähtökohtia, joita kaavan suojelumerkintä pyrkii varmistamaan. Esitellyssä muodossa hanke ei täytä näitä herkkään paikkaan liittyviä tavoitteita, mikä on tuotu esiin hankkeesta käydyssä rakennusvalvonnan ennakkoneuvottelussa 12.2.2021. Hankkeen viranomaisneuvotteluissa hankkeelle asetetaan reunaehdot ja hanketta voidaan kulttuuriympäristön näkökulmasta puoltaa, mikäli sen toteuttamiseen löytyy eri näkökulmat huomioon ottava ratkaisu. Kaupunginmuseon kulttuuriympäristötiimi seuraa jatkosuunnittelua tarpeen mukaan.

Yksityisellä rahoituksella ja riskillä tehtävä kulttuurihanke tuo toteutessaan Helsinkiin lisää myönteistä ja tarpeellista tapahtumallisuutta. Kaupungin omana palveluna ei myöskään ole tarkoituksenmukaista laajentaa Töölössä tapahtuvaa kulttuuritarjontaa, joten yksityinen palveluntuottaja on asiassa johdonmukainen toimija.

Soutustadionin sisätilat ovat suurilta osin vuokrattu melontaseuralle, ja tiloja käytetään pääsääntöisesti kanoottien vuokraukseen. Stadionin katsomotilat ovat olleet vuosia tyhjiään, lukuun ottamatta katsomossa tapahtuvaa kuorotoimintaa ja satunnaisia erilaisia tapahtumia. Vuokralaisen kanssa on neuvoteltu kuorotoiminnan jatkumisesta, ja he ovat ilmoittaneet, että kyseinen toiminta voi jatkua edelleen katsomossa.

Liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan yhä tiukkenevassa taloustilanteessa olisi tarkoituksenmukaista vuokrata tila kyseiselle yritykselle.

Sopimus on valmisteltu yhdessä kulttuuripalveluiden kanssa.

Asemakaava

Alueella on voimassa 26.11.1999 lainvoiman saanut asemakaava nro 10704, jossa vuokrattava alue on urheilu- ja virkistyspalvelualue (VU).

Sisäinen vuokraus

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on vuokrannut Soutustadionin rakennukset pihapiireineen kaupunkiympäristön toimialalta toistaiseksi voimassa olevalla sopimuksella. Vuokra-alueen koko on noin 7 400 m². Kohde on ulkoilupalveluiden hallinnassa.

Vuokra-alue ja vuokran määrittely

Vuokrattavan maa-alueen pinta-ala on 3 550 m². Varsinainen vuokra-alue koostuu Soutustadionin katsomotiloista ja osasta piha-alueetta.

Perittävä kausivuokra sopimuksen alkaessa on 15 000 euroa (alv 0 %) vuokralaisen tarjouksen mukaan.

Vuodesta 2023 lukien vuokra sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin (1951:10=100) siten, että perusvuokra (vuokra jaettuna vuoden 2020 keski-indeksillä) on 759,87 euroa vuodessa sekä sitä vastaava perusindeksi on 100. Kunkin vuoden kausivuokra tarkastetaan kertomalla perusvuokra luvulla, joka saadaan jakamalla edellisen kalenterivuoden keskimääräinen elinkustannusindeksi perusindeksillä 100. Mikäli pisteluku on alempi, vuokraa ei kuitenkaan alenneta.

Vuokranantajan puolelta vuokrasopimus on mahdollista solmia 1.5.2022–31.10.2031 väliseksi ajaksi saakka. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta myöntää liikuntajohtajalle sopimuksen allekirjoitusoi-keuden sekä oikeuden tehdä vähäisiä muutoksia vuokrasopimukseen.

Perustettava yhtiö tulee kustannuksellaan vastaamaan rakentamisesta ja ylläpidosta. Muut vuokraukseen liittyvät ehdot on kirjattu liitteenä olevaan vuokrasopimusluonnokseen.

Valtiontukiarviointi

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 (1) artiklan mukaan, jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Esitetty vuokrasopimus Helsingin kaupungin ja perustettavan yhtiön välillä saattaa sisältää vuokratukea. Vuokra-alueetta käytetään pääasiallisesti erilaisten vihteellisten kulttuuritapahtumien ja musiikkiesitysten

järjestämiseen. Tapahtumien ja esitysten yleisö koostuu pääasiallisesti pääkaupunkiseudun ja muiden lähialueiden asukkaista. Lisäksi tapahtumissa ja esityksissä käytettävä suomen tai ruotsin kieli rajaa potentiaalisen yleisön joukkoa. Tapahtumia ei ole tarkoitus markkinoida laajasti Suomen ulkopuolella. Arvioinnissa on katsottu, että toiminta ei vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, sillä toiminta on alueellista. Toiminta ei todennäköisesti houkuttele käyttäjiä tai vierailijoita muissa jäsenvaltioissa järjestettävästä samanlaisesta toiminnasta ja tuen vaikutus rajat ylittäviin investointeihin tai sijoittautumisen edellytyksiin on todennäköisesti enintään marginaalinen. (Komission tiedonanto valtioneuvoston päätöksestä 2016/C 262/01 kohdat 196, 197). Näin ollen EU:n valtiontukisäännökset eivät tule sovellettaviksi tässä tapauksessa.

Toimivalta

Hallintosäännön 17 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta voi päättää hallinnassaan olevien maa-alueiden vuokrauksesta enintään 20 vuoden ajaksi. Pidemmistä vuokrasopimuksista päättää kaupunginhallitus.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Soutustadion Esitys 310821
- 2 Valtavirta Oy Content Flow vuokrasopimus anomus
- 3 Soutustadionin katsomo- ja oheistilojen vuokrasopimusluonnos
- 4 Vastuunjakotaulukko Soutustadion
- 5 Soutustadion vuokra-alue

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Otteet

Ote
Vuokralainen

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
Liite 3
Liite 4
Liite 5

07.09.2021

Asia/36

Tiedoksi

Kuva

07.09.2021

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138 ja 139 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 128 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

07.09.2021

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

07.09.2021

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Paavo Arhinmäki
puheenjohtaja
104 - 126 §, 128 - 139 §

Hilkka Ahde
puheenjohtaja
127 §

Miska Nera
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Eeva Kärkkäinen

Mahad Ahmed

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 10.09.2021.